

1993. évi III. törvény

a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

A 2010.08.17. és 2010.09.30. között hatályos szöveg

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása, a nemzetközi egyezményekben, így különösen az ENSZ Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Egyezségokmányában, továbbá az Alkotmányban meghatározott szociális jogok érvényre juttatása érdekében, a társadalmi szolidaritás alapján, valamint a jövő nemzedékért és a szociális segítségre szorulókért érzett felelősségtől vezérelve az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

I. Cím

A törvény célja

1. § (1) E törvény célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.
- (2) A helyi önkormányzatok az e törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.
2. § A szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.

II. Cím

A törvény hatálya

3. § (1) A törvény hatálya – a (2)-(3) bekezdésben foglalt eltérésekkel – kiterjed a Magyarországon élő
 - a) magyar állampolgárokra,
 - b) bevándoroltakra és letelepedettekre,
 - c) hontalanokra,

d) a magyar hatóság által menekültként elismert személyekre.

(2) A törvény hatálya a 7. § (1) bekezdésében meghatározott ellátások tekintetében az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően kiterjed az Európai Szociális Kartát megerősítő országoknak a Magyar Köztársaság területén jogszerűen tartózkodó állampolgáira is.

(3) A törvény hatálya kiterjed

a) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény (a továbbiakban: Szmtv.) szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyre, amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában az Szmtv.-ben meghatározottak szerint a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodási jogát a Magyar Köztársaság területén gyakorolja, és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik, valamint

b) a 32/B. § (1) bekezdésében meghatározott időskorúak járadéka tekintetében a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló 1408/71/EGK tanácsi rendeletben meghatározott jogosulti körbe tartozó személyre, amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában az Szmtv.-ben meghatározottak szerint a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát a Magyar Köztársaság területén gyakorolja, és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik.

(4)

(5) E törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finan-

szírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

(6) E törvény hatálya nem terjed ki a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.), a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.), a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Mny.), a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Eb.), a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst), a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.), a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt), valamint a rehabilitációs járadékról szóló 2007. évi LXXXIV. törvény hatálya alá tartozó ellátásokra.

(7) A hadigondozottaknak, a hadkötelezettség alapján katonai vagy polgári szolgálatot teljesítőeknek és hozzátartozóiknak járó különleges pénzbeli ellátásokról, a nemzeti gondozásról, valamint a foglalkozási rehabilitáció keretében nyújtott ellátásokról külön törvény rendelkezik.

Nem terjed ki a törvény hatálya a külön jogszabály alapján az egészségkárosodottak részére megállapítható pénzbeli ellátásokra.

(8) E törvény hatálya nem terjed ki azokra a lakhatást biztosító szolgáltatásokra, amelyek esetében

- a) a szolgáltatást igénybe vevőnek,
- b) hozzátartozójának [a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 685. § b) pontja],
- c) a szolgáltatást igénybe vevő tartására jogszabály, szerződés vagy bírósági határozat alapján köteles személynek, vagy
- d) a térítési díjat vagy az egyszeri hozzájárulást megfizető személynek
a szolgáltatás nyújtására szolgáló ingatlanon tulajdonjoga, haszonélvezeti joga, lakáshasználati joga vagy bérleti joga áll fenn (nyugdíjasház).

4. § (1) E törvény alkalmazásában

a) jövedelem: az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett

aa) a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó – megszerzett – vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is,

ab) az a bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni.

Elismert költségnek minősül a személyi jövedelemadóról szóló törvényben elismert költség, valamint a fizetett tartásdíj. Ha a magánszemély az egyszerűsített vállalkozói adó vagy egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás alapjául szolgáló bevételt szerez, a bevétel csökkenthető a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint elismert költségnek minősülő igazolt kiadásokkal, ennek hiányában a bevétel 40%-ával. Ha a mezőgazdasági őstermelő adóévi őstermelésből származó bevétele nem több a kistermelés értékhatáránál (illetve ha részére támogatást folyósítottak, annak a folyósított támogatással növelt összegénél), akkor a bevétel csökkenthető az igazolt költségekkel, továbbá a bevétel 40%-ának megfelelő összeggel, vagy a bevétel 85%-ának, illetőleg állattenyésztés esetén 94%-ának megfelelő összeggel.

Befizetési kötelezettségnek minősül a személyi jövedelemadó, az egyszerűsített vállalkozási adó, a magánszemélyt terhelő egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás, egészségbiztosítási hozzájárulás és járulék, egészségügyi szolgáltatási járulék, nyugdíjjárulék, nyugdíjbiztosítási járulék, magánnyugdíjpénztári tagdíj és munkavállalói járulék.

Nem minősül jövedelemnek

1. a temetési segély, az alkalmanként adott átmeneti segély, a lakásfenntartási támogatás, az adósságcsoökkentési támogatás,
2. a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, a Gyvt. 20/A. §-a szerinti pénzbeli támogatás, a Gyvt. 20/B. §-ának (4)-(5) bekezdése szerinti pótlék, a nevelőszülők számára fizetett nevelési díj és külön ellátmány,
3. az anyasági támogatás,
4. a tizenharmadik havi nyugdíj és a szépkorúak jubileumi juttatása,
5. a személyes gondoskodásért fizetendő személyi térítési díj megállapítása kivételével a súlyos

mozgáskorlátozott személyek pénzbeli közlekedési kedvezményei, a vakok személyi járadéka és a fogyatékosági támogatás,

6. a fogadó szervezet által az önkéntesnek külön törvény alapján biztosított juttatás,

7. annak az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatásnak, illetőleg az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény alapján történő munkavégzésnek a havi ellenértéke, amely a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló külön jogszabály szerinti kötelező legkisebb munkabérének (minimálbér) 50%-át nem haladja meg,

8. a házi segítségnyújtás keretében társadalmi gondozásért kapott tiszteletdíj,

9. az energiafelhasználáshoz nyújtott támogatás.

b) vagyon: ha e törvény másként nem rendelkezik, az a hasznosítható ingatlan, jármű, továbbá vagyoni értékű jog, amelynek

ba) külön-külön számított forgalmi értéke, illetőleg összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a harmincszorosát, vagy

bb) együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a nyolcvanszorosát meghaladja, azzal, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások jogosultsági feltételeinek vizsgálatánál nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben az érintett személy életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általa lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenn tartott gépjármű;

c) *család*: egy lakásban, vagy személyes gondoskodást nyújtó bentlakásos szociális, gyermekvédelmi intézményben együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező közeli hozzátartozók közössége;

d)
közeli hozzátartozó:

da) a házastárs, az élettárs,

db) a húszévesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező; a huszonhárom évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató; a huszonöt évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató vér szerinti, örökbe fogadott, illetve nevelt gyermek,

dc) korhatárra való tekintet nélkül a tartósan beteg, az autista, illetve a testi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos vér szerinti, örökbe fogadott, illetve

nevelt gyermek, amennyiben ez az állapot a gyermek 25. életévének betöltését megelőzően is fennállt (a továbbiakban: fogyatékos gyermek),

dd) a 18. életévét be nem töltött gyermek vonatkozásában a vér szerinti és az örökbe fogadó szülő, illetve a szülő házastársa vagy élettársa;

e) egyedülélő: az a személy, aki egyszemélyes háztartásban lakik;

f) *háztartás*: az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyek közössége;

g) *szociális szolgáltató*: az a személy vagy szervezet, amely kizárólag a 60-65/E. §-ban meghatározott szociális alapszolgáltatásokat nyújtja. Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a szociális szolgáltatókra a szociális intézményekre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni;

h) *szociális intézmény*: az e törvényben meghatározott nappali, illetve bentlakásos ellátást nyújtó szervezet;

i) rendszeres pénzellátás: a táppénz, a terhességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási díj, az öregségi nyugdíj, a rokkantsági nyugdíj, a rehabilitációs járadék, az öregségi járadék, a munkaképtelenségi járadék, az özvegyi járadék, a növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi és özvegyi járadék, az özvegyi nyugdíj – kivéve az ideiglenes özvegyi nyugdíjat, továbbá a házastársa jogán árvaellátásra jogosult fogyatékkal élő, illetve tartósan beteg vagy legalább két árvaellátásra jogosult gyermek eltartásáról gondoskodó személy özvegyi nyugdíját -, a baleseti táppénz, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a hozzátartozói baleseti nyugellátás, az Ft. alapján folyósított pénzbeli ellátás, az átmeneti járadék, a rendszeres szociális járadék, a bányászok egészségkárosodási járadéka, a rokkantsági járadék, a hadigondozottak és nemzeti gondozottak pénzbeli ellátásai, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, az időskorúak járadéka, a rendelkezésre állási támogatás, a rendszeres szociális segély, az ápolási díj, a nemzeti helytállásért elnevezésű pótlék, valamint a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló 1408/71/EGK tanácsi rendelet alapján külföldi szerv által folyósított egyéb azonos típusú ellátás;

j) *ker esőtevékenység*, ha e törvény másként nem rendelkezik: minden olyan munkavégzéssel járó tevékenység, amelyért ellenérték jár, kivéve a tiszteletdíj alapján végzett tevékenységet, ha a havi tisz-

- teletdíj mértéke a kötelező legkisebb munkabér 30 százalékát nem haladja meg, valamint mezőgazdasági őstermelői igazolvánnyal folytatott tevékenységet, ha az abból származó bevételt a személyi jövedelemadóról szóló szabályok szerint a jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni; nem minősül ellenértéknek a fogadó szervezet által az önkéntesnek külön törvény alapján biztosított juttatás;
- k)** aktív korú: a 18. életévet betöltött, de a reá irányadó nyugdíjkorhatárt, illetőleg a 62. életévet be nem töltött személy,
- l)** egyedülálló: az a személy, aki hajadon, nőtlen, özvegy, elvált vagy házastársától külön él, kivéve, ha élettársa van.
- m)** fenntartó:
- ma)** a központi költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvény 8. §-a, 9. §-a, illetve 16. §-a szerinti intézményi társulás, a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulása, a települési kisebbségi önkormányzat és a területi kisebbségi önkormányzat (a továbbiakban együtt: állami fenntartó),
- mb)** a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ltv.) szerinti, magyarországi székhelyű egyház, az egyházaknak az Ltv. 14. §-a szerinti magyarországi székhelyű szövetsége, illetve az Ltv. 13. §-ának (2)-(3) bekezdése szerinti magyarországi székhelyű egyházi jogi személy (a továbbiakban: egyházi fenntartó); nem minősül egyházi fenntartónak az a jogi személy, amely más típusú szervezetként jogalanyisággal rendelkezik, így különösen a társadalmi szervezet, annak alapszabályban jogi személlyé nyilvánított szervezeti egysége, az alapítvány, annak alapító okiratban jogi személlyé nyilvánított szervezeti egysége, a gazdasági társaság és a közhasznú társaság,
- mc)** az egyéni vállalkozó,
- md)** az (ma)-(mb) alpontokban nem említett, magyarországi székhelyű jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság és egyéni cég,
- me)** az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely államban (a továbbiakban: EGT-állam), valamint – ha az Európai Közösséggel és tagállamaival létrejött nemzetközi szerződés alapján az adott állam szolgáltatói a letelepedés szabadsága tekintetében az EGT-államok szolgáltatóival azonos jogállást élveznek – az EGT-államoktól eltérő más államban honos vállalkozás belföldön bejegyzett fióktelepe [az (mc)-(me) pontokban foglaltak a továbbiakban együtt: nem állami fenntartó];
- ha az e törvényben és más jogszabályokban meghatározott feltételek szerint szociális szolgáltatót, illetve szociális intézményt létesít és működtet.
- n)** *fogyasztási egység*: a családtagoknak a családon belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszáma, ahol
- na)** az első nagykorú családtag arányszáma 1,0 azzal, hogy a gyermekét egyedülállóként nevelő szülő arányszáma 0,2-vel növekszik;
- nb)** a házas- vagy élettárs arányszáma 0,9;
- nc)** az első és második gyermek arányszáma gyermekenként 0,8;
- nd)** minden további gyermek arányszáma gyermekenként 0,7;
- ne)** a fogyatékos gyermek arányszáma 1, 0, azzal, hogy a fogyatékos gyermeket az (nc)-(nd) alpont alkalmazásánál figyelmen kívül kell hagyni;
- nf)** az (na)-(nb) alpontok szerinti arányszám 0, 2-vel növekszik, ha a személy fogyatékosági támogatásban részesül.
- (2)** E törvény 6. §-a és a II-III. Fejezet alkalmazásában hajléktalan a bejelentett lakóhellyel nem rendelkező személy, kivéve azt, akinek bejelentett lakóhelye a hajléktalan szállás.
- (3)** E törvény 7., 78., 84. és 89. §-ainak alkalmazásában hajléktalan az, aki éjszakáit közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben tölti.
- (4)** Ahol e törvény önkormányzati társulást említ, ott – eltérő rendelkezés hiányában – többcélú kistérségi társulást is kell érteni.
- (5)** Ahol e törvény jövedelmet említ, a családi pótlékot, az árvaellátást és a tartásdíj címén kapott összeget annak a személynek a jövedelmeként kell figyelembe venni, akire tekintettel azt folyósítják.
- (6)** A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeivel kapcsolatos közigazgatási hatósági eljárásokban a szociális hatóság által hozott elsőfokú döntés ellen nincs helye fellebbezésnek.
- (7)** A krízishelyzetbe került személyek egyszeri támogatásával kapcsolatos eljárásban hozott döntéssel szembeni jogorvoslatra a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében adható egyszeri segélyre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

III. Cím

A szociális igazgatás általános szabályai

A szociális igazgatás szervei

4/A. § (1) Az e törvényben meghatározott szociális feladat- és hatásköröket

- a) a helyi önkormányzat képviselő-testülete,
- b) a települési önkormányzat polgármestere,
- c) a települési önkormányzat jegyzője (a továbbiakban: jegyző),
- d) a szociális hatóság gyakorolja (a továbbiakban az a)-d) pontokban foglaltak együtt: szociális hatáskört gyakorló szerv).

(2) A jegyző szakmai irányítását a szociális hatóság látja el.

(3)

(4)

(5)

Eljárási rendelkezések

5. § A pénzbeli és a természetben nyújtott ellátásra jogosultság, a jogosultat érintő jog és kötelezettség megállapítására, továbbá a hatósági ellenőrzésre (a továbbiakban: szociális igazgatási eljárás) a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A szociális hatáskört gyakorló szerv tájékoztatást nyújt

- a) az e törvény szerinti pénzbeli és természetbeni ellátások igénybevételi feltételeiről és az igényléshez szükséges iratokról,
- b) az e törvényben meghatározott személyes gondoskodást nyújtó ellátásokkal és szolgáltatásokkal kapcsolatban a helyben igénybe vehető ellátások és szolgáltatások köréről, feltételeiről és az igénybevétel eljárási kérdéseiről.

6. § A hajléktalan személyek ügyében szociális igazgatási eljárásra az a szociális hatáskört gyakorló szerv illetékes, amelynek illetékességi területét a hajléktalan személy az ellátás igénybevételekor nyilatkozatában tartózkodási helyeként megjelölte.

7. § (1) A települési önkormányzat, tekintet nélkül hatáskörére és illetékességére, köteles az arra rászorulóknak átmeneti segínyt, étkezést, illetve szállást biztosítani, ha ennek hiánya a rászorulóknak az életét, testi épségét veszélyezteti.

(2) Az ellátást biztosító követelheti a kifizetett átmeneti segítség megtérítését a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervtől.

8. § (1) A szociális hatáskört gyakorló szerv vezetője az eljárási határidőt annak letelte előtt – indokolt esetben – egy ízben, legfeljebb tíz munkanappal meghosszabbíthatja.

(2)

9. § A szociális ellátásban részesülő a jogosultság feltételeit érintő lényeges tények, körülmények megváltozásáról 15 napon belül köteles értesíteni az ellátást megállapító szervet.

10. § (1) A szociális ellátásra való jogosultság elbírálásához a hatóság felhívhatja a kérelmezőt, hogy csatládj a vagyoni, jövedelmi viszonyairól nyilatkozzék, illetve azokat igazolja. Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a települési önkormányzat képviselő-testülete a hatáskörébe tartozó pénzbeli és természetbeni ellátásoknál a nyilatkozat és az igazolás tartalmának, illetve benyújtásának részletes szabályait rendeletben szabályozza.

(2) A jogosultság megállapításakor

- a) a havi rendszerességgel járó – nem vállalkozásból, illetve őstermelői tevékenységből (a továbbiakban együtt: vállalkozás) származó – jövedelem esetén a kérelem benyújtását megelőző hónap jövedelmét,
- b) a nem havi rendszerességgel szerzett, illetve vállalkozásból származó jövedelem esetén a kérelem benyújtásának hónapját közvetlenül megelőző tizenkét hónap alatt szerzett jövedelem egyhavi átlagát kell figyelembe venni, azzal, hogy a b) pont szerinti számításnál azon hónapoknál, amelyek adóbevallással már lezárt időszakra esnek, a jövedelmet a bevallott éves jövedelemnek e hónapokkal arányos összegében kell beszámítani.

(3) Ha a vállalkozási tevékenység megkezdésétől eltelt időtartam nem éri el a 12 hónapot, akkor az egyhavi átlagos jövedelmet a vállalkozási tevékenység időtartama alapján kell kiszámítani.

(4) A jövedelemszámításnál figyelmen kívül kell hagyni

- a) a kérelem benyújtását megelőzően megszűnt havi rendszeres jövedelmet,
- b) a vállalkozásból származó jövedelmet, feltéve, hogy a vállalkozási tevékenység megszűnt.
- c) a közmunkából, közhasznú munkából vagy közcélú munkából (a továbbiakban együtt: közfoglalkoztatás) származó havi jövedelemnek az öregségi nyugdíj legkisebb összegét meghaladó részét.

- (5) A vállalkozási tevékenység akkor tekinthető megszüntnek, ha az egyéni vállalkozói tevékenység az egyéni vállalkozóról szóló törvényben meghatározottak szerint megszünt, az őstermelői igazolványt visszaadták vagy visszavonták, illetőleg a társas vállalkozást vagy az egyéni céget törölték a cégjegyzékből.
- (6) Ha az önkormányzat vagy annak jegyzője hivatalos tudomása vagy környezettanulmány lefolytatása alapján a kérelmező életkörülményeire tekintettel az (1) bekezdés szerinti jövedelemnyilatkozatban foglaltakat vitatja, felhívhatja a kérelmezőt az általa lakott lakás, illetve saját és a családja tulajdonában álló vagyron fenntartási költségeit igazoló dokumentumok benyújtására. Abban az esetben, ha a fenntartási költségek meghaladják a jövedelemnyilatkozatban szereplő jövedelem 50%-át, a jövedelem a fenntartási költségek figyelembevételével vélelmezhető.
- (7) A szociális hatáskört gyakorló szervek megkeresésére az állami adóhatóság tíz munkanapon belül köteles közölni a szociális ellátást igénylő, valamint – írásbeli felhatalmazás alapján – az egy főre jutó havi jövedelem kiszámításánál figyelembe veendő személyi jövedelemadójának alapját.
- (8) Ha a 3. § (3) bekezdése szerinti személy esetében a szociális ellátásra való jogosultság elbírálásához az Európai Unió tagállama vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam, illetve olyan állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez, hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságának igazolása szükséges, akkor közvetítő szervként a kincstár jár el. A kincstár közvetítői eljárásához a megkereső szervnek meg kell adnia a megkeresendő külföldi hatóság nevét, postacímét, és a pontos kérdést, amelyre választ kíván kapni.
- (9) A szociális hatáskört gyakorló szervek megkeresésére a kincstár három hónapon belül köteles a (8) bekezdés szerinti eljárást lefolytatni.
- 11. § (1)** A szociális hatáskört gyakorló szerv határozatának bírósági felülvizsgálatára vonatkozó eljárás során ideiglenes intézkedésnek van helye. A bíróság a fél kérelmére ideiglenes intézkedésként rendelkezhet
- a) normatív pénzbeli szociális ellátás folyósításáról;
- b) természetben nyújtott szociális ellátás biztosításáról;
- c) személyes gondoskodást nyújtó szociális intézménybe való beutalásról;
- d) a szociális szolgáltatóval, intézménnyel, illetve ezek fenntartójával fennálló szociális szolgáltatási, intézményi jogviszony (a továbbiakban együtt: intézményi jogviszony) fenntartásáról.
- (2) A bíróság az ideiglenes intézkedésről végzéssel határoz. Az ideiglenes intézkedés már a jogosultság alapjául szolgáló tények valószínűsítése esetén is megtehető.
- (3) A 102. § (4) bekezdése, a 115. § (5) bekezdése és a 119/B. § (4) bekezdése alapján indított perben a bíróság soron kívül jár el.
- (4) A bíróság (3) bekezdés szerinti eljárása illetékmentes, az ellátottat, törvényes képviselőjét és a térítési díjat vagy az egyszeri hozzájárulást megfizető személyt teljes költségmentesség illeti meg.
- 12. §** Ha a törvény másként nem rendelkezik, a bíróság az e törvényben szabályozott, szociális igazgatási eljárásban hozott határozatot megváltoztathatja.
- 13. § (1)** A jogosult a jogerős határozatból eredő igényét a határozat kézhezvételétől számított hat hónapon belül érvényesítheti.
- (2) Ha a pénzbeli és a természetben nyújtott ellátásra vonatkozó igényt jogerősen megállapítják, az – ha e törvény másként nem rendelkezik – a kérelem benyújtásától esedékes.
- 14. §** A szociális hatáskört gyakorló szerv által a szociális igazgatási eljárásban hozott kötelezettséget megállapító határozat jogerőre emelkedésétől számított egy év eltelte után nincs helye végrehajtásnak.
- 15. §**
- 16. §** A szociális igazgatási eljárás költség- és illetékmentes.
- Jogosulatlanul igénybe vett ellátás megtérítése**
- 17. § (1)** Az e törvényben meghatározott feltételek hiányában vagy e törvény megsértésével nyújtott szociális ellátást meg kell szüntetni, az ellátást jogosulatlanul és rosszhiszeműen igénybevevőt pedig kötelezni kell
- a) a pénzbeli szociális ellátás visszafizetésére;
- b) természetben nyújtott szociális ellátás esetén a dolog visszaszolgáltatására vagy a szolgáltatásnak megfelelő pénzegyenérték megfizetésére;

- c) a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás esetében az intézményi térítési díj teljes összegének megfizetésére [a továbbiakban: a)-c) pont alattiak együtt: megtérítés].
- (2) Az (1) bekezdés szerinti megtérítést a Ptk 232. § (2) bekezdésében meghatározott kamattal megemelt összegben kell visszafizetni. Kamat csak a szociális ellátás jogosulatlan és rosszhiszemű igénybevétele és az erről való tudomásszerzés közötti időtartamra számítható fel.
- (3) A szociális hatáskört gyakorló szerv a jogosulatlanul és rosszhiszeműen igénybe vett ellátás megtérítését az igénybevételelől való tudomásszerzésétől számított három hónapon belül rendelheti el. Nem lehet a megtérítést elrendelni, ha az igénybevételelől, illetőleg folyamatos ellátás esetén az ellátás megszűnésétől egy év már eltelt.
- (4) Ha a jegyző a hatáskörébe tartozó szociális ellátás megtérítését rendeli el, a megtérítés összegét, illetve pénzegegyértékét és a kamat összegét – amennyiben annak megfizetése a kötelezett megélhetését súlyosan veszélyeztetné – méltányosságból
- a) csökkentheti vagy elengedheti, ha a visszafizetésre kötelezett személy családjának egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének két és félszeresét,
- b) részletekben fizetetheti meg.
- (5) Ha a helyi önkormányzat képviselő-testülete a hatáskörébe tartozó szociális ellátás megtérítését rendeli el, a megtérítés összegét, illetve pénzegegyértékét és a kamat összegét – amennyiben annak megfizetése a kötelezett megélhetését súlyosan veszélyeztetné – méltányosságból
- a) elengedheti,
- b) csökkentheti,
- c) részletekben fizetetheti meg.

(67)

(8)

Adatkezelés

18. § A jegyző a szociális ellátásra való jogosultság megállapítása, az ellátás biztosítása, fenntartása és megszüntetése céljából nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza

- a) a jogosult természetes személyazonosító adatait;

- b) a jogosult állampolgárságát, illetőleg bevándorolt, letelepedett vagy menekült jogállását;
- c) a jogosult belföldi lakó-, illetőleg tartózkodási helyét;
- d) a jogosult tartására köteles személy természetes személyazonosító adatait;
- e) a jogosultsági feltételekre és az azokban bekövetkezett változásokra vonatkozó adatokat;
- f) a szociális ellátás megállapítására, megváltoztatására és megszüntetésére vonatkozó döntést;
- g) a jogosultság és a térítési díj megállapításához szükséges jövedelmi adatokat.
- h) a jogosult Társadalombiztosítási Azonosító Jelét (TAJ szám).
- i) a **3. § (3) bekezdése** szerinti személy esetében a Magyarországon tartózkodás jogcímét, hozzátartozó esetén a rokon kapcsolat.
- j) az aktív korúak ellátására jogosult személynek a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozatok hiányában vagy a jognyilatkozatok alakszerűségére vonatkozó rendelkezések megsértésével végzett keresőtevékenységére (a továbbiakban: jogellenes munkavégzés) vonatkozó, külön törvényben foglalt adatokat;
- k) a rendelkezésre állási támogatásra jogosult személy iskolai végzettségét és szakképzettségét.

19. § (1) A 18. §-ban szabályozott nyilvántartásból a szociális hatáskört gyakorló szervek, a gyámügyi feladatokat ellátó szervek, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv, az egészségbiztosítási szerv, a kincstár, az igazságszolgáltatási szervek, a katonai igazgatási szervek, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények (a továbbiakban: adatigénylésre jogosult szervek) részére – külön törvényben meghatározott feladataik ellátása céljából – eseti megkeresésük alapján továbbíthatók az általuk törvény alapján kezelhető adatok.

(2) Ha a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy három hónapnál hosszabb ideig részesül időskorúak járadékában vagy a **43/B. §** alapján ápolási díjban, továbbá ha az aktív korúak ellátására való jogosultsága három hónapot meghaladó időtartamban fennáll, a jegyző erről a tényről értesíti a szabad mozgás és tartózkodásjogával rendelkező személy lakóhelye szerint illetékes területi idegenrendészeti hatóságot.

(3) A jegyző az aktív korúak ellátására jogosultak tekintetében a **18. §** a)-c), f), h), valamint k) pontjai-

ban meghatározott adatokról az állami foglalkoztatói szervet – annak törvényben meghatározott nyilvántartási és adatszolgáltatási feladatai teljesítésének elősegítésére – folyamatos elektronikus adatkapcsolat keretében tájékoztatja.

20. § A személyes szociális gondoskodásban részesülő személyről az ellátó szociális intézmény vezetője nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza

- a) a **18. §** a)-i) pontjaiban meghatározott adatokat;
- b) az ellátás igénybevételének és megszűnésének időpontját;
- c) a térítési díj fizetési kötelezettség teljesítésére, annak elmaradására és a követelés behajtására, valamint elévülésére vonatkozó adatokat.

20/A. § (1) Ha az állami fenntartású, illetve a **120. §** szerinti szerződéssel (a továbbiakban: ellátási szerződés) működtetett egyházi, nem állami fenntartású szolgáltató, intézmény vezetője kapacitás, illetve férőhely hiányában az ellátásra vonatkozó igényt nem teljesíti, úgy a kérelmet, beutaló határozatot a kézhezvétel napján nyilvántartásba veszi. A nyilvántartás célja az igények teljesítési sorrendjének megállapíthatósága. Házi segítségnyújtás és időszotthoni ellátás esetében a kérelmet a gondozási szükséglet megállapítását követően, a kérelem benyújtásának időpontjára visszamenőlegesen kell nyilvántartásba venni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartás az alábbi adatokat tartalmazza:

- a) a kérelem beadásának, a beutaló határozat közlésének időpontját,
- b) a kérelmező természetes személyazonosító adatait,
- c) a kérelmező lakó-, illetve tartózkodási helyét,
- d) a tartásra köteles személy, illetve törvényes képviselője természetes személyazonosító adatait.

(3) A nyilvántartott igények teljesítésének indokoltságát évente vizsgálni kell. A vizsgálatot, ha az intézményi jogviszony keletkezését

- a) az intézményvezető döntése alapozza meg, az intézményvezető,
- b) beutaló határozat alapozza meg, az intézményvezető megkeresése alapján a beutaló önkormányzat végzi el.

(4) A nyilvántartásból törölni kell az adatokat, ha az ellátásra vonatkozó igény teljesül, illetve ha az ellátásra vonatkozó igény megszűnik.

20/B. § A Kormány által kijelölt szerv – a szociális szolgáltatás rendszerének és finanszírozásának tervezetősége miatt – országos jelentési rendszert működtet. A fenntartó az országos jelentési és férőhelyfigyelő rendszer számára köteles bejelenteni a külön jogszabályban meghatározott – személyes adatnak nem minősülő – adatokat.

21. § A **20. §**-ban szabályozott nyilvántartásból adat csak az adatigénylésre jogosult szervnek és a jogosultságot megállapító szociális hatáskört gyakorló szervnek szolgáltatható.

22. § Az, akire a **18. §**-ban, **20. §**-ban, valamint a **20/A. §**-ban szabályozott nyilvántartás adatot tartalmaz, a személyére vonatkozó adatok tekintetében a betekintési, a helyesbítési vagy törlési jogának érvényesítése mellett kérheti a jogai gyakorlásához szükséges adatainak közlését a nyilvántartást kezelő szervtől vagy a szociális intézmény vezetőjétől.

23. § Ha törvény másként nem rendelkezik, a **18. §** és a **20. §** szerinti nyilvántartásokból a szociális ellátásra való jogosultság megszűnésétől számított öt év elteltével – a szolgálati időre jogosító ellátások kivételével – törölni kell az adott személyre vonatkozó adatokat. A szolgálati időre jogosító ellátások esetében az adott személyre vonatkozó adatok törlését a Kormány rendeletben szabályozza.

24. § (1) Az e törvény felhatalmazása alapján nyilvántartást vezető szervek a nyilvántartásban kezelt adatokat természetes személyazonosító adatok nélkül statisztikai célra felhasználhatják, illetőleg azokból statisztikai célra adatot szolgáltathatnak.

(2) Az e törvény alapján elrendelt adatkezelésre és az adatok védelmére egyebekben a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII., valamint az egészségügyi adatkezelésre vonatkozó törvény rendelkezései az irányadók.

(3) A szociális igazgatási eljárás során a szociális hatáskört gyakorló szerv adatot kérhet a polgárok személyi adatait és lakcímét nyilvántartó szervtől, valamint az ingatlanügyi hatóságtól a szociális ellátásra való jogosultság megállapítása céljából.

II. Fejezet

PÉNZBELI ELLÁTÁSOK

I. Cím

Az ellátások formái

- 25. § (1)** A jogosult részére jövedelme kiegészítésére, pótlására pénzbeli szociális ellátás nyújtható.
- (2)**
- (3)** Szociális rászorultság esetén a jogosult számára
- a)** a települési önkormányzat jegyzője az e törvényben meghatározott feltételek szerint
 - aa)** időskorúak járadékát,
 - ab)** rendelkezésre állási támogatást,
 - ac)** rendszeres szociális segélyt,
 - ad)** a **41. § (1) bekezdésében** és a **43/A. § (1) bekezdésében** foglalt ápolási díjat;
 - b)** a települési önkormányzat képviselő-testülete az e törvényben, illetve az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint
 - ba)** a **38. § (1) bekezdésében** foglalt lakásfenntartási támogatást,
 - bb)** a **43/B. § (1) bekezdésében** foglalt ápolási díjat,
 - bc)** átmeneti segélyt,
 - bd)** temetési segélyt
- állapít meg (a továbbiakban együtt: szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások).
- (4)** Az időskorúak járadékára, a rendszeres szociális segélyre és az ápolási díjra (a továbbiakban együtt: havi rendszeres szociális ellátás), valamint a rendelkezésre állási támogatásra való jogosultság feltételeinek fennállását a jogosultságot megállapító szerv két évente legalább egyszer felülvizsgálja. Ha a felülvizsgálat során megállapítást nyer, hogy a feltételek továbbra is fennállnak, akkor az ellátást a felülvizsgálatnak megfelelő összegben tovább kell folyósítani.
- (5)** Ha az öregségi nyugdíj legkisebb összege változik, a havi rendszeres szociális ellátás összegét a változás időpontjától számított három hónapon belül felül kell vizsgálni. A felülvizsgálat során az emelt összegű rendszeres pénzellátást, a családi pótlékot és az árvaellátást kell figyelembe venni. Ha az ellátás összege a felülvizsgálat eredményeként
- a)** emelkedett, akkor az új összeget az öregségi nyugdíj legkisebb összege emelkedésének időpontjára visszamenőlegesen,
 - b)** csökkent, akkor az új összeget az öregségi nyugdíj legkisebb összege emelkedésének időpontját követő harmadik hónap első napjától kell folyósítani.
- (6)** A havi rendszeres szociális ellátás összegét, valamint a rendelkezésre állási támogatásra való jogosultság jövedelmi feltételének fennállását felül kell vizsgálni, ha az ellátás megállapításának alapjául szolgáló jövedelemben tartós változás történt, vagy az ellátás megállapításánál figyelembe vett, egy háztartásban élő családtagok létszáma megváltozott.
- (7)** Tartós jövedelemváltozásnak kell tekinteni
- a)** az újonnan megállapított, illetve megszüntetett rendszeres pénzellátást, továbbá családi pótlékot, árvaellátást, tartásdíjat,
 - b)** a keresőtevékenység alapjául szolgáló jogviszony létesítését, feltéve, hogy a jogviszony három egymást követő hónapban fennáll,
 - c)** a keresőtevékenység megszűnését,
 - d)** ha a jogosultság megállapításának alapjául szolgáló jövedelemben az *a)-c)* ponton kívüli okból három egymást követő hónapban 10%-nál nagyobb mértékű változás következik be.
- (8)** A felülvizsgálatot
- a)** a rendszeres pénzellátásnak minősülő ellátások, a családi pótlék és az árvaellátás esetén a megállapított, illetve megszüntetett összegre,
 - b)** az *a)* pontba nem tartozó jövedelmek esetén a 10. § (2) és (4) bekezdésében foglaltakra figyelemmel kell elvégezni.
- (9)** Ha a havi rendszeres szociális ellátás összege a (6) bekezdés szerinti felülvizsgálat eredményeként
- a)** emelkedett, akkor az új összeget az ellátásra való jogosultság feltételeiben bekövetkező változás bejelentésének, illetve a hivatalos tudomásszerzésnek az időpontjától,
 - b)** csökkent, akkor az új összeget az ellátásra való jogosultság feltételeiben bekövetkező változásra vonatkozó bejelentési kötelezettség határidejének lejártától, illetve a hivatalos tudomásszerzésnek az időpontját követő hónap első napjától kell folyósítani.
- (10)** Ha a (4)-(6) bekezdés szerinti felülvizsgálat eredményeként a havi rendszeres szociális ellátásra vagy a rendelkezésre állási támogatásra való jogosultság megszűnik, akkor az ellátás folyósítását a határozat meghozatala hónapjának utolsó napjával meg kell szüntetni.
- (11)** A (7) bekezdés *b)-c)* pontja alkalmazásában nem minősül keresőtevékenységnek a rendelkezésre állási támogatásra jogosult személy közfoglalkoztatásban való részvétele.
- (12)** A jövedelemszámításnál
- a)** a (4) -(6) bekezdés szerinti felülvizsgálat során annak a havi rendszeres szociális ellátásnak

az összegét, amelynek összegére vagy jogosultsági feltételeinek fennállására a felülvizsgálat vonatkozik,

- b) a rendelkezésre állási támogatásra való jogosultság, vagy a jogosultság jövedelmi feltételének (4) és (6) bekezdés szerinti felülvizsgálata során a rendelkezésre állási támogatásra jogosult közfoglalkoztatásban való részvételéből származó jövedelmet figyelmen kívül kell hagyni.

26. § A települési önkormányzat képviselő-testülete a hatáskörébe tartozó pénzbeli ellátásokat kiegészítheti, és a szociálisan rászorultak részére – a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint – más pénzbeli támogatásokat is megállapíthat.

26/A. § (1) A **25. § (4) bekezdésében** meghatározott szociális ellátásban részesülő személy az ellátása terhére előleg kifizetését kérelmezheti a jegyzőtől. A kérelem a jogosultság időtartama alatt a hónap 5. napjától 25. napjáig nyújtható be.

(2) Előlegként a folyósított ellátás havi összegének legfeljebb 50%-a kérelmezhető.

(3) Az előleget a jegyző a kérelem benyújtásának időpontjától számított három munkanapon belül – a kérelmezett összeg 100 Ft-ra történő felfelé kerekítésével – egyszerűsített határozattal állapítja meg.

(4) Az előleget a folyósításra kerülő ellátás – közfoglalkoztatás esetén a közfoglalkoztatásból származó havi kereset összege – terhére, hat egyenlő részletben kell levonni. A levonás az előleg kifizetését közvetlenül követő folyósítással kezdődik.

(5) Az előleg teljes összegének levonásáig újabb előleg nem állapítható meg.

(6) Amennyiben a szociális ellátásra való jogosultság az előleg teljes levonását megelőzően szűnik meg, az ellátásban részesült személy még fennálló tartozásának visszafizetése a jogosultság megszűnésének napjával egy összegben válik esedékessé. Ha az ellátásban részesült személy a tartozás elengedését, vagy részletekben történő visszafizetését kérelmezi, a **17. § (4) bekezdésében** foglaltakat kell megfelelően alkalmazni. Ha az ellátásra való jogosultság a jogosult, továbbá ápolási díj esetén az ápolat halála miatt szűnik meg, a tartozást nem kell visszafizetni.

II. Cím

27-31. §

III. Cím

Szociális rászorultágtól függő pénzbeli ellátások

32. § (1) Ha e törvény másként nem rendelkezik, a szociális rászorultágtól függő pénzbeli ellátások iránti kérelmet

a) a jegyző hatáskörébe tartozó ellátás esetén a kérelmező lakcíme szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál,

b) a települési önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozó ellátás esetén az önkormányzat rendeletében meghatározott önkormányzati szervnél kell előterjeszteni.

(2) A szociális rászorultágtól függő pénzbeli ellátásokról szóló határozatot a bíróság nem változtathatja meg.

(3) Ha e törvény másként nem rendelkezik, a települési önkormányzat képviselő-testülete rendeletben szabályozza a hatáskörébe tartozó pénzbeli ellátások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint ellenőrzésének szabályait.

32/A. § (1) A kérelmet – ha e törvény másként nem rendelkezik – az a szociális hatáskört gyakorló szerv bírálja el, amelynek illetékességi területén a kérelmező lakcíme van. Ha a kérelmezőnek több lakcíme van, az illetékességet az a lakóhely vagy tartózkodási hely alapozza meg, ahol életvitelszerűen lakik.

(2) Az átmeneti, illetve tartós nevelésbe vett kiskorú ügyében az eljárást a gondozási hely szerint illetékes szociális hatáskört gyakorló szerv folytatja le.

Időskorúak járadéka

32/B. § (1) Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A települési önkormányzat 2007. január 1-jétől a jegyző időskorúak járadékában részesíti azt

a) a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át,

b) az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-át,

- c) az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át.
- (2) Az (1) bekezdésben megjelölt reá irányadó nyugdíjkorhatár alatt a Tny.-ben szabályozott nyugdíjkorhatárt kell érteni.
- (3) A jegyző időskorúak járadékában részesíti a **3. § (3) bekezdésének b)** pontjában meghatározott személyt, amennyiben az e törvényben foglalt feltételeknek megfelel.
- (4) Nem állapítható meg az időskorúak járadéka, illetve a folyósítást meg kell szüntetni, ha a személy
- előzetes letartóztatásban van, elzárás, illetve szabadságvesztés büntetését tölti;
 - 3 hónapot meghaladó időtartamban külföldön tartózkodik.
 - a **3. § (3) bekezdése** alá tartozik, és – a határ menti ingázó munkavállalókat kivéve – tartózkodási joga megszűnt vagy tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott.

32/C. § (1) Az időskorúak járadékának havi összege

- jövedelemmel nem rendelkező
 - 32/B. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti jogosult esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a,
 - 32/B. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti jogosult esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-a,
 - 32/B. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti jogosult esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-a;
 - jövedelemmel rendelkező jogosult esetén az a) pont szerinti összegnek és a jogosult havi jövedelmének a különbözete.
- (2) Ha az (1) bekezdés b) pontja szerinti támogatás összege az ezer forintot nem éri el, a jogosult részére akkor is legalább ezer forint összegű járadékot kell megállapítani.

(3)

(4)

32/D. § (1) A hajléktalan személy megállapított időskorúak járadéka esetén az erről rendelkező határozatot közölni kell a fővárosi főjegyzővel (a továbbiakban: főjegyző).

- (2) A főjegyző az időskorúak járadékában részesülő hajléktalanról a **18. §**-ban szabályozott nyilvántartást

vezeti, és gondoskodik az időskorúak járadékának a hajléktalan személy által meghatározott, határozatban foglalt címre történő folyósításáról.

- (3) Ha a hajléktalan személy a (2) bekezdés szerint folyósított időskorúak járadékát három hónap időtartamon keresztül nem veszi át, a támogatás folyósítását a főjegyző szünetelteti, és erről szóló végzését a járadékot megállapító jegyzővel közli, amely dönt az ellátás fenntartásáról, illetve megszüntetéséről.

- (4) Ha ugyanazon hajléktalan személy részére két vagy több önkormányzat jegyzőinek döntése szerint egyidejűleg kellene járadékot folyósítani, csak az utóbb megállapított járadék folyósítható. Ilyen esetben a főjegyző közli a járadékot korábban megállapító jegyzővel az általa megállapított ellátás folyósításának megszüntetéséről.

- (5) A főjegyző által az **(1)-(4) bekezdés** szerint folyósított időskorúak járadékának összegét a helyi önkormányzatokért felelős miniszter megtéríti a fővárosi önkormányzat részére.

32/E. § A fővárosban – ha a főjegyző és a kerületi önkormányzat jegyzője másként nem állapodik meg – a hajléktalanok számára nyújtott időskorúak járadékának megállapítása a főjegyző feladata.

Aktív korúak ellátása

33. § (1) Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A jegyző aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

- aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, illetve legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy
- aki vakok személyi járadékában részesül, vagy
- aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)-c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy
- akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresési járadék, álláskeresési segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresési támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy
- akinek esetében az álláskeresési támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Flt. alapján álláskeresési támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy

- f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
- g) akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet – ide nem értve a közfoglalkoztatást és az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerint legfeljebb harmincegy napra létesített munkaviszony keretében végzett munkát – nem folytat.
- (2) Az (1) bekezdés alkalmazásában akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs.
- (3) Az (1) bekezdés f) és g) pontja szerinti előzetes együttműködés időtartamának számításánál az aktív korúak ellátásának megállapítására irányuló kérelmet benyújtó személy által elvállalt munka időtartamát is figyelembe kell venni.
- (4) Az aktív korúak ellátására való jogosultság
- a) az (1) bekezdés d) pontjában foglalt esetben az Flt. alapján folyósított álláskeresési támogatás időtartamának kimerítésétől,
- b) az (1) bekezdés e) pontjában foglalt esetben a keresőtevékenység megszűnésétől,
- c) az (1) bekezdés g) pontja szerinti rendszeres pénzellátás folyósításának megszűnésétől számított tizenkettő hónapon belül benyújtott kérelem alapján állapítható meg.
- (5) Aktív korúak ellátására egy családban egyidejűleg – a (6) bekezdésben meghatározottak kivételével – csak egy személy jogosult.
- (6) Egy családban egyidejűleg két személy abban az esetben jogosult az aktív korúak ellátására, ha az egyik személy a rendelkezésre állási támogatás – ideértve a 37/C. § (4) bekezdése szerinti személyt is –, míg a másik személy a rendszeres szociális segély feltételeinek felel meg.
- 34. §** Nem állapítható meg az aktív korúak ellátására való jogosultság annak a személynek, aki
- a) előzetes letartóztatásban van, elzárás büntetését, illetve szabadságvesztés büntetését tölti,
- b) a 3. § (3) bekezdése alá tartozik, és – a határ menti ingázó munkavállalókat kivéve – tartózkodási joga megszűnt vagy tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott,
- c) gyermekgondozási segélyben, illetve gyermeknevelési támogatásban részesül,
- d) gyermekgondozási segélyre jogosult, a gyermek egyéves korának betöltéséig,
- e) az Flt. szerint az álláskeresési támogatás megállapításához szükséges munkaviszonnyal rendelkezik,
- f) katonai szolgálatot teljesít,
- g) közoktatási, illetőleg felsőoktatási intézményben nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat, vagy az Flt. szerint képzési támogatásként keresetpótló juttatásban részesül.
- 35. § (1)** Az a személy, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították – a 37/B. §-ban foglaltak szerinti kivétellel – az állami foglalkoztatási szervnél kéri az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételét, és teljesíti az elhelyezkedése érdekében megkötött álláskeresési megállapodásában foglaltakat, illetőleg közfoglalkoztatásban vesz részt.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti személy köteles a neki az álláskeresési megállapodás, illetőleg a közfoglalkoztatás keretében felajánlott munkát elfogadni, ha
- a) a munka a szakképzettségének, iskolai végzettségének vagy annál eggyel alacsonyabb szintű végzettségnek, vagy az általa utoljára legalább hat hónapig betöltött munkakör képzettségi szintjének, valamint az Flt. 25. § (2) bekezdése b) pontjának megfelelő, továbbá
- b) a munka
- ba) teljes munkaidőben történő foglalkoztatás esetén az Flt. 25. §-a (2) bekezdése d) pontjának megfelelő, és a várható havi kereset eléri a mindenkori kötelező legkisebb munkabér összegét, vagy
- bb) részmunkaidős foglalkoztatás esetén megfelelő annak a feltételnek, hogy a munkahely és a lakóhely közötti naponta történő oda- és visszautazás ideje az Flt. 25. §-a (2) bekezdésének d) pontjában meghatározott időtartam felét nem haladja meg, és

a várható havi kereset legalább a mindenkori kötelező legkisebb munkabér összegének időarányos részét eléri.

- (3) Ha az (1) bekezdés szerinti személy a közfoglalkoztatásban keresőképtelenségére hivatkozással nem vesz részt, a foglalkoztató a keresőképtelenség fennállásának vizsgálatára külön jogszabályban foglaltak szerint felülvizsgálatot kezdeményezhet. Ha az (1) bekezdés szerinti személy a közcélú munkavégzésre irányuló munkaszerződést azért nem köti meg, mert keresőképtelenné vált, a keresőképtelenség felülvizsgálatának kezdeményezésére a jegyző jogosult.
- (4) Ha az (1) bekezdés szerinti személy az aktív korúak ellátására való jogosultsága megállapításának időpontjában a 35. életévét nem töltötte be, és általános iskolai végzettséggel nem rendelkezik – az (5) bekezdésben foglalt eltéréssel – olyan képzésben köteles részt venni, amely az általános iskolai végzettség megszerzésére vagy a szakképzés megkezdéséhez szükséges, külön jogszabályban meghatározott bemeneti kompetenciák megszerzésére irányul. A képzésben való részvétel részletes szabályait az álláskeresési megállapodás tartalmazza.
- (5) A (4) bekezdés szerinti személy az aktív korúak ellátására való jogosultság megállapításától a képzésbe történő bekapcsolódásáig terjedő időtartamra – amennyiben ez az időtartam a 30 napot meghaladja – közfoglalkoztatásban vesz részt.
- (6) Ha az állami foglalkoztatási szerv az álláskeresési megállapodás keretében a rendelkezésre állási támogatásra jogosult személyt
- egyéni vállalkozóhoz vagy gazdasági társasághoz közvetít ki foglalkoztatásra irányuló jogviszony – ide nem értve a közfoglalkoztatást – létrehozása érdekében, vagy
 - hazai, illetve uniós forrásból megvalósuló – az állami foglalkoztatási szerv vagy valamely vele együttműködő szervezet által végrehajtott – képzésbe, munkaerő-piaci programba, illetve egyéb, a foglalkoztathatóság javítását célzó programba vonja be, akkor a települési önkormányzat az érintett személyt – a képzésben, a munkaerő-piaci programban, illetve a foglalkoztathatóság javítását célzó programban történő részvétel időtartama alatt, illetve ameddig a közvetítés eredményéről nem szerez tudomást – közcélú munkára nem kötelezheti.
- (7) Az állami foglalkoztatási szerv a (6) bekezdés a) pontja szerinti közvetítés eredményéről a jegyzőt értesíti.

(8) A 36. § (4) bekezdése szerinti közcélú munkavégzés időtartamának számításakor a (6) bekezdés alapján történő foglalkoztatás időtartamát figyelembe kell venni.

(9) Az (1) bekezdés szerinti álláskeresési megállapodásban az állami foglalkoztatási szerv – a személy szociális helyzetéhez és mentális állapotához igazodóan – előírhatja a családsegítő szolgálattal való együttműködést, amely kiterjedhet az egyéni képességeket fejlesztő vagy az életmódot formáló foglalkozáson, tanácsadáson, illetőleg a munkavégzésre történő felkészülési programban való részvételre is.

36. § (1) A közcélú munka megszervezése a települési önkormányzat feladata. A közcélú munka megszervezését a települési önkormányzat társulás vagy más szervezet útján is végezheti.

(2) Közcélú munkavégzés keretében

- az a települési önkormányzati feladat, amelynek ellátásáról a települési önkormányzat jogszabály vagy önkéntes vállalása alapján költségvetési szerv, önkormányzat többségi tulajdonában álló gazdasági társaság, társadalmi szervezet útján gondoskodik,
- költségvetési szerv, önkormányzat többségi tulajdonában álló gazdasági társaság, társadalmi szervezet által ellátott, jogszabályon alapuló helyi önkormányzati feladat, amelynek ellátásában a települési önkormányzat megállapodás alapján közreműködik,
- költségvetési szerv, a Magyar Állam egyszemélyes tulajdonában álló gazdasági társaság, az állam többségi tulajdonában álló gazdálkodó szervezet vagy társadalmi szervezet által jogszabály alapján ellátott állami feladat, amelynek ellátásában a települési önkormányzat megállapodás alapján közreműködik, továbbá
- a Kormány rendeletében meghatározottak szerint a szükség-, veszély- vagy katasztrófhelyzetből eredő kár esetén a helyreállítással kapcsolatos feladat látható el.

(3) Közcélú munka keretében foglalkoztatható

- a 35. § (1) bekezdése vagy a 37/C. § (4) bekezdése szerinti személy, vagy
- a 33. § (1) bekezdésének f)-g) pontjában foglaltak szerint előzetesen együttműködő személy, vagy
- aki a folyamatban lévő közcélú foglalkoztatásából eredően szerez álláskeresési támogatásra való jogosultságot, a (4) bekezdés szerinti munkaviszonyának lejártáig, vagy

- d)** akinek a közcélú munkavégzésre irányuló munkaszerződése időtartama alatt az aktív korúak támogatására való jogosultságát megszüntették, a (4) bekezdés szerinti munkaviszonyának megszüntetéséig.
- (4)** A közcélú munkavégzésre – legalább hatórás napi munkaidővel, valamint legalább évi kilencven munkanap munkavégzési időtartammal – határozott idejű munkaviszonyt kell létesíteni. A munkaszerződésnek tartalmaznia kell
- a munkavállaló természetes személyazonosító adatait, a munkáltató megnevezését és székhelyét, adószámát, adóazonosító jelét,
 - azt, hogy a szerződés közcélú munkavégzésre jött létre,
 - a határozott időre szóló munkaviszony létesítésének és megszűnésének naptári napját, valamint azt, hogy a lakcímbejelentés napján megszűnik a munkaviszony akkor is, ha a munkavállaló lakcímének megváltozása miatt részére az aktív korúak ellátása megállapítására más jegyző válik illetékesé, kivéve, ha a régi és az új lakcím szerinti önkormányzat a közfoglalkoztatási feladatok ellátását együttműködési megállapodás vagy társulás keretében végzi,
 - a személyi alaptér,
 - a munkakört,
 - a munkavégzési helyet, valamint
 - azt, amiben a felek megállapodnak.
- (5)** A (4) bekezdés szerinti, közcélú munkavégzésre irányuló munkaszerződést munkáltatóként
- a települési önkormányzat, vagy
 - a közfoglalkoztatási feladatok ellátását magára vállaló önkormányzati társulás, vagy
 - a települési önkormányzat által a közcélú munka megszervezésével megbízott szervezet, vagy
 - az a)-c) pontok hatálya alá nem tartozó, a (2) bekezdés szerinti feladatokat ellátó szervezet kötheti meg.
- (6)** Az (5) bekezdés a)-c) pontjai szerinti munkáltató által megkötött, közcélú munkavégzésre irányuló munkaszerződésben a munkavégzés helyére vonatkozó, a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 76/C. §-a szerinti rendelkezéseket azal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a munkavégzés helyeként az (5) bekezdés d) pontja szerinti szervezet székhelye, illetve telephelye is megjelölhető.
- (7)** Ha az (5) bekezdés a)-c) pontjai szerinti munkáltató által megkötött, közcélú munkavégzésre irányuló munkaszerződésben a munkavégzés helyeként az (5) bekezdés d) pontja szerinti szervezet székhelye, illetve telephelye, illetve telephelye kerül megjelölésre, úgy a munkáltatót megillető jogok és kötelezettségek - a munkaszerződés módosítását, megszüntetését és a munkabér kifizetését kivéve – az (5) bekezdés d) pontja szerinti szervezetet illetik meg, illetve terhelik.
- (8)** Az (5) bekezdés szerinti munkáltató a foglalkozásegészségügyi szakellátást nyújtó szolgálatnál kezdeményezheti a (3) bekezdés szerinti személy adott munkakörre való alkalmasságának körében adott vélemény felülvizsgálatát.
- 37. § (1)** A 35. § (1) bekezdése szerinti személyt arra az időtartamra, amikor
- közfoglalkoztatásban neki fel nem róható okból nem vesz részt és táppénzben vagy távolléti díjban nem részesül, vagy
 - olyan képzésben vesz részt, amelyhez az Ft. szerinti keresetpótló juttatást részére nem állapítottak meg, rendelkezésre állási támogatás illeti meg.
- (2)** A 35. § (1) bekezdése szerinti személy esetében az aktív korúak ellátására való jogosultságot megállapító határozatban egyidejűleg rendelkezni kell a rendelkezésre állási támogatásra való jogosultság megállapításáról.
- (3)** A rendelkezésre állási támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege.
- (4)** Közfoglalkoztatásban részt vevő személy esetében a rendelkezésre állási támogatásnak a 25. § (4)-(6) bekezdése szerinti felülvizsgálatát a közfoglalkoztatás megszűnését követően kell lefolytatni.
- 37/A. § (1)** A települési önkormányzat, illetve a közfoglalkoztatási feladatok ellátását magára vállaló önkormányzati társulás a közfoglalkoztatás hatékony megvalósítása és az álláskeresői megállapodásban foglaltakkal való összhang biztosítása céljából – az állami foglalkoztatási szerv által szolgáltatott összefoglaló adatok, információk és előrejelzések alapján – egyéves időtartamra közfoglalkoztatási tervet készít. A közfoglalkoztatási terv tervezetét a polgármester, illetve társulás esetén a társulási megállapodásban kijelölt személy előzetes véleményezésre megküldi az állami foglalkoztatási szervnek, az érintett települési kisebbségi önkormányzatoknak, illetve a 2000 fő feletti települések esetében a helyi szociálpolitikai kerekasztalnak. Az állami foglalkoztatási szerv, a települési kisebbségi önkormányzat és a szociálpolitikai kerekasztal a közfoglalkoztatási terv tervezetével kapcsolatos véleményéről annak kézhezvételétől számított tíz munkanapon belül

tájékoztatja a települési önkormányzatot. Amennyiben az állami foglalkoztatási szerv, a települési kisebbségi önkormányzat és a szociálpolitikai kerekasztal határidőben nem nyilvánít véleményt, úgy kell tekinteni, hogy a közfoglalkoztatási terv tervezetében foglaltakkal egyetért. A települési önkormányzat képviselő-testülete, illetve a társulás döntéshozó szerve az állami foglalkoztatási szerv, a települési kisebbségi önkormányzat és a szociálpolitikai kerekasztal véleményének ismeretében a közfoglalkoztatási tervet évente február 15-éig fogadja el.

(2) A közfoglalkoztatási terv tartalmazza

- a) a rendelkezésre állási támogatásra jogosult személyek képzettség szerinti várható összetételét,
- b) a részben vagy egészben közfoglalkoztatás keretében ellátandó közfeladatok megjelölését és várható ütemezését,
- c) a b) pont szerinti feladatok ellátásához szükséges létszámot,
- d) a közfoglalkoztatás finanszírozására rendelkezésre álló forrásokat.

(3) A közfoglalkoztatási tervet az elfogadását követő 5 napon belül meg kell küldeni a kincstárnak, valamint az állami foglalkoztatási szervnek. Ha a települési önkormányzat, illetve a közfoglalkoztatási feladatok ellátását magára vállaló önkormányzati társulás a közfoglalkoztatási tervet az (1) bekezdés szerinti időpontig nem fogadja el, akkor az elfogadott közfoglalkoztatási tervnek a kincstárhoz történő megérkezéséig a kincstár visszatartja a közcélú foglalkoztatásra a 124. § (2) bekezdése szerint biztosított állami támogatás 15%-át.

(4) A közfoglalkoztatási tervet módosítani kell, ha a (2) bekezdés b) pontjában megjelölt közfeladatokban bekövetkezett változás az ellátásukhoz szükséges létszám

- a) 2000 fő feletti lakosság számú településeknél 10%-át,
- b) 2000 fő, vagy az alatti lakosság számú településeknél 20%-át elérő mértékű bővítését, illetve csökkentését eredményezi.

37/B. § (1) Az az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján

- a) egészségkárosodott személynek minősül, vagy
- b) az 55. életévét betöltötte, vagy
- c) 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti

gyermekgondozási támogatásban, gyermekgondozási díjban, terhességi gyermekágyi segélyben – és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.] nem tudják biztosítani, vagy

d) a települési önkormányzat (3) bekezdés szerinti rendeletében meghatározott feltételeknek megfelelő, rendszeres szociális segélyre jogosult.

(2) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti valamely feltétel az aktív korúak ellátására való jogosultság megállapítását követően következik be, a jogosult részére a rendszeres szociális segélyt a feltétel bekövetkezésének időpontját követő hónap első napjától kell folyósítani.

(3) A települési önkormányzat az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban foglaltakon túl rendeletében a 35. § (1) bekezdésében foglalt teljesítése alól további mentesítési feltételeket állapíthat meg az aktív korúak ellátására jogosult személyeknek a közfoglalkoztatásban történő részvételt akadályozó vagy kizáró családi körülményeire, egészségi vagy mentális állapotára tekintettel.

(4) Ha az (1) bekezdés a), illetve c) pontja szerinti valamely feltétel megszűnik, a feltétel megszűnését követő hónap első napjától a 35. § (1) bekezdése szerinti együttműködési kötelezettséget kell előírni. A feltétel megszűnésének hónapjára – amennyiben az aktív korúak ellátására való jogosultság továbbra is fennáll – rendszeres szociális segély jár.

37/C. § (1) A 37/B. § (1) bekezdésének b)-c) pontja szerinti esetekben a rendszeres szociális segély akkor állapítható meg, ha az aktív korúak ellátására jogosult személy a települési önkormányzat által kijelölt szervvel (a továbbiakban: együttműködésre kijelölt szerv) a 37/D. § szerinti együttműködési kötelezettségét nyilatkozatban vállalja.

(2) A rendszeres szociális segély havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló részére megállapított személyi alpbér mindenkori kötelező legkisebb összegének személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíj járulékkal csökkentett összegét. A családi jövedelemhatár összege megegyezik a család fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege 90%-ának szorzatával.

(3) Ha a rendszeres szociális segély összege a (2) bekezdésben foglalt számítás szerint a havi ezer forint

tot nem éri el, a jogosult részére ezer forint összegű ellátást kell megállapítani.

(4) A rendszeres szociális segélyre jogosult személy a települési önkormányzattal kötött hatósági szerződésben vállalhatja a **35. § (1) bekezdésében** foglaltak teljesítését. A hatósági szerződés egyéves időtartamra jön létre. A hatósági szerződést a települési önkormányzat abban az esetben köti meg, ha a közfoglalkoztatási tervben foglaltak alapján a rendszeres szociális segélyre jogosult személy közfoglalkoztatását biztosítani tudja. A hatósági szerződést kötő személyre a **35. § (1) bekezdése** szerinti személyekre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, ideértve az együttműködés megszegésének a **37/F. § (1) bekezdésének b)** pontja szerinti jogkövetkezményeit is. A hatósági szerződést kötő személy rendszeres szociális segélyre nem jogosult.

37/D. § (1) A **37/B. § (1) bekezdésének b)-c)** pontja szerinti személy a rendszeres szociális segély folyósításának feltételeként a települési önkormányzat által kijelölt szervvel együttműködik, amelynek keretében

- a) az együttműködésre kijelölt szervnél kérelmezi a nyilvántartásba vételét,
- b) a beilleszkedését segítő programban való részvételről írásban megállapodik az együttműködésre kijelölt szervvel,
- c) teljesíti a beilleszkedését segítő programban foglaltakat.

(2) A beilleszkedést segítő program az önkormányzattal együttműködő személy szociális helyzetéhez és mentális állapotához igazodva kiterjedhet

- a) az együttműködésre kijelölt szervvel való kapcsolattartásra,
- b) az együttműködő személy számára előírt, az egyéni képességeket fejlesztő vagy az életmódot formáló foglalkozáson, tanácsadáson, illetőleg a munkavégzésre történő felkészülést segítő programban való részvételre,
- c) a felajánlott és az iskolai végzettségének megfelelő oktatásban, képzésben történő részvételre, különösen az általános iskolai végzettség és az első szakképesítés megszerzésére.

(3) A települési önkormányzat rendeletben szabályozza az (1)-(2) bekezdés szerinti együttműködés eljárási szabályait, továbbá a beilleszkedést segítő programok típusait és az együttműködés megszegésének eseteit.

(4) Az (1)-(2) bekezdés szerinti együttműködés intézményi feltételeiről a települési önkormányzat első sorban a családsegítő szolgálat útján gondoskodik.

37/E. §

37/F. § (1) Meg kell szüntetni az aktív korúak ellátására való jogosultságot

a) annak a személynek,

aa) akire vonatkozóan a **34. §** szerinti körülmények valamelyike bekövetkezett,

ab) aki az aktív korúak ellátására való jogosultság feltételeinek vagy összegének felülvizsgálatára irányuló, a **25. § (4)-(6)** bekezdése szerinti eljárást akadályozza, így különösen ha a nyilatkozattételi, iratbemutatói kötelezettségének írásbeli felszólítás ellenére sem tesz eleget,

ac) aki keresőtevékenységet folytat, ide nem értve a közfoglalkoztatást, valamint az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerint legfeljebb harmincegy napra létesített munkaviszony keretében történő munkavégzést,

ad) akire vonatkozóan az aktív korúak ellátására való jogosultság fennállása alatt a munkaügyi hatóság a jogellenes munkavégzés tényét két éven belül ismételtén jogerősen megállapította;

b) annak a **35. § (1) bekezdése**, illetőleg **37/C. § (4) bekezdése** szerinti személynek,

ba) aki a felajánlott és megfelelő munkalehetőséget nem fogadja el, vagy közfoglalkoztatásra irányuló jogviszonyát jogellenesen megszünteti, továbbá akinek a közfoglalkoztatásra irányuló jogviszonyát a munkáltató rendkívüli felmondással szüntette meg,

bb) akit az állami foglalkoztatási szerv – neki felróható okból – törölt az álláskereső nyilvántartásából,

bc) aki az állami foglalkoztatási szervnél az aktív korúak ellátásának megállapításáról szóló határozatban foglalt határidőig nem kérelmezi az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételét, vagy az álláskereső megállapodást nem köti meg;

c) annak a rendszeres szociális segélyre jogosult személynek, aki a rendszeres szociális segély folyósításának időtartama alatt az együttműködésre kijelölt szervvel fennálló együttműködési kötelezettségét neki felróhatóan két éven belül ismételtén megszegi.

(2) Az aktív korú személy részére az aktív korúak ellátására való jogosultság a megszüntetéstől számított harminchat hónapon belül – ide nem értve az (1)

bekezdés *a)* pontjának *ab)* alpontja, *ad)* alpontja valamint a *b)-c)* pontjai szerinti megszüntetési esetet – az előzetes együttműködési kötelezettség teljesítése nélkül ismételt megállapítható, amennyiben a jogosultsági feltételek egyébként fennállnak.

(3)

(4) A jegyző a jogellenesen munkát végző, rendelkezésre állási támogatásban, vagy rendszeres szociális segélyben részesülő személy ellátásának folyósítását – a munkaügyi hatóságnak a jogsértés tényét megállapító jogerős és végrehajtható határozata alapján, a határozat jogerőre emelkedéséről szóló értesítés megérkezését követő hónap első napjától – egy hónap időtartamra felfüggeszti.

37/G. § (1) A hajléktalan személy részére megállapított aktív korúak ellátására való jogosultságról rendelkező határozatot közölni kell a főjegyzővel. Az ellátásra való jogosultságot megállapító jegyző megkeresi a főjegyzőt, ha a rendelkezésre állási támogatás folyósításának feltételei fennállnak.

(2) A főjegyző az aktív korúak ellátására jogosult hajléktalanokról a 18. §-ban szabályozott nyilvántartást vezeti és gondoskodik a rendelkezésre állási támogatásnak vagy a rendszeres szociális segélynek a hajléktalan személy által meghatározott, határozatban foglalt címre történő folyósításáról.

(3) Ha a hajléktalan személy a (2) bekezdés szerint folyósított ellátást három hónapos időtartamon keresztül nem veszi át, a segély folyósítását a főjegyző szünetelteti és erről szóló végzését az ellátást megállapító jegyzővel közli, aki dönt az ellátás fenntartásáról, illetve megszüntetéséről.

(4) Ha ugyanazon hajléktalan személy részére két vagy több jegyző döntése szerint egyidejűleg kellenne a (2) bekezdés szerinti ellátást folyósítani, csak az utóbb megállapított ellátás folyósítható. Ilyen esetben a főjegyző közli az ellátásra való jogosultságot korábban megállapító jegyzővel az általa megállapított ellátás folyósításának megszüntetéséről szóló határozatát.

(5) A fővárosban az aktív korúak ellátására való jogosultság megállapítása a hajléktalan személyek vonatkozásában a főjegyző feladata.

(6) A 35. § (1) bekezdésének hatálya alá tartozó hajléktalan személy

a) számára az a települési önkormányzat szervez közcélú munkát, amelynek jegyzője az ellátásra való jogosultságot megállapította,

b) együttműködési kötelezettsége az ellátást megállapító jegyző székhelye szerint illetékes állami foglalkoztatási szervvel áll fenn.

(7) A 37/B. § (1) bekezdésének hatálya alá tartozó hajléktalan személy 37/D. § (1) bekezdése szerinti együttműködési kötelezettsége azzal a települési önkormányzat által kijelölt szervvel áll fenn, amely jegyzőjének határozata alapján a főjegyző a rendszeres szociális segélyt folyósítja.

(8) Amennyiben az aktív korúak ellátására való jogosultságot az (5) bekezdés szerint a főjegyző állapította meg, a (6)-(7) bekezdésben foglaltaktól eltérően

a) a 35. § (1) bekezdésének hatálya alá tartozó hajléktalan személy részére a fővárosi önkormányzat szervez közcélú munkát, és együttműködési kötelezettsége az általa megjelölt tartózkodási helye szerint illetékes állami foglalkoztatási szervvel áll fenn,

b) a 37/B. § (1) bekezdésének hatálya alá tartozó hajléktalan személy 37/D. § (1) bekezdése szerinti együttműködési kötelezettsége a fővárosi önkormányzat által kijelölt szervvel áll fenn.

(9) A főjegyző által az (1)-(4) bekezdés szerint folyósított rendelkezésre állási támogatás, rendszeres szociális segély, valamint a közcélú munka szervezéséhez a külön törvényben foglaltak szerint nyújtott támogatás összegét a helyi önkormányzatokért felelős miniszter megtéríti a fővárosi önkormányzat részére.

37/H. §

Lakásfenntartási támogatás

38. § (1) A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A települési önkormányzat lakásfenntartási támogatást nyújt

a) az e törvényben meghatározott feltételek szerinti jogosultnak (a továbbiakban: normatív lakásfenntartási támogatás),

b) az adósságkezelési szolgáltatásban részesülő személynek,

c) az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerinti jogosultnak (a továbbiakban: helyi lakásfenntartási támogatás).

(2) Normatív lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó

havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át, feltéve, hogy a lakásfenntartás elismert havi költsége a háztartás havi összjövedelmének 20%-át meghaladja.

(3) A normatív lakásfenntartási támogatás esetében a lakásfenntartás elismert havi költsége az elismert lakásnagyság és az egy négyzetméterre jutó elismert költség szorzata. Az egy négyzetméterre jutó elismert havi költség 2004. évben 400 Ft. A 2004. évet követően az egy négyzetméterre jutó elismert havi költség összegét az éves központi költségvetésről szóló törvény – a várható energiaárak emelkedésére figyelemmel – határozza meg.

(4) A normatív lakásfenntartási támogatás esetében elismert lakásnagyság

- a) ha a háztartásban egy személy lakik 35 nm,
 - b) ha a háztartásban két személy lakik 45 nm,
 - c) ha a háztartásban három személy lakik 55 nm,
 - d) ha a háztartásban négy személy lakik 65 nm,
 - e) ha négy személynél több lakik a háztartásban, a **d) pontban** megjelölt lakásnagyság és minden további személy után 5-5 nm,
- de legfeljebb a jogosult által lakott lakás nagysága.

(5) Az adósságkezelési szolgáltatásban részesülő személy a szolgáltatás időtartama alatt lakásfenntartási támogatásra jogosult. Az e jogcímen lakásfenntartási támogatásban részesülő személy egyidejűleg normatív lakásfenntartási támogatásra nem jogosult. A támogatás összegének kiszámítására a normatív lakásfenntartási támogatásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Azon személy esetében, akinél előrefizetős gáz- vagy áramfogyasztást mérő készülék működik, a lakásfenntartási támogatást vagy annak meghatározott részét természetben, a készülék működtetését lehetővé tévő formában kell nyújtani.

(6) A normatív lakásfenntartási támogatás egy hónapra jutó összege

- a) a lakásfenntartás elismert havi költségének 30%-a, ha a jogosult háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 50%-át,
- b) az a) pont szerinti mértéket meghaladó egy főre jutó havi jövedelem esetén a lakásfenntartás elismert havi költségének és a támogatás mértékének (a továbbiakban: TM) szorzata, de nem kevesebb, mint 2500 forint. A támogatás összegét 100 forintra kerekítve kell meghatározni.

(7) A (6) bekezdés b) pontja szerinti TM kiszámítása a következő módon történik:

$$TM = \frac{J - 0,5 \text{ NYM}}{0,3 - \frac{0,15 \text{ NYM}}{0,15}} \times 0,15,$$

ahol a J a jogosult háztartásában egy főre jutó havi jövedelmet, az NYM pedig az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét jelöli. A TM-et századra kerekítve kell meghatározni.

(8) A normatív lakásfenntartási támogatást egy évre kell megállapítani.

(9) A települési önkormányzat rendeletében határozza meg a helyi lakásfenntartási támogatás jogosultsági feltételeit, eljárási szabályait és a támogatás összegét. A helyi lakásfenntartási támogatást a települési önkormányzat a normatív, illetve az (5) bekezdésben meghatározott lakásfenntartási támogatás kiegészítéseként és/vagy önálló ellátásként nyújtja. Az önálló ellátásként nyújtott helyi lakásfenntartási támogatás esetében

a) a lakásfenntartási támogatásra való jogosultságnak a háztartásban az egy főre számított havi jövedelmi határát úgy kell szabályozni, hogy az önkormányzat rendelete az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-ánál alacsonyabb jövedelmet jogosultsági feltételként nem írhat elő,

b) a lakásfenntartás havi költségének a háztartás havi összjövedelméhez viszonyított arányát úgy kell szabályozni, hogy az önkormányzat rendelete a jövedelem 30%-át meghaladó költséghányadot jogosultsági feltételként nem írhat elő,

c) a támogatás összegét úgy kell szabályozni, hogy annak az egy hónapra jutó összege nem lehet kevesebb 2500 forintnál,

d) az igénylés menetét úgy kell szabályozni, hogy a kérelem évente legalább két alkalommal benyújtható legyen,

e) a lakásfenntartási támogatás megállapításánál figyelembe vett költséget úgy kell szabályozni, hogy az önkormányzat

ea) az egy négyzetméterre jutó helyben elismert havi költség összegét határozza meg a (10) bekezdésben szereplő – a településen jellemző – költségek figyelembevételével, vagy

eb) tételesen határozza meg a költség típusait, melynek során legalább a (10) bekezdésben szereplő költségeket figyelembe kell venni.

(10) Költségeken a helyi lakásfenntartási támogatás esetében lakbért vagy albérleti díjat, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő részletét, a távhőszolgáltatási díjat, a közös költséget, a csatorna használati díjat, a személyszállítás költségeit, valamint a villanyáram, a víz- és gázfogyasztás, valamint a tüzelőanyag költségeit kell érteni.

39. § (1) Lakásfenntartási támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

(2) Az **(1) bekezdés** alkalmazásában külön lakásnak kell tekinteni a társbérletet, az albérletet és a jogerős bírói határozattal megosztott lakás lakrészeit.

(3)

(4)

Ápolási díj

40. § Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás.

41. § (1)

Ápolási díjra jogosult – a jegyes kivételével – a hozzátartozó [Ptk. 685. § b) pontja], ha állandó és tartós gondozásra szorul

a)

súlyosan fogyatékos, vagy

b)

tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását, ápolását végzi.

(2) Az ápolási díjat - a 43/B. § (1) bekezdésében foglaltak kivételével – az ápolást végző személy lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

(3) Az **(1) bekezdés** alkalmazása során

a) súlyosan fogyatékos személy az, akinek

aa) segédeszközzel vagy műtéti úton nem korrigálható módon látóképessége teljesen hiányzik, vagy aliglátóként minimális látásmaradvánnyal rendelkezik, és ezért kizárólag tapintó – halló – életmód folytatására képes,

ab) hallásvesztése olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére és spontán elsajátítására segédeszközzel sem képes és halláskárosodása miatt a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad,

ac) értelmi akadályozottsága genetikai, illetőleg magzati károsodás vagy szülési trauma következtében, továbbá tizennegyedik életévét megelőzően bekövetkező súlyos betegség miatt közép súlyos vagy annál nagyobb mértékű, továbbá aki IQ értékétől függetlenül a személyiség egészét érintő (pervazív) fejlődési zavarban szenved, és az autonómiai tesztek alapján állapota súlyosnak vagy közép súlyosnak minősíthető (BNO szerinti besorolása: F84.0-F84.9),

ad) mozgásszervi károsodása, illetőleg funkciózavara olyan mértékű, hogy helyváltoztatása a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükségszerű használatát igényli, vagy állapota miatt helyváltoztatásra még segédeszközzel sem képes, vagy végtaghiánya miatt önmaga ellátására nem képes és állandó ápolásra, gondozásra szorul;

b) tartósan beteg az a személy, aki előreláthatólag három hónapnál hosszabb időtartamban állandó ápolást, gondozást igényel.

(4)

(5)

42. § (1) Nem jogosult ápolási díjra a hozzátartozó, ha

a) az ápolat személy két hónapot meghaladóan fekvőbeteg-gyógyintézeti, valamint nappali ellátást nyújtó vagy bentlakásos szociális intézményi ellátásban, illetőleg óvodai, gyermekvédelmi szakellátást nyújtó bentlakásos intézményi elhelyezésben részesül, vagy közoktatási intézmény tanulója, illetőleg felsőoktatási intézmény nappali tagozatos hallgatója kivéve, ha

aa) a közoktatási intézményben eltöltött idő a kötelező tanórai foglalkozások időtartamát nem haladja meg, vagy

ab) az óvoda, a nappali ellátást nyújtó szociális intézmény igénybevétele, illetőleg a felsőoktatási intézmény látogatási kötelezettségének időtartama átlagosan a napi 5 órát nem haladja meg, vagy

ac) az óvoda, a közoktatási, illetőleg a felsőoktatási intézmény látogatása, vagy a nappali ellátást nyújtó szociális intézmény igénybevétele csak az ápolást végző személy rendszeres közreműködésével valósítható meg;

b) rendszeres pénzellátásban részesül, és annak összege meghaladja az ápolási díj összegét, ide nem értve a (4) bekezdés szerinti esetet, valamint azt a táppénzt, amelyet az ápolási díj folyósításának időtartama alatt végzett keresőtevékenységéből adódó biztosítási jogviszony alapján – keresőképtelenné válása esetén – folyósítanak,

c) szakiskola, középiskola, illetve felsőoktatási intézmény nappali tagozatos tanulója, hallgatója;

d) keresőtevékenységet folytat és munkaideje – az otthon történő munkavégzés kivételével – a napi 4 órát meghaladja.

e)

(2) Az ápolási díjra való jogosultságot meg kell szüntetni, ha

a) az ápolat személy állapota az állandó ápolást már nem teszi szükségessé,

- b) az ápolást végző személy a kötelezettségét nem teljesíti,
- c) az ápolat személy meghal,
- d) az ápolást végző vagy az ápolat személy tartózkodási joga megszűnt vagy tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott,
- e) az (1) bekezdésben megjelölt jogosultságot kizáró körülmény következik be.
- (3) Az ápolat személy halála esetén az ápolási díj folyósítását a halál időpontját követő második hónap utolsó napjával kell megszüntetni.
- (4) Az ápolási díjra való, 41. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti jogosultság továbbra is fennáll, ha az ápolási díjban részesülő személy számára a Tny. szerint saját jogú nyugdíjnak minősülő ellátást állapítanak meg, feltéve, hogy az ápolási díjat a nyugdíj megállapításának időpontjában több mint tíz éve folyósítják.
- 43. § (1)** Az ápolási díj megállapítása iránti kérelemhez csatolni kell a házi orvos
- a) igazolását arról, hogy az ápolat
- aa) súlyosan fogyatékos, vagy
- ab) tartósan beteg,
- b) arra vonatkozó szakvéleményét, hogy az ápolat állandó és tartós gondozásra szorul.
- (2) A házi orvos az (1) bekezdés a) pontjában foglalt igazolást
- a) az orvosszakértői szerv szakvéleménye, vagy
- b) a megyei gyermek-szakfőorvos igazolása, vagy
- c) a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézmény vagy területileg illetékes szakrendelő intézet szakorvosa által kiadott zárójelentés, igazolás alapján állítja ki.
- (3) A házi orvos az (1) bekezdés aa) pontjában foglalt igazolást a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján is kiállíthatja.
- (4) Az ápolási díjat kérelmező személy, illetve az ápolási díjat megállapító szerv
- a) az (1) bekezdés a) pontjában foglalt igazolás felülvizsgálatát az egészségügyi államigazgatási szerv által kijelölt, az ápolást indokoló diagnózis szerinti szakorvostól vagy szervtől,
- b) az (1) bekezdés b) pontjában foglalt szakvélemény felülvizsgálatát az ápolat személy tartózkodási helye szerint illetékes módszertani intézmény által kijelölt szakértőtől kérheti.
- 43/A. § (1)** A települési önkormányzat jegyzője a fokozott ápolást igénylő súlyosan fogyatékos személy gondozását, ápolását végző személy kérelmére a **44. § (1) bekezdésének b) pontjában** foglalt összegű ápolási díjat állapít meg.
- (2) Az (1) bekezdés alkalmazása során fokozott ápolást igénylő az a személy, aki mások személyes segítsége nélkül önállóan nem képes
- a) étkezni, vagy
- b) tisztálkodni, vagy
- c) öltözködni, vagy
- d) illemhelyet használni, vagy
- e) lakáson belül – segédeszköz igénybevételével sem – közlekedni, feltéve, hogy esetében az a)-e) pontokban foglaltak közül legalább három egyidejűleg fennáll.
- (3) A települési önkormányzat, 2007. január 1-jétől a jegyző a (2) bekezdésben foglalt feltételek fennállásáról az ápolat személy tartózkodási helye szerint illetékes módszertani intézmény által kijelölt szakértő szakvéleménye alapján dönt. A szakvéleményben meg kell jelölni annak hatályát, amely azonban nem haladhatja meg a tíz évet.
- (4) Az ápolási díjról döntést hozó szerv a módszertani intézmény által kijelölt szakértőnek a (3) bekezdés szerinti szakvélemény elkészítéséért díjat fizet. A díjazás összegét az éves központi költségvetésről szóló törvény határozza meg.
- (5) A (3) bekezdés szerinti szakvélemény felülvizsgálatát a szociális hatóság által külön jogszabály szerint kijelölt szakértő végzi.
- 43/B. § (1)** A települési önkormányzat képviselő-testülete – az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállása esetén - ápolási díjat állapíthat meg annak a hozzátartozónak, aki 18. életévét betöltött tartósan beteg személy ápolását, gondozását végzi. A jogosultság megállapítása szempontjából figyelembe vehető egy főre számított havi családi jövedelemhatárt úgy kell szabályozni, hogy az önkormányzat rendelete az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegénél, egyedülálló esetén annak 150%-ánál alacsonyabb jövedelmi jogosultsági feltételt nem írhat elő.
- (2) Az (1) bekezdésben, valamint a **43/A. § (1) bekezdésében** foglalt ápolási díj megállapítása során a 41-43. §-okban foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

(3) A települési önkormányzat rendeletében szabályozhatja, hogy az ápolást végző személy a kötelezettségét mely esetekben nem teljesíti [42. § (2) bek. b) pont], valamint a házi segítségnyújtást nyújtó szolgáltató, intézmény feladatait ezen kötelezettség teljesítésének ellenőrzésében.

44. § (1) Az ápolási díj havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének

- a) a 41. § (1) bekezdésében foglalt esetben 100%-a,
- b) a 43/A. § (1) bekezdésében foglalt esetben 130%-a,
- c) a 43/B. § (1) bekezdésében foglalt esetben legalább 80%-a.

(2) Az ápolási díj havi összege a más rendszeres pénz-ellátásban részesülő jogosult esetén az (1) bekezdés szerinti összegnek és a jogosult részére folyósított más rendszeres pénz-ellátás havi összegének a különbözete. Ha a különbözet az ezer forintot nem éri el, a jogosult részére ezer forint összegű ápolási díjat kell megállapítani.

(3) Az ápolási díj folyósításának időtartama szolgálati időre jogosít. Az ápolási díjban részesülő személy – ide nem értve a Tbj. 26. §-a alapján nyugdíjjáru-lék fizetésére nem kötelezett személyt – az ellátás után nyugdíjjáru-lék és magán-nyugdíjpénztári tagdíj fizetésére kötelezett. A települési önkormányzat az ápolási díj folyósításának időtartamára a társadalombiztosítási járulék nyugdíjbiztosítási ágazatára jutó járulék fizetésére kötelezett.

(4)

Átmeneti segély

45. § (1) A települési önkormányzat képviselő-testülete a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére a rendeletében meghatározott átmeneti segélyt nyújt. Átmeneti segély pénzintézeti segélynek nem minősülő kamatmentes kölcsön formájában is nyújtható.

(2) Az átmeneti segély esetén az ellátás megállapításánál figyelembe vehető egy főre számított havi családi jövedelemhatárt az önkormányzat rendeletében úgy kell szabályozni, hogy az az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegénél, egyedülélő esetén annak 150%-ánál alacsonyabb nem lehet.

(3) Az átmeneti segély adható alkalmanként és havi rendszerességgel. Az alkalmankénti segély gyógy-

szertámogatásként, illetve az egészségbiztosítás által nem vagy csak részben támogatott egészségügyi szolgáltatás díjaként is megítélhető. A havi rendszerességgel adott átmeneti segély jövedelemkiegészítő támogatásként, rendszeres nevelési támogatásként, továbbá az önkormányzat rendeletében meghatározott más ellátási formaként is nyújtható.

(4) Elsősorban azokat a személyeket indokolt átmeneti segélyben részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni, vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások, különösen betegség, elemi kár miatt anyagi segítségre szorulnak.

(5) A fővárosban – ha a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzat másként nem állapodik meg – a hajléktalanok átmeneti segélyezése a fővárosi önkormányzat feladata.

Temetési segély

46. § (1) A települési önkormányzat a rendeletében meghatározott feltételek szerint temetési segélyt állapíthat meg annak, aki a meghalt személy eltemetetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy tartására köteles hozzátartozó volt ugyan, de a temetési költségek viselése a saját, illetve családja létfenntartását veszélyezteti. A jogosultság megállapítása szempontjából figyelembe vehető egy főre számított havi családi jövedelemhatárt az önkormányzat rendeletében úgy kell szabályozni, hogy az az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegénél, egyedülélő esetén annak 150%-ánál alacsonyabb nem lehet.

(2) Temetési segély nem állapítható meg annak a személynek, aki a hadigondozásról szóló 1994. évi XLV. törvény alapján temetési hozzájárulásban részesül.

(3) A temetési segély összege nem lehet kevesebb a helyben szokásos, legolcsóbb temetés költségének 10%-ánál, de elérheti annak teljes összegét, ha a temetési költségek viselése a kérelmezőnek vagy családjának a létfenntartását veszélyezteti.

III. Fejezet

TERMÉSZETBEN NYÚJTOTT SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK

47. § (1) Egyes szociális rászorultságtól függő pénzügyi ellátások egészben vagy részben természetbe-

ni szociális ellátás formájában is nyújthatók. Természetbeni szociális ellátásként nyújtható

- a) a rendszeres szociális segély, a **(2) bekezdésben** meghatározott mértékben és feltételek fennállása esetén,
- b) a lakásfenntartási támogatás,
- c) az átmeneti segély,
- d) a temetési segély.

(2) Rendszeres szociális segély természetbeni szociális ellátás formájában akkor nyújtható, ha a családban a Gyvt. 68. §-a szerint védelembe vett gyermek él. A rendszeres szociális segély természetbeni szociális ellátás formájában történő nyújtásának eljárási szabályait, a természetbeni juttatás formáit a települési önkormányzat rendeletben szabályozza, azaz, hogy védelembe vett gyermekenként a rendszeres szociális segély megállapított összegének 20%-a, de összesen legfeljebb 60%-a nyújtható természetben.

(3) Természetbeni ellátás különösen az élelmiszer, a tankönyv, a tüzelő segély, a közüzemi díjak, illetve a gyermekintézmények térítési díjának kifizetése, valamint a családi szükségletek kielégítését szolgáló, gazdálkodást segítő támogatás.

(4) A **(3) bekezdés** alkalmazásában családi szükségletek kielégítését szolgáló, gazdálkodást segítő támogatásnak minősül különösen

- a) a földhasználati lehetőség,
- b) a mezőgazdasági szolgáltatások és juttatások,
- c) a munkaeszközök és a munkavégzéshez szükséges forgó eszközök,
- d) a szaktanácsadás, a szakképzés biztosítása.

(5) A családi szükségletek kielégítését szolgáló gazdálkodást segítő támogatás nyújtására akkor van mód, ha a települési önkormányzat rendeletben szabályozza

- a) a támogatás eljárási szabályait,
- b) a támogatás formáit és értékét,
- c) a támogatott jogait és kötelezettségeit, illetve a kötelezettség megszegésének következményeit.

(6) A 32-32/A. § szabályait az e Fejezet szerinti ellátásokra – az **55/D. §** szerinti kivétellel – alkalmazni kell.

Köztemetés

48. § (1) A haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármestere önkormányzati hatás-

körben – a halálesetről való tudomásszerzést követő huszonkét munkanapon belül – gondoskodik az elhunyt személy közkölségen történő eltemettetéséről, ha

- a) nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy
- b) az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik.

(2) Az elhunyt személy elhalálózása időpontjában fennálló lakóhelye (a továbbiakban: utolsó lakóhely) szerinti települési önkormányzat a köztemetés költségét az **(1) bekezdés** szerinti önkormányzatnak megtéríti. A megtérítés iránti igényt a köztemetés elrendelésétől számított két hónapon belül kell bejelenteni.

(3) Az elhunyt személy utolsó lakóhelye szerinti települési önkormányzat

- a) a költségeket hagyatéki teherként a területileg illetékes közjegyzőnél bejelenti, vagy
- b) az eltemettetésre köteles személyt a köztemetés költségeinek megtérítésére kötelezi.

(4) A települési önkormányzat a rendeletében szabályozottak szerint a **(3) bekezdés b) pontjában** meghatározott megtérítési kötelezettség alól részben vagy egészben különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén mentesítheti az eltemettetésre köteles személyt.

(5) Ha az elhunyt személynek utolsó lakóhelye nem volt, vagy az nem ismert, úgy a temetési költséget viselő önkormányzat a **(3) bekezdés** szerint jár el.

Közgyógyellátás

49. § (1) A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás.

(2) A közgyógyellátási igazolvánnyal (a továbbiakban: igazolvány) rendelkező személy – külön jogszabályban meghatározottak szerint – térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott

- a) járóbeteg-ellátás keretében rendelhető gyógyszerekre – ideértve a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszereket is – gyógyszerkerete erejéig,
- b) egyes, külön jogszabályban meghatározott gyógyászati segédeszközökre, ideértve a protetikai és fogszabályozó eszközöket is, valamint azok javítására és kölcsönzésére, továbbá

- c) az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra [az a)-c) pont szerintiék a továbbiakban együtt: gyógyító ellátás].
- (3) A (2) bekezdés b)-c) pontja szerinti esetben a közfinanszírozás alapjául elfogadott ár erejéig vehető igénybe térítésmentesen az ellátás.
- (4) A gyógyszerkeret
- a rendszeres gyógyszereszkükséglet támogatását szolgáló egyéni gyógyszerkeretből, és
 - az akut megbetegedésből eredő gyógyszereszkükséglet támogatását szolgáló eseti keretből tevődik össze.
- 50. § (1) Közgyógyellátásra jogosult**
- az intézeti elhelyezett, az intézeti és állami nevelt kiskorú;
 - a rendszeres szociális segélyben részesülő egészségkárosodott személy;
 - a pénzellátásban részesülő hadigondozott és a nemzeti gondozott;
 -
 - a központi szociális segélyben részesülő;
 - a rokkantsági járadékos;
 - az, aki I., II. csoportú rokkantsága alapján részesül nyugellátásban, baleseti nyugellátásban;
 - az aki, vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül.
- (2) Közgyógyellátásra jogosult az a személy is, akinek esetében a havi rendszeres gyógyító ellátásnak az egészségbiztosítási szerv által elismert térítési díja (a továbbiakban: rendszeres gyógyító ellátás költsége) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 10%-át meghaladja, feltéve, hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, egyedül élő esetén 150%-át. A rendszeres gyógyító ellátás költségének számításánál az Eb. 23. §-ának b), d) és e) pontja alapján fizetendő térítési díjat nem kell figyelembe venni.
- (3) Az (1)-(2) bekezdésben foglaltakon kívül az a szociálisan rászorult személy is jogosult közgyógyellátásra, akinek esetében a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállnak. Az önkormányzat rendeletében
- az egy főre számított havi családi jövedelemhárt úgy kell szabályozni, hogy az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-ánál, egyedül élő esetén annak 200%-ánál alacsonyabb jövedelmet, továbbá
 - a havi rendszeres gyógyító ellátás költségének mértékeként az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 25%-át meghaladó összeget jogosultsági feltételként nem lehet előírni; a szociális rászorultság további feltételeit az önkormányzat a helyi viszonyoknak megfelelően szabályozza.
- (4) A közgyógyellátásra való jogosultságról a jegyző dönt. A jogosultság az (1) bekezdés szerinti jogosult esetében két évre, a (2)-(3) bekezdés szerinti jogosult esetében egy évre kerül megállapításra. A közgyógyellátásra való jogosultság kezdő időpontja – az (5) bekezdésben foglaltak kivételével – a jogosultságot megállapító határozat meghozatalát követő 15. nap.
- (5) A közgyógyellátás iránti kérelem a jogosultság időtartama alatt, annak lejártát megelőző három hónapban is benyújtható. Amennyiben az eljárás a jogosultság lejártá előtt legalább 15 nappal korábban befejeződik, az új jogosultság kezdő időpontjaként a korábbi jogosultság lejártát követő napot kell megállapítani.
- (6) Ha a (2)-(3) bekezdés szerinti jogosultsági feltételek alapján benyújtott, közgyógyellátás iránti kérelmet jogerősen elutasították, és az újabb kérelem benyújtásáig
- a gyógykezelést szolgáló terápiában, illetőleg a gyógyszerek térítési díjában nem következett be olyan változás, amelynek következtében a havi rendszeres gyógyító ellátás költsége megnőtt, és
 - a kérelmező jövedelme nem változott, a jegyző a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.
- 50/A. § (1) A jogosult számára kizárólag a személyes szükségletének kielégítéséhez szükséges gyógyító ellátás rendelhető.**
- (2) A havi rendszeres gyógyító ellátási szükségletet a házi orvos, illetve – személyes gondoskodást nyújtó átmeneti és bentlakásos szociális intézményben vagy gyermek- és ifjúságvédő intézetben, nevelőotthonban elhelyezett jogosult esetén – az intézmény orvosa (a továbbiakban együtt: házi orvos) igazolja.
- (3) Az igazolás tartalmazza a kérelmező természetes személyazonosító adatait, lakóhelyét és tartózkodási helyét, TAJ számát, a tartósan fennálló betegségének a betegségek nemzetközi osztályozása szerinti kódját (a továbbiakban: BNO kód). Az igazolás tartalmazza továbbá az alkalmazandó terápiához szükséges gyógyító ellátások megnevezését, mennyiségét, gyógyszerek esetében a gyógyszer megnevezé-

sét és a külön jogszabályban meghatározott azonosító adatait, a gyógyszer formáját, mennyiségét, valamint a kívánt terápiás hatás eléréséhez szükséges napi mennyiségét és az adagolást. A csak szakorvos által vagy csak szakorvosi javaslatra rendelhető gyógyszereket az igazoláson a szakorvos nevének, pecsétszámának feltüntetésével külön meg kell jelölni. A szakorvos – a kérelmező igénye esetén – az általa rendelt havi rendszeres gyógyító ellátásokról a háziorvost tájékoztatja.

- (4) A háziorvos igazolását a jegyző három munkanapon belül továbbítja az egészségbiztosítási szervnek. Az **50. § (2)-(3) bekezdése** alapján közgyógyellátást kérelmező személy esetében az igazolást a jegyző csak akkor továbbítja, ha a kérelmező megfelel az előírt jövedelmi feltételeknek.
- (5) Az egészségbiztosítási szerv megvizsgálja az igazolásban feltüntetett havi rendszeres gyógyító ellátás iránti szükséglet szakmai megalapozottságát. Ha az igazolásban feltüntetett gyógyító ellátás iránti szükségletet az egészségbiztosítási szerv nem tartja megalapozottnak, a szakhatósági állásfoglalást megelőzően adategyeztetés céljából megkeresi az igazolást kiállító háziorvost.
- (6) Az egészségbiztosítási szerv az általa elismert gyógyító ellátási szükséglet alapján szakhatósági állásfoglalást ad a jegyzőnek a rendszeres gyógyító ellátások havi költségéről. A **49. § (2) bekezdésének b)-c)** pontja szerinti esetben a közfinanszírozás alapjául elfogadott ár figyelembevételével számított térítési díjat kell alapul venni.
- (7) A szakhatósági állásfoglalásban külön meg kell jelölni az egyéni gyógyszerkeret alapjául szolgáló gyógyszer térítési díjának – ideértve a külön jogszabály szerint kiemelt, indikációhoz kötött támogatásban részesített gyógyszerért dobozonként fizetendő díjat – összegét (a továbbiakban: gyógyszerköltség). A gyógyszerköltség meghatározásánál a kérelmező krónikus betegségéhez igazodó, egyhavi mennyiségre számolva legalacsonyabb költségű, külön jogszabályban meghatározott szakmai szabályok szerint elsőként választandó, legalacsonyabb napi terápiás költséggel alkalmazott készítményeket kell alapul venni. A gyógyszerköltség megállapítása során legfeljebb havi 6000 forintig vehetők figyelembe a nem csak szakorvos által, illetve nem csak szakorvosi javaslatra rendelhető gyógyszerek. Ha a kérelmező havi gyógyszerköltsége a 6000 forintot meghaladja, a 6000 forint feletti összeg a szakhatósági állásfoglalásban a csak szakorvos által, illetve csak szakorvosi javaslat alapján rendelhető gyógyszerek fi-

gyelembevételével, az egészségbiztosítási szerv vezetőjének döntése alapján állapítható meg.

- (8) Az egyéni gyógyszerkeret összege a jogosult egyéni havi rendszeres gyógyszerköltsége, de 2006. évben legfeljebb havi 12 000 Ft lehet. A 2006. évet követően az egyéni gyógyszerkeret legmagasabb havi összegét az éves központi költségvetésről szóló törvény határozza meg. Amennyiben az egyéni rendszeres gyógyszerköltség a havi 1000 Ft-ot nem éri el, egyéni gyógyszerkeret nem kerül megállapításra.
- (9) Az eseti keret éves összege 2006. évben 6000 Ft. A 2006. évet követően az eseti keret összegét az éves központi költségvetésről szóló törvény határozza meg. Amennyiben a közgyógyellátásra jogosult személy részére egyéni gyógyszerkeret nem kerül megállapításra, a gyógyszerkeret megegyezik az eseti kerettel.
- (10) A jegyző öt munkanapon belül dönt
- a közgyógyellátásra való jogosultságról,
 - a közgyógyellátásra való jogosultság kezdő időpontjáról,
 - a jogosult gyógyszerkeretéről, külön megjelölve – a (6) bekezdés szerinti szakhatósági állásfoglalás alapján – az egyéni gyógyszerkeret összegét.
- (11) Az **50. § (1) bekezdése** szerinti jogosult esetében – amennyiben rendszeres gyógyszerköltség hiányában egyéni gyógyszerkeret megállapítását nem igényli – az eljárásra a (2)-(8) bekezdést nem kell alkalmazni.
- (12) Ha az egyéni gyógyszerkeret legmagasabb havi összege, illetőleg az eseti keret összege a (8)-(9) bekezdés szerint, az éves központi költségvetésről szóló törvény alapján változik, a megváltozott összeget a hatálybalépés időpontját követően megállapított új jogosultság esetében kell alkalmazni.
- (13) Az igazolvánnyal rendelkező személy a gyógyszerkerete erejéig kiváltott, külön jogszabály szerint kiemelt, indikációhoz kötött támogatásban részesített gyógyszerért dobozonként fizetendő díjat a gyógyszerkerete terhére fizeti meg.
- 50/B. § (1)** Az egyéni gyógyszerkeret és az eseti keret a jogosultság időtartamára kerül megállapításra. Az **50. § (2)-(3) bekezdése** szerinti jogosultságot és a gyógyszerkeretet 18 hónapnál nem régebben kiadott szakhatósági állásfoglalás alapján lehet megállapítani.
- (2) Amennyiben az ellátásban részesülő személy egészségi állapotában, a gyógykezelését szolgáló terápiában, illetőleg a keret megállapításakor figye-

lembe vett gyógyszerek térítési díjában olyan változás következik be, amelynek következtében havi rendszeres kiadása a gyógyszerkeret megállapításakor figyelembe vett gyógyszerköltséghez képest ténylegesen legalább 1000 forinttal megváltozik, az ellátásban részesülő személy kérelmére lehetőség van az egyéni gyógyszerkeret év közbeni felülvizsgálatára.

(3) A felülvizsgálat során az egyéni gyógyszerkeret újbóli megállapítására abban az esetben kerül sor, ha a gyógyszerköltség havi változásának összege az 1000 forintot eléri. Az eljárás során az **50/A. §** szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(4) A felülvizsgálat során megállapított magasabb egyéni gyógyszerkeret a határozat meghozatalát követő 15. naptól jár. A felülvizsgálat során megállapított alacsonyabb egyéni gyógyszerkeret a határozat meghozatalát követő 30. naptól jár. Ha a felülvizsgálat eredményeképpen a jogosultság megszüntetésére kerül sor, annak időpontja a határozat meghozatalát követő 30. nap.

(5) A jogosultság lejártát megelőző három hónapban az egyéni gyógyszerkeret felülvizsgálatát nem lehet kérni.

50/C. § (1) Az igazolványt az egészségbiztosítási szerv – a jogosultságot megállapító határozat alapján – az abban megjelölt időtartamra, hivatalból állítja ki.

(2) Az egészségbiztosítási szerv a közgyógyellátásra jogosult személy jogosultságáról, továbbá gyógyszerkeretének figyelemmel kísérése céljából hatósági nyilvántartást vezet.

(3) A nyilvántartás tartalmazza

- a) a jogosult nevét, lakóhelyét és tartózkodási helyét,
- b) a jogosult TAJ számát,
- c) a közgyógyellátásra való jogosultság kezdő és befejező időpontját,
- d) a közgyógyellátásra való jogosultság megállapításáról döntést hozó szerv megnevezését és határozatának számát,
- e) a jogosult betegségének BNO kódját,
- f) a jogosult számára megállapított, a jogosultsági időtartam alatt még felhasználható és az **50/E. §**-ban szabályozott időszakban még rendelkezésre álló gyógyszerkeretének összegét,
- g) a jogosult közgyógyellátási igazolványának számát.

(4) A nyilvántartás adatainak megismerésére – a (3) bekezdés e) pontja szerinti adat kivételével – az **51.**

§-ban meghatározott módon és célból a működési engedéllyel rendelkező gyógyszerár jogosult.

(5) Az egészségbiztosítási szerv a tárolt adatokat a közgyógyellátásra való jogosultság megszűnését követő ötödik év elteltével törli a nyilvántartásból.

50/D. § Az egészségbiztosítási szerv ellenőrzi a háziorvos, illetve a szakorvos közgyógyellátással kapcsolatos tevékenységét. Ha az egészségbiztosítási szerv az ellenőrzés alapján indokoltnak tartja a közgyógyellátásra jogosult személy egyéni gyógyszerkeretének felülvizsgálatát, azt a jegyzőnél kezdeményezi.

50/E. § (1) Az egészségbiztosítási szerv az elszámolási-nyilvántartási rendszerében az egyéni gyógyszerkeretet három havonta, egyenlő részletekben – első alkalommal a jogosultság kezdő időpontjával – nyitja meg. Az egyéni gyógyszerkeret év közbeni felülvizsgálata esetén az egészségbiztosítási szerv a módosított egyéni gyógyszerkeretnek az időarányos, a jogosultság időtartamából hátra levő időtartamra eső részét nyitja meg három havonta.

(2) Az eseti keret összegét az egészségbiztosítási szerv a jogosultság kezdő időpontjával nyitja meg. Két évre megállapított jogosultság esetén az eseti keretet évente, a jogosultság kezdő időpontjával, illetve az attól számított egy év elteltével kell megnyitni.

(3) A gyógyszerkeret az igazolvány hatályosságának az ideje alatt használható fel.

51. § (1) A gyógyszerár a közgyógyellátás keretében történő gyógyszerkiadást megelőzően ellenőrzi, hogy a vényen feltüntetett személy szerepel-e a hatósági nyilvántartásban, továbbá tájékoztatást ad a jogosult részére még rendelkezésre álló gyógyszerkeret összegéről.

(2) A gyógyszerár a közgyógyellátás keretében térítésmentesen a gyógyszerkeretnek az egészségbiztosítási szerv nyilvántartása szerint az **50/E. §**-ban meghatározott időszakban rendelkezésre álló összegig ad ki gyógyszert.

(3) A gyógyszer térítési díját nem lehet részben gyógyszerkeretből, részben a jogosult saját költségéből fedezni. Amennyiben a gyógyszer térítési díját az egészségbiztosítási szerv által a három hónapos tárgyidőszakra megnyitott gyógyszerkeret nem fedezi, azt – a (4) bekezdés szerinti kivétellel – a közgyógyellátott fizeti meg. A három hónapos tárgyidőszakban így megmaradt összeg – a jogosultsági éven belül – a következő három hónapos tárgyidőszakban megnyitott gyógyszerkeret összegét növeli.

(4) Az éves gyógyszerkeret kimerülése előtt a gyógyszerkeretből még rendelkezésre álló, a jogosult részére rendelt gyógyszer térítési díját el nem érő maradványösszeg a gyógyszer térítési díjának kiegészítésére is felhasználható, azzal, hogy a maradványösszeg és a gyógyszer térítési díja közötti különbözetet a közgyógyellátott fizeti meg.

52. § (1) A jegyző által a közgyógyellátottokról vezetett nyilvántartás a **18. § a)-g)** pontjaiban foglaltakon túl tartalmazza a közgyógyellátott gyógyszerkeretét és igazolványa számát.

(2) A jegyző és az egészségbiztosítási szerv – kormányrendeletben szabályozott módon – a nyilvántartás adatait évente egyeztetik.

53. § (1) Az **50. § (3) bekezdése** alapján kiállított igazolvány után a települési önkormányzat – a **(2) bekezdés** szerinti eltéréssel – térítést fizet. A térítés az igazolvány kiállítását követő egyéves időtartamra szól. A térítés összege a megállapított gyógyszerkeret éves összegének 30%-a, amelyet a jogosultság kezdetétől számított három munkanapon belül az egészségbiztosítási szervnek át kell utalni. Amennyiben az egyéni gyógyszerkeret év közbeni felülvizsgálata során fél évnél hosszabb időtartamra magasabb gyógyszerkeret kerül megállapításra, a különbözet 6 havi összegének 30%-át is át kell utalni az egészségbiztosítási szerv részére. Amennyiben a települési önkormányzat a jogosultság kezdetétől számított 30 napon belül fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, az egészségbiztosítási szerv megkeresésére az állami adóhatóság adók módjára hajtja be a követelést az önkormányzat költségvetési elszámolási számlájáról.

(2) Amennyiben a közgyógyellátást igénylő személy az új jogosultság kezdetének időpontja előtt meghal, a települési önkormányzatnak nem kell térítést fizetnie.

(3) Amennyiben a közgyógyellátásra jogosult az igazolvány kiállítását követően fél éven belül meghal vagy elveszíti jogosultságát, az önkormányzat visszaigényelheti a befizetett térítési díj felét. Amennyiben az egyéni gyógyszerkeret év közbeni felülvizsgálata során fél évnél hosszabb időtartamra alacsonyabb gyógyszerkeret kerül megállapításra, az önkormányzat visszaigényelheti az egészségbiztosítási szervtől a különbözet 6 havi összegének 30%-át.

Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság

54. § (1) A jegyző az egészségügyi szolgáltatás igénybevétele céljából annak a személynek állapítja meg szociális rászorultságát,

a) akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 120%-át,

b) aki egyedülélő és jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át nem haladja meg, és családjának vagyona nincs.

(2) A szociális rászorultság igazolásáról a jegyző hatósági bizonyítványt (a továbbiakban: bizonyítvány) állít ki. A bizonyítvány hatályossága 1 év. A bizonyítvány tartalmazza: a rászoruló személy nevét, lakcímét, TAJ számát, a rászorultság tényét, a hatályosságát. A bizonyítvány az **(1) bekezdésben** megjelölt feltételek fennállta esetén ismételten kiállítható.

(3) A szociálisan rászorult személyekről a jegyző nyilvántartást vezet és a külön jogszabály szerint bejelentési kötelezettséget teljesít az egészségbiztosítási szerv felé.

54/A. §

Adósságkezelési szolgáltatás

55. § (1) Az adósságkezelési szolgáltatás a szociálisan rászorult személyek részére nyújtott, lakhatást segítő ellátás. A települési önkormányzat határozatában megjelölt időponttól adósságkezelési szolgáltatásban részesítheti azt a családot vagy személyt,

a) akinek

aa) az adóssága meghaladja az ötvenezer forintot, és akinek a **(2) bekezdésben** meghatározott adósságok valamelyikénél fennálló tartozása legalább hat havi, vagy

ab) a közüzemi díjtartozása miatt a szolgáltatást kikapcsolták, továbbá

b) akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az önkormányzat rendeletében meghatározott összeghatárt, valamint

c) aki a településen elismert minimális lakásnagyságot és minőséget meg nem haladó lakásban lakik, feltéve, hogy vállalja az adósság és a települési önkormányzat által megállapított adósságcsökkentési támogatás különbözetének megfizetését, továbbá az adósságkezelési tanácsadáson való részvételt.

- (2) Az (1) bekezdés alkalmazása során adósságnak minősül a lakhatási költségek körébe tartozó
- közüzemi díjtartozás (vezetékes gáz-, áram-, távhő-szolgáltatási, víz- és csatornahasználati, szemszállítási, több lakást tartalmazó lakóépületeknél, háztömböknel központi fűtési díjtartozás),
 - közösköltség-hátralék,
 - a lakbérhátralék,
 - a hitelintézettel kötött lakáscélú kölcsönszerződésből, illetve abból átváltott szabad felhasználású kölcsönszerződésből fennálló hátralék.
- (3) Az (1) bekezdés b) pontjában említett összeghatárt úgy kell szabályozni, hogy az önkormányzat rendelete az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-ánál, egyedül élő esetén annak 200%-ánál alacsonyabb jövedelmet jogosultsági feltételként nem írhat elő.
- (4)
- (5) Az adósságkezelési szolgáltatás időtartama – a (6) bekezdés szerinti eset kivételével – legfeljebb tizenhét hónap, amely indokolt esetben egy alkalommal hat hónappal meghosszabbítható.
- (6) Ha a (2) bekezdés d) pontja szerinti adósság az (5) bekezdés szerinti időtartam alatt nem kezelhető, az adósságkezelési szolgáltatás időtartama legalább huszonegy, de legfeljebb hatvan hónap, amennyiben
- az adósság összege meghaladja a kettőszázezer forintot,
 - a tartozás meghaladja a hitellel terhelt ingatlan forgalmi értékének 50%-át, és
 - az adós hozzájárul az adósságkezelés időtartamára a támogatás összegét biztosító jelzálogjognak, valamint elidegenítési és terhelési tilalomnak ingatlanára történő bejegyzéséhez, illetőleg feljegyzéséhez.
- (7) A jelzálogjog bejegyzésének és az elidegenítési és terhelési tilalom ténye feljegyzésének kezdeményezéséről az adósságkezelési szolgáltatásra való jogosultságot megállapító határozat rendelkezik. A határozatot az ingatlanügyi hatósággal közölni kell. Az ingatlanügyi hatóság a jelzálogjogot és az elidegenítési és terhelési tilalmat az önkormányzat javára az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzzi, illetőleg feljegyzi.
- (8) A Magyar Állam az 1988. december 31-ét megelőzően hatályban volt jogszabályok alapján felvett egyes lakáscélú kölcsönökből eredő adósságok rendezéséről szóló kormányrendelet alapján megvásárolt követelésével összefüggésben történő befizetésről a hitelszerződéssel érintett ingatlan fekvése szerinti települési önkormányzat javára lemond.
- (9) Adósságkezelési szolgáltatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.
- (10) A (9) bekezdés alkalmazásában külön lakásnak kell tekinteni a társbérletet, az albérletet és a jogerős bírói határozattal megosztott lakás lakrészeit.
- 55/A. § (1)** Az adósságkezelési szolgáltatás esetén a jogosult
- adósságkezelési tanácsadásban, és
 - adósságcsökkentési támogatásban részesül, amelyet az adósságkövetelés jogosultjának kell folyósítani.
- (2) Az adósságcsökkentési támogatás mértéke nem haladhatja meg az adósságkezelés körébe bevont adósság 75%-át, és összege legfeljebb háromszázezer forint, az 55. § (6) bekezdése szerinti esetben legfeljebb hatszázezer forint lehet. A támogatás az 55. § (6) bekezdése kivételével – egy összegben vagy havi részletekben nyújtható az adós vállalásától függetlenül.
- (3) Azon személynek, akinek vezetékes gáz-, illetve áramszolgáltatási díjtartozása miatt a szolgáltatást kikapcsolták, a szolgáltatás visszaállítása érdekében előrefizetős gáz- vagy áramszolgáltatást mérő készülék is biztosítható, feltéve, hogy lakásfenntartási támogatásban részesül és tartozásának megfizetése érdekében megállapodást köt a szolgáltatóval, valamint legalább egyéves időtartamra vállalja a készülék rendeltetésszerű használatát.
- (4) Az adósságcsökkentés címén nyújtott támogatás vissza nem térítendő szociális támogatásnak minősül.
- (5) Az önkormányzat a lakhatást veszélyeztető mértékű adósság felhalmozódásának elkerülése céljából a követelés jogosultjával megállapodást köthet, melynek keretében – az adós írásbeli beleegyezése esetén – a követelés jogosultja az adós lakóhelye szerint illetékes település jegyzőjét félévente tájékoztatja a legalább három havi tartozást felhalmozó adósokról.
- 55/B. § (1)** Az adósságcsökkentési támogatás tovább nem folyósítható, és a kifizetett összeget vissza kell téríteni, ha a jogosult
- az adósságkezelési tanácsadást nem veszi igénybe, vagy
 - az általa vállalt adósságtörlesztés három havi részletét nem teljesíti, illetőleg

c) az adósságkezelési szolgáltatás igénybevételének időtartama alatt a lakásfenntartási kiadásokkal kapcsolatos fizetési kötelezettségének három hónapig nem tesz eleget.

(2) Az adósságcsökkentési támogatás (1) bekezdésben foglaltak szerinti megszüntetésétől számított 24 hónapon belül ismételen nem állapítható meg.

(3) Ugyanazon személy vagy háztartásának tagja az adósságkezelési szolgáltatás lezárásától – ide nem értve az (1) bekezdés szerinti megszüntetést – számított 6 hónapon belül nem részesülhet adósságkezelési szolgáltatásban.

55/C. § (1) A települési önkormányzat adósságkezelési szolgáltatást akkor nyújthat, ha

- a) az adósságkezelési szolgáltatás működtetéséről önkormányzati rendeletet alkot,
- b) adósságkezelési tanácsadást működtet, továbbá
- c) az adósságcsökkentési támogatás és a **38. § (5) bekezdés** szerinti lakásfenntartási támogatás nyújtásához saját forrást különít el.

(2) A fővárosi kerületi önkormányzat, valamint az a települési önkormányzat, amelyiknek területén negyvenezernél több állandó lakos él, köteles adósságkezelési szolgáltatást nyújtani.

(3) A települési önkormányzat a külön jogszabályban meghatározott feltételek szerint az adósságkezelési tanácsadást saját intézménye vagy más szerv útján biztosíthatja.

(4) Az önkormányzat rendeletében szabályozza az adósságkezelési szolgáltatás részletes szabályait, így különösen a helyben elismerhető lakásnagyságot és minőséget, az **55/B. § (3) bekezdésében** meghatározottak közül az adósságkezelési szolgáltatásba bevont adósságtípusok körét és összegük felső határát, az adósságcsökkentési támogatás folyósításának módját, az adósságkezelési szolgáltatásra vonatkozó jövedelmi és vagyoni jogosultsági feltételeket, a hittel terhelt ingatlan forgalmi értékének megállapítási módját, az eljárási szabályokat, az adósságkezelési tanácsadást végző intézmény által ellátandó feladatokat, az adósságkezelési tanácsadáson való részvétel módját.

Energiafelhasználási támogatás

55/D. § (1) Az energiafelhasználási támogatás (e § alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) a gázfogyasztáshoz, a földgázalapú hőfelhasználáshoz és a

távhőfelhasználáshoz külön jogszabályban meghatározottak szerint nyújtott támogatás. A támogatásra az I. Fejezet III. címét nem kell alkalmazni.

(2) A kincstár a támogatás megállapításával, érvényesítésével, a jogszerű igénybevétel ellenőrzésével és a jogosulatlanul igénybe vett támogatás visszakövetelésével kapcsolatos feladatainak teljesítése céljából nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza:

- a) a támogatást igénylő személy, valamint a háztartása tagjainak természetes személyazonosító adatait;
- b) a támogatást igénylő személy belföldi lakó-, illetve tartózkodási helyét;
- c) a támogatást igénylő személy, valamint a háztartása tagjainak adóazonosító jelét;
- d) a jogosultsági feltételekre vonatkozó, illetve a támogatás mértékének megállapításához – így különösen a fogyasztó, valamint a fogyasztási hely azonosításához, valamint a fogyasztó által felhasznált hőmennyiség megállapításához – szükséges adatokat;
- e) a támogatást igénylő személy, valamint a háztartása tagjainak a jogosultság megállapításához szükséges jövedelmi adatait;
- f) a támogatás megállapítására, megszüntetésére, illetve visszakövetelésére vonatkozó döntést.

(3) A (2) bekezdés a)-e) pontja szerinti adatokat a kincstár a támogatást igénylő személy adatszolgáltatása alapján gyűjti és tartja nyilván. A kincstár a támogatás jogszerű igénybevételének ellenőrzése céljából

- a) a (2) bekezdés a)-b) pontjában foglalt adatok tekintetében a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szervtől,
- b) a (2) bekezdés c) és e) pontjában foglalt adatok tekintetében az állami adóhatóságtól, továbbá
- c) a (2) bekezdés d) pontjában foglalt adatok tekintetében a támogatást igénylő személy részére szolgáltatási vagy közüzemi szerződés alapján gáz-, földgázalapú hő-, illetve távhőszolgáltatást nyújtó, a támogatás érvényesítésére a külön jogszabályban foglaltak szerint jogosult szolgáltatótól (e § alkalmazásában a továbbiakban: szolgáltató) adatot kérhet.

(4) A (2) bekezdés szerinti nyilvántartásból a támogatás megállapítására jogosult szerv

- a) a támogatás jogszerű igénybevételének ellenőrzésével kapcsolatos, külön jogszabályban meghatározott feladatainak teljesítése céljából az állami adó-

hatóságnak a (2) bekezdés *a)*-*c)*, valamint *e)* pontja szerinti körben,

- b)** a támogatás érvényesítésével kapcsolatos feladatok teljesítése céljából a szolgáltatónak, illetőleg a támogatás forrásául szolgáló előirányzat kezelésével kapcsolatos, külön jogszabályban meghatározott közreműködői feladatokat ellátó szervezetnek a (2) bekezdés *a)*-*b)*, valamint *d)* és *f)* pontja szerinti körben,
- c)** a külön jogszabály szerinti értesítési kötelezettségének ellátása céljából a támogatásra jogosult személy közös képviselőjének a (2) bekezdés *f)* pontja szerinti körben adatot szolgáltat.

(5) A kincstár a (2) bekezdés szerinti adatokat, továbbá a (4) bekezdésben meghatározott szerv, illetve személy az átadott adatokat a külön jogszabály szerinti jogosultsági időszak végétől számított öt évig tartja nyilván.

(6) A kincstár a nyilvántartásban kezelt adatokat személyes azonosító adatok nélkül statisztikai célra felhasználhatja, illetőleg azokból statisztikai célra adatot szolgáltat.

IV. Fejezet

SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK

I. Cím

Az ellátások formái

56. § (1) A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást nyújtó ellátást (a továbbiakban: személyes gondoskodás) az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

(2) A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

57. § (1) Szociális alapszolgáltatások

- a)** a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás,
- b)**
- c)** az étkeztetés,
- d)** a házi segítségnyújtás,
- e)** a családsegítés,
- f)** a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- g)** a közösségi ellátások,
- h)** a támogató szolgáltatás,
- i)** az utcai szociális munka,
- j)** a nappali ellátás.

(2) A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást

- a)** az ápolást, gondozást nyújtó intézmény,
- b)** a rehabilitációs intézmény,
- c)** a lakóotthon [a továbbiakban **a)**-**c)** pont együtt: tartós bentlakásos intézmény],
- d)** az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény [a továbbiakban **a)**-**d)** pont együtt: bentlakásos intézmény],
- e)**
- f)** az egyéb speciális szociális intézmény nyújtja.

(3) A **(2) bekezdés a), b)** és **d)** pontjaiban meghatározott intézmény legalább tíz fő, legfeljebb százötven fő ellátását biztosítja. Telephellyel rendelkező szociális intézmény esetén a férőhelyszámot az ellátást nyújtó székhelyen és az egyes telephelyeken külön-külön kell vizsgálni. 2011. január 1-jét követően fogatékos személyek ápolást-gondozást nyújtó intézményi ellátása céljából új férőhelyet csak lakóotthoni formában lehet létrehozni.

(4)

57/A. §

58. § A szociál- és családpolitikáért felelős miniszter - a jogszabályokban meghatározott szakmai, módszertani feladatok ellátására – módszertani intézményeket jelöl ki.

58/A. § (1) A külön törvényben meghatározottak szerint normatív hozzájárulásra jogosult a jogerős működési engedéllyel szociális szolgáltatást nyújtó, közfeladatot ellátó egyházi és – külön törvényben meghatározott – nem állami fenntartó.

(2)

(3) Szociális szövetkezet nem nyújthat az **57. § (2) bekezdése** szerinti személyes gondoskodást.

58/B. § (1) A szociálpolitikai, gyermekvédelmi koncepciók, döntések, jogszabály-tervezetek véleményezése, a szolgáltatási típusok, formák, rendszerek értékelése, elemzése céljából Szociálpolitikai Tanács működik. A Szociálpolitikai Tanács szervezete ellátások szerint, illetve az ellátásokat igénybevevő társadalmi csoportok szerint, valamint területi jelleggel differenciált. A Tanács működtetéséhez szükséges előirányzatot a központi költségvetés szociális és családpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium fejezete tartalmazza.

(2) A 2000 fő feletti lakosságszámú települési önkormányzat vagy társulás, illetve a megyei, fővárosi önkormányzat helyi szociálpolitikai kerekasztal hoz létre, különösen a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérésére. A helyi szociálpolitikai kerekasztal évente legalább egy alkalommal ülést tart, tagjai a helyi önkormányzat, illetve a társulás területén szociális intézményeket működtető fenntartók képviselői, továbbá a helyi rendeletben meghatározott szervezetek képviselői.

II. Cím

Alapszolgáltatások

59. § (1) Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakóközösségükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

(2) A szociális szolgáltató, illetve intézmény együttműködik az ellátási területén működő szociális, gyermekjóléti-gyermekvédelmi, egészségügyi, oktatási és munkaügyi szolgáltatókkal, intézményekkel, így különösen

- a) az otthonápolási szolgálattal,
- b) a pártfogó felügyelői szolgálattal,
- c) fogyatékos személy ellátása esetén a gyógypedagógiai, nevelési szakszolgálatokkal és a fogyatékos személyek segítő, érdekvédelmi szervezeteivel,
- d) pszichiátriai beteg és szenvedélybeteg esetén a háziorvossal és a kezelőorvossal.

(3)

(4) A szociális alapszolgáltatást nyújtó személy – külön jogszabályban meghatározott esetekben – gondozási tervet készít az egyes ellátottak részére nyújtott szolgáltatások formáiról, rendszerességéről, időtartamáról.

(5)

59/A. § (1) A szociális rászorultságot

- a)
- b) jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- c) támogató szolgáltatás esetében kell vizsgálni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti szolgáltatások esetében a 9. § szerinti kötelezettséget – a szociális rászorultság alapjául szolgáló körülményekkel kapcsolatban – az intézményvezető részére kell teljesíteni.

(3) Az intézményvezető a szociális rászorultság fennállását a szolgáltatás igénybevételét megelőzően, valamint az igénybevétel során legalább két évente megvizsgálja.

Falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás

60. § (1) A falugondnoki, illetve tanyagondnoki szolgáltatás célja az aprófalvak és a külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

(2) A falugondnoki szolgáltatás hatszáz lakosnál kisebb településen működtethető. Amennyiben a falugondnoki szolgálat létesítését követően a település lakosságszáma tíz százalékot meg nem haladó mértékben emelkedik hatszáz lakos fölé, a szolgáltatás tovább működtethető.

(3) A tanyagondnoki szolgáltatás legalább hetven és legfeljebb négyszáz lakosságszámú – külön jogszabályban meghatározott – külterületi vagy egyéb belterületi lakott helyen működtethető. Amennyiben a helyi sajátosságok alapján a tanyagondnoki szolgáltatás több tanyagondnok közreműködésével valósítható meg, a tanyagondnokok által ellátandó körzetek határait a fenntartó települési önkormányzat rendeletében határozza meg – figyelemmel a lakosságszám korlátra – azzal, hogy új tanyagondnoki szolgáltatás négyszáz lakos fölé történő szervezhető meg.

(4) A falugondnoki, illetve tanyagondnoki szolgáltatás a fenntartó önkormányzat rendeletében részletesen meghatározott, (1) bekezdés szerinti feladatokat látja el, valamint – az önkormányzat rendeletében meghatározott módon – közreműködhet az étkeztetés biztosításában.

(5) Egy településen – amennyiben a település mind a tanyagondnoki, mind a falugondnoki szolgáltatásra vonatkozó feltételeknek megfelel – vagy falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás működtethető.

(6) A társulás keretében megszervezett falugondnoki, illetve tanyagondnoki szolgáltatás csak azon települések tekintetében működtethető, amelyek a (2), illetve a (3) bekezdésben meghatározott feltételeknek megfelelnek.

61. §

Étkeztetés

62. § (1) Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- a) koruk,
- b) egészségi állapotuk,
- c) fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségeik,
- d) szenvedélybetegségeik, vagy
- e) hajléktalanságuk miatt.

(2) Az **(1) bekezdés** szerinti jogosultsági feltételek részletes szabályait a települési önkormányzat rendeletben határozza meg. Jogosultsági feltételként jövedelmi helyzet nem határozható meg.

Házi segítségnyújtás

63. § (1) Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

(2) A házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell

- a) az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- b) az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- c) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

(3) Amennyiben a házi segítségnyújtás során szakpolgári feladatok ellátása válik szükségessé, a házi segítségnyújtást végző személy kezdeményezi az otthonápolási szolgálat keretében történő ellátást.

(4) Házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A szolgáltatás iránti kérelem alapján az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző által felkért szakértő végzi el az igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát.

(5)

(6) Az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző által felkért szakértő a gondozási szükségletet jogszabályban meghatározottak szerint megvizsgálja és megállapítja a napi gondozási szükséglet mértékét.

(7) A házi segítségnyújtást a megállapított napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, de

legfeljebb napi 4 órában kell nyújtani. Ha a gondozási szükséglet a napi 4 órát meghaladja, a szolgáltatást igénylőt az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző által felkért szakértő tájékoztatja a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételének lehetőségéről, ebben az esetben a szolgáltatást igénylő az intézményi elhelyezés időpontjait napi 4 órában történő házi segítségnyújtásra jogosult.

(8)

(9) A települési önkormányzat a **86. § (1) bekezdésének c)** pontja szerinti feladata keretében az e § szerint megállapított gondozási szükséglettel rendelkező, házi segítségnyújtást igénylő személyek ellátásáról köteles gondoskodni.

Családsegítés

64. § (1) A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

(2) A családok segítése érdekében veszélyeztetettség és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, a társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatóknak, intézményeknek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

(3) A **(2) bekezdés** szerint kapott jelzés alapján a családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés **(4) bekezdésben** megjelölt céljáról, tartalmáról.

(4) A családsegítés keretében biztosítani kell

- a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- c) a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- d) közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését,

- e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- f) a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.
- (5) A családsegítés keretében végzett tevékenységnek – a szolgáltatást igénybe vevő érdekében, mások személyiségi jogainak sérelme nélkül – a szükséges mértékig ki kell terjednie az igénybe vevő környezetére, különösen családjának tagjaira. Kiskorú személyre a családsegítés akkor terjedhet ki, ha
- a) a kiskorú családtagjának ellátása a családsegítés keretében indult, és
- b) a kiskorú érdekei – a gyermekjóléti szolgáltatás igénybevétele nélkül – e szolgáltatás keretében is megfelelően biztosíthatók.
- c) szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.
- (3) A fogyatékos személyek, illetve a pszichiátriai betegek részére nyújtott jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ellátója együttműködik a támogató szolgáltatást, illetve a pszichiátriai betegek részére közösségi alapellátást nyújtó szolgáltatóval.
- (4) A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult
- a) az egyedül élő 65 év feletti személy,
- b) az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, vagy
- c) a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.
- (5) A (4) bekezdés c) pontja szerinti esetben a háztartásban élő kiskorú személyt nem kell figyelembe venni.
- (6) A súlyos fogyatékoságot a 65/C. § (5)-(7) bekezdése szerint, a pszichiátriai betegséget és az egészségi állapot miatti indokoltságot külön jogszabály szerint kell igazolni.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

- 65. § (1)** A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtást biztosíthat
- a) a házi segítségnyújtást végző szolgáltató, illetve intézmény, vagy
- b) a megyei önkormányzat, a többcélú kistérségi társulás és a 86. § (2) bekezdésének c) pontja szerinti önkormányzat, úgy, hogy a házi segítségnyújtást a 90. § (4) bekezdése szerinti megállapodás útján biztosítja.
- (2) A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell
- a) az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését,
- b) a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét,

Közösségi ellátások

- 65/A. § (1)** Közösségi ellátások a pszichiátriai, illetve a szenvedélybetegek részére nyújtott (2) bekezdésben meghatározott közösségi alapellátás, valamint a szenvedélybetegek részére nyújtott (3) bekezdés szerinti alacsonyküszöbű ellátás.
- (2) A pszichiátriai, illetve a szenvedélybetegek részére a közösségi alapellátás keretében biztosítani kell
- a) a lakókörnyezetben történő segítségnyújtást az önálló életvitel fenntartásában,
- b) a meglévő képességek megtartását, illetve fejlesztését,
- c) a háziorvossal és a kezelőorvossal való kapcsolattartás révén a szolgáltatást igénybe vevő állapotának folyamatos figyelemmel kísérését,
- d) a pszichoszociális rehabilitációt, a szociális és mentális gondozást,
- e) az orvosi vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban, szűrővizsgálaton való részvétel ösztönzését és figyelemmel kísérését,
- f) megkereső programok szervezését az ellátásra szoruló személyek elérése érdekében.
- (3) A szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás keretében a (2) bekezdés e)-f) pontjában meghatározottakon túl biztosítani kell

- a) a szenvedélybetegség okozta egészségügyi és szociális károk mérsékléséhez szükséges egyes ár-talomcsökkentő szolgáltatásokat,
 - b) a kríziskezelést az életet veszélyeztető, a testi, szociális, kapcsolati és életvezetési rendszerben kialakult kezelhetetlen helyzetek esetére.
- (4) A szenvedélybetegek részére nyújtott alacsony-küszöbű ellátás esetén a természetes személyazonosító adatokat nem kell megadni, a jegyző a 18. § szerinti nyilvántartásba kizárólag a szociális ellátás megállapítására, megváltoztatására és megszüntetésére vonatkozó döntést jegyzi be.

65/B. §**Támogató szolgáltatás**

65/C. § (1) A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

(2)

(3) A támogató szolgáltatás feladata a fogyatékoság jellegének megfelelően különösen

- a) az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetése),
- b) az általános egészségi állapotnak és a fogyatékoság jellegének megfelelő egészségügyi-szociális ellátásokhoz, valamint a fejlesztő tevékenységhez való hozzájutás személyi és eszközfeltételeinek biztosítása,
- c) információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása,
- d) a jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása,
- e) segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatkézségének javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez speciális, önsegítő csoportokban való részvételükhöz,
- f) egyes szociális alapszolgáltatási részfeladatok biztosítása a fogyatékos személyek speciális szükségleteihez igazodóan,
- g) segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsola-

latokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása,

h) a fogyatékos személy munkavégzését, munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételének elősegítése.

(4) A támogató szolgáltatás igénybevétele során szociálisan rászorultnak minősül a súlyosan fogyatékos személy.

(5) A (4) bekezdés alkalmazásában súlyosan fogyatékos a külön jogszabály szerinti fogyatékosági támogatásban, vakok személyi járadékában, illetve magasabb összegű családi pótlékban részesülő személy.

(6) A súlyos fogyatékoságot igazolni lehet

a) az ellátás megállapítását, illetve folyósítását igazoló határozattal vagy más okirattal,

b) az ellátás megállapításának alapjául szolgáló, a fogyatékoság fennállását igazoló szakvéleménnyel.

(7) Ha a szakvélemény a következő felülvizsgálat (ellenőrző vizsgálat) időpontját, illetve az állapot fennállásának várható idejét tartalmazza, a jogosultság eddig az időpontig áll fenn.

65/D. §**Utcai szociális munka**

65/E. § (1) Az utcai szociális munka keretében biztosítani kell az utcán tartózkodó hajléktalan személy helyzetének, életkörülményeinek figyelemmel kísérését, szükség esetén ellátásának kezdeményezését, illetve az ellátás biztosításához kapcsolódó intézkedés megtételét.

(2) A szociál- és családpolitikáért felelős miniszter pályázat útján regionális illetékességgel diszpécserközpontokat jelöl ki az utcai szociális munkát végző, külön jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő szervezetek közül. A kijelölés öt évre szól, amelynek leteltét követően új pályázat kiírására kerül sor.

Nappali ellátás

65/F. § (1) A nappali ellátás hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő,

a) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,

- b) tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-
gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai
betegek, illetve szenvedélybetegek,
- c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra
részben képes vagy önellátásra nem képes, de fel-
ügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista szemé-
lyek
részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodás-
ra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető
higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény
szerint megszervezi az ellátottak – ide nem értve az
idős személyeket – napközbeni étkeztetését.
- (2) Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan
fogyatékos személyek részére is biztosítható, aki-
re nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermek-
gondozási segélyben, gyermeknevelési támogatás-
ban vagy ápolási díjban részesül.
- (3) A fenntartó a **92/B. § (1) bekezdésének c) pontja**
szerinti szakmai programban meghatározhatja, hogy
az intézmény az **(1) bekezdésben** meghatározottak
közül melyik ellátotti csoportokat látja el. Ez a ren-
delkezés nem érinti a **86. § (2) bekezdésének b)-d)**
pontja szerinti önkormányzatok ellátási kötelezettsé-
gét.
- (4) A gyermekek napközbeni ellátása keretében biz-
tosított, Gyvt. szerinti gyermekétkeztetés szabályait
kell alkalmazni a nappali intézményben ellátott fo-
gyatékos gyermekek ellátása során nyújtott étkezte-
tésre.

III. Cím

Szakosított ellátási formák

- 66. § (1)** Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, vala-
mint szociális helyzetük miatt a rászorult szemé-
lyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet
gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és hely-
zetüknek megfelelő szakosított ellátási formában
kell gondozni.
- (2) A szakosított ellátási formákat igénybevevő sze-
mélyek ellátásáról, az állapotuk változásáról, vala-
mint a részükre biztosított gondozási, terápiás, vala-
mint ápolási, illetve egyéb szolgáltatások tartalmáról
– a külön jogszabályban meghatározott tartalommal
– gondozási tervet kell készíteni.
- (3)
- (4)
- (5)

Ápolást, gondozást nyújtó intézmények

- 67. § (1)** Az önmaguk ellátására nem, vagy csak folya-
matos segítséggel képes személyek napi legalább há-
romszori étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal,
illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozá-
sáról, a külön jogszabályban meghatározott egész-
ségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról (a to-
vábbiakban: teljes körű ellátás) az ápolást, gondo-
zást nyújtó intézményben kell gondoskodni, feltéve,
hogy ellátásuk más módon nem oldható meg. A **68.**
§ (5) bekezdése szerinti személy ellátása esetén az
ellátás tartalmát a **94/B.**, illetve **94/D. §** szerinti meg-
állapodás határozza meg.
- (2) Ápolást, gondozást nyújtó intézmény az idősek
otthona, a pszichiátriai betegek otthona, a szenve-
délybetegek otthona, a fogyatékos személyek ottho-
na, valamint a hajléktalanok otthona.
- 68. § (1)** Az idősek otthonában a **68/A. § (3) bekez-**
désében meghatározott gondozási szükséglettel ren-
delkező, de rendszeres fekvőbeteg-
gyógyintézeti ke-
zelést nem igénylő, a rá irányadó öregségi nyugdíj-
korhatárt betöltött személy látható el.
- (2) Az idősek otthonában a 18. életévét betöltött, be-
tegsége vagy fogyatékosága miatt önmagáról gon-
doskodni nem képes, a **68/A. § (3) bekezdése** sze-
rinti gondozási szükséglettel rendelkező személy is
ellátható, ha ellátása más típusú, ápolást-gondozást
nyújtó intézményben nem biztosítható.
- (3) Ha az **(1) és (2) bekezdésben** említett személy
pszichiátriai vagy szenvedélybetegségben szenved,
ellátásáról más intézmény keretében kell elkülöní-
tetten gondoskodni.
- (4) Az idősek otthonán belül külön gondozási egy-
ségben vagy csoportban kell ellátni azt a személyt,
akinél a külön jogszabályban meghatározott szerv
a demencia körébe tartozó közép súlyos vagy súlyos
kórképet állapít meg.
- (5) Idősek otthonába az **(1) bekezdés** szerinti sze-
méllyel az ellátás igénylésekor legalább egy éve
együtt élő házastársa, élettársa, testvére és fogyaté-
kos közeli hozzátartozója a **68/A. § (3) bekezdésé-**
ben meghatározott gondozási szükséglet hiányában
is felvehető.
- 68/A. § (1)** Az idősoththoni ellátás iránti kérelem alap-
ján az intézményvezető végzi el az ellátást igénylő
gondozási szükségletének vizsgálatát. Beutaló hatá-
rozat esetében a vizsgálatot a beutaló szerv kezde-
ményezi a határozat hozatalát megelőzően az intéz-
ményvezetőnél.

- (2) Az intézményvezető a gondozási szükségletet jogszabályban meghatározottak szerint megvizsgálja és megállapítja a napi gondozási szükséglet mértékét, továbbá a jogszabály szerinti körülmények fennállását.
- (3) Idősothoni ellátás napi 4 órát meghaladó vagy a jogszabályban meghatározott egyéb körülményeken alapuló gondozási szükséglet megállapítása esetén nyújtható.
- (4) Ha az idősothoni ellátást igénylő személy gondozási szüksége fennáll, de nem haladja meg a napi 4 órát, és az idősothoni elhelyezést a jogszabályban meghatározott egyéb körülmények sem indokolják, az intézményvezető tájékoztatást ad a házi segítségnyújtás igénybevételének lehetőségéről.

68/B. §

69. § (1) A fogyatékos személyek otthonába az a fogyatékos személy vehető fel, akinek oktatására, képzésére, foglalkoztatására, valamint gondozására csak intézményi keretek között van lehetőség.

(2) Enyhe értelmi fogyatékos kiskorú csak kivételes esetben helyezhető el a fogyatékos személyek otthonában.

70. § (1) A fogyatékos személyek otthonában elkülönítetten kell megszervezni a kiskorúak és a felnőttek, valamint az enyhe értelmi fogyatékos személyek és a középsúlyos, illetve súlyos értelmi fogyatékos személyek ellátását.

(2) A fogyatékos kiskorúak esetében az ápolással, gondozással párhuzamosan – a külön jogszabályban foglaltak szerint – biztosítani kell a korai fejlesztést és gondozást, ötéves kortól a fejlesztő felkészítést, valamint az iskolai tanulmányok folytatásának segítségét.

(3) A nagykorú fogyatékos személy intézményi ellátását úgy kell megszervezni, hogy számára az állapotának megfelelő önállóság, döntési lehetőség biztosított legyen. A fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékoságának megfelelő – szinten tartó, képességfejlesztő, foglalkoztatást, továbbá sport- és szabadidős tevékenység végzését is.

(4) A fogyatékos személyek otthonában elkülönítetten rehabilitációs részleg is működtethető, feltéve, hogy az a külön jogszabályban meghatározott tárgyi és személyi feltételeknek egyébként megfelel.

(5) A nagykorú fogyatékos személy fogyatékos személyek otthonában történő elhelyezésének feltétele a benyújtott orvosi dokumentáció felhasználásával lefolytatott alapvizsgálat elvégzése.

71. § (1) A pszichiátriai betegek otthonába az a krónikus pszichiátriai beteg vehető fel, aki az ellátás igénybevételének időpontjában nem veszélyeztető állapotú, akut gyógyintézeti kezelést nem igényel, és egészségi állapota, valamint szociális helyzete miatt önmaga ellátására segítség nélkül sem képes.

(2) Azon ellátást igénylő, akinek a kezelőorvos által meghatározott alapbetegsége

a) időskori vagy egyéb szellemi leépülés,

b) súlyos antiszociális, közösségi együttélésre képtelen személyiségzavar,

c) szenvedélybetegség,

csak abban az esetben vehető fel a pszichiátriai betegek otthonába, ha az intézmény az alapbetegségével összefüggésben is szolgáltatást képes nyújtani számára.

(3) A pszichiátriai betegek otthonába történő felvételhez a területileg illetékes pszichiátriai gondozó szakorvosának, illetve – amennyiben az ellátás igénylése időpontjában kórházi kezelésben részesül – a fekvőbeteg-gyógyintézet pszichiátriai osztálya vezetőjének – az intézménybe történő felvételt megelőző – három hónapnál nem régebbi szakvéleménye szükséges.

(4) Amennyiben az ellátást igénybevevőnek egészségi állapota miatt sürgősségi gyógykezelésre van szüksége [1997. évi CLIV. tv. 196. § b) pont, 199. §], úgy az intézmény orvosa az arra illetékes egészségügyi szolgáltatónál kezdeményezi az ellátott pszichiátriai egészségügyi ellátását.

71/A. § (1) A szenvedélybetegek otthonában annak a személynek az ápolását, gondozását végzik, aki szomatikus és mentális állapotát stabilizáló, illetve javító kezelést igényel, önálló életvitelre időlegesen nem képes, de – a külön jogszabályban meghatározott – kötelező intézeti gyógykezelésre nem szorul.

(2) A szenvedélybetegek otthonába történő elhelyezéshez a területileg illetékes fekvőbeteg-gyógyintézet pszichiátriai osztályának vagy pszichiátriai gondozó addiktológusának, ennek hiányában a területileg illetékes pszichiátriai osztály vagy pszichiátriai gondozó pszichiáter szakorvosának – intézménybe történő felvételt megelőző -, három hónapnál nem régebbi szakvéleménye szükséges.

71/B. § A hajléktalanok otthonában olyan hajléktalan személy gondozását kell biztosítani, akinek az ellátása átmeneti szálláshelyen, rehabilitációs intézményben nem biztosítható és kora, egészségi állapota miatt tartós ápolást, gondozást igényel.

Rehabilitációs intézmények

72. § (1) A rehabilitációs intézmény a bentlakók önálló életvezetési képességének kialakítását, illetve helyreállítását szolgálja.

(2) Rehabilitációs intézmény

- a) a pszichiátriai betegek,
- b) a szenvedélybetegek,
- c) a fogyatékos személyek,
- d) a hajléktalan személyek rehabilitációs intézménye.

73. § (1) Pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek rehabilitációs intézményében azt a 18. életévét betöltött pszichiátriai beteget, illetve 16. életévét betöltött szenvedélybeteget kell ellátni, aki rendszeres vagy akut gyógyintézeti kezelésre nem szorul és utógondozására nincs más mód.

(2)

74. § (1) A fogyatékosok rehabilitációs intézménye azoknak a fogyatékos, valamint mozgás-, illetve látássérült személyeknek az elhelyezését szolgálja, akiknek oktatása, képzése, átképzése és rehabilitációs célú foglalkoztatása csak intézményi keretek között valósítható meg.

(2) A fogyatékosok rehabilitációs intézménye előkészíti az ott élők családi és lakóhelyi környezetbe történő visszatérését, valamint megszervezi az intézményi ellátás megszűnését követő utógondozást.

74/A. § A hajléktalanok rehabilitációs intézménye annak az aktív korú, munkaképes hajléktalan személynek az elhelyezését szolgálja, akinek szociális ellátása ily módon indokolt, és aki önként vállalja a rehabilitációs célú segítőprogramokban való részvételt.

75-79/A. §

Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények

80. § (1) Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények – a hajléktalanok éjjeli menedékhelye és átmeneti szállása kivételével – ideiglenes jelleggel legfeljebb egyévi időtartamra teljes körű ellátást biztosítanak.

(2) Az átmeneti elhelyezés különös méltánylást érdemlő esetben az intézmény orvosa szakvéleményének figyelembevételével egy alkalommal, egy évvel meghosszabbítható.

(3) Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények típusai:

- a) időskorúak gondozóháza;

b) fogyatékos személyek gondozóháza;

c) pszichiátriai betegek átmeneti otthona;

d) szenvedélybetegek átmeneti otthona;

e) éjjeli menedékhely;

f) hajléktalan személyek átmeneti szállása;

g) bázis-szállás.

81. §

82. § Az idősek gondozóházába azok az időskorúak, valamint azok a 18. életévüket betöltött beteg személyek vehetők fel, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

83. § A fogyatékosok gondozóházában azok a fogyatékos személyek helyezhetők el, akiknek ellátása családjukban nem biztosított, vagy az átmeneti elhelyezést a család tehermentesítése teszi indokolttá.

83/A. § A pszichiátriai betegek átmeneti otthonában az a pszichiátriai beteg helyezhető el, akinek ellátása átmenetileg más intézményben vagy a családjában nem oldható meg, viszont tartós bentlakásos intézményi elhelyezése vagy fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelése nem indokolt.

83/B. § A szenvedélybetegek átmeneti otthonában az a személy helyezhető el, akinél szakorvosi (addiktológus, pszichiáter) szakvélemény alapján szenvedélybetegség került megállapításra, és ellátása átmeneti jelleggel családjában vagy lakókörnyezetében nem oldható meg.

84. § (1) Az éjjeli menedékhely az önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan személyek éjszakai pihenését, valamint krízishelyzetben éjszakai szállás biztosítását lehetővé tevő szolgáltatás.

(2) A hajléktalan személyek átmeneti szállása azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik az életvitelszerű szálláshasználat és a szociális munka segítségével képesek az önellátásra.

(3)

85. §

Lakóotthonok

85/A. § (1) A lakóotthon olyan nyolc-tizenkettő, a külön jogszabályban meghatározott esetben tizennégy pszichiátriai beteget vagy fogyatékos személyt – ideértve az autista személyeket is –, illetve szenvedélybeteget befogadó intézmény, amely az ellátást igénybevevő részére életkorának, egészségi állapotának és önellátása mértékének megfelelő ellátást biztosít.

(2) A lakóotthonok típusai a következők:

- a) fogyatékos személyek lakóotthona;
- b) pszichiátriai betegek lakóotthona;
- c) szenvedélybetegek lakóotthona.

(3) A lakóotthoni ellátás formái:

- a) fogyatékos személyek lakóotthona esetében,
- aa) rehabilitációs célú lakóotthon,
- ab) ápoló-gondozó célú lakóotthon;
- b) pszichiátriai, illetve szenvedélybetegek lakóotthona esetében rehabilitációs célú lakóotthon.

(4) A rehabilitációs célú lakóotthonba az a személy helyezhető el,

- a) aki intézményi elhelyezés során felülvizsgálatban részt vett, és a felülvizsgálat eredménye, illetve a gondozási terv és egyéni fejlesztés alapján lakóotthoni elhelyezése az önálló életvitel megteremtése érdekében indokolt;
- b) aki családban él és képességei fejlesztése, valamint ellátása lakóotthoni keretek között biztosítható és rehabilitációja családjában nem oldható meg;
- c) az a)-b) pontban meghatározottakon túl önellátásra legalább részben képes;
- d) lakóotthonba kerülése időpontjában a tizenhatodik életévét már betöltötte, de a reá irányadó öreg-ségi nyugdíjkorhatárt még nem.

(5) A fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthonába – intézményből történő elhelyezés esetén a felülvizsgálat és az egyéni fejlesztés eredményeire figyelemmel – a fogyatékos jellegétől és súlyosságától függetlenül helyezhető el fogyatékos személy, figyelemmel a (4) bekezdés b)-d) pontjában meghatározott rendelkezésre. A nagykorú fogyatékos személy fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthonában történő elhelyezésének feltétele a benyújtott orvosi dokumentáció felhasználásával lefolytatott alapvizsgálat elvégzése.

(6) Az ápoló-gondozó célú lakóotthon az ellátottnak teljes körű ellátást biztosít.

Az egyes intézményi szolgáltatások integrált szervezeti formában történő megszervezése

85/B. § (1) Az e törvényben meghatározott intézménytípusok által biztosított szolgáltatás megszervezhető önálló, illetve integrált szervezeti formában.

(2) A szervezeti integráció megvalósulhat több ellátási típus egy intézmény keretein belül történő biztosításával, illetve alap-, nappali, bentlakásos intézményi formák egymásra épülésével.

(3)

85/C. § (1) Bentlakásos intézményi szolgáltatás megszervezése az alábbi formákban történhet:

- a) egy ellátotti csoport részére azonos gondozási feladatok ellátása (tisza profilú intézmény),
- b) több intézménytípus szolgáltatásainak biztosítása részleg kialakításával (részlegek),
- c) több intézménytípus egy bentlakásos intézményben történő megszervezése, kialakítása (vegyes profilú intézmény),
- d) több intézménytípus különálló szervezeti egységekben történő megszervezése (integrált intézmény).

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott intézményen belül – külön jogszabályban meghatározott feltételek szerint – intenzív gondozást biztosító részleg is kialakítható.

(3) Átmeneti elhelyezést, illetve nappali ellátást biztosító intézmények esetében több ellátotti csoport részére nyújtható szolgáltatás, amennyiben az intézményben az ilyen ellátás szakmai feltételei biztosítottak.

(4) Az (1) bekezdés b)-d) pontjaiban meghatározott esetekben – külön jogszabályban meghatározottak szerint – a tárgyi-személyi feltételek tekintetében speciális feltételek állapíthatók meg, azonban az egyes intézménytípusoknak vagy részlegeknek külön-külön meg kell felelniük az

- a) egy főre jutó lakóterület nagyságára,
- b) egy lakószobában elhelyezhető személyek számára,
- c) egyéb szakdolgozói munkakör létszámnormáira vonatkozó előírásoknak.

(5) A megyei, fővárosi önkormányzat a megye, főváros területén ellátandó, intézményi keretek között gondozható, de speciális egyéni ellátást igénylő személyek részére – így különösen akik súlyos pszichés vagy disszociális tüneteket, magatartászavart mutatnak – külön-külön egyes ellátotti csoportok szerint –

ide nem értve az időskorúakat – speciális intézményt alakít ki, amely az egyes ellátotti csoportok vonatkozásában legfeljebb húsz fő elhelyezését biztosítja.

IV. Cím

A személyes gondoskodás megszervezésére köteles szervek

86. § (1) A települési önkormányzat köteles biztosítani

- a)
- b) étkeztetést,
- c) házi segítségnyújtást,
- d) állandó lakosainak számától függően a **(2) bekezdés** szerinti szociális szolgáltatásokat,
- e) az **a)-d) pontban** nem említett szociális szolgáltatásokhoz – különös tekintettel a családsegítéshez – való hozzáférést.

(2) Az a települési önkormányzat, amelyiknek területén

- a) kétezer főnél több állandó lakos él, családsegítést,
- b) háromezer főnél több állandó lakos él, az **a)** pont szerinti alapszolgáltatást és idősek nappali ellátását,
- c) tízezer főnél több állandó lakos él, az **a)-b) pont** szerinti alapszolgáltatásokat és a **b) pontban** nem említett nappali ellátást,
- d) harmincezer főnél több állandó lakos él, az **a)-c)** pont szerinti szociális szolgáltatásokat és átmeneti elhelyezést nyújtó ellátást,
- e) ötvenezer főnél több állandó lakos él, az **a)-d)** pont szerinti szociális szolgáltatásokat és utcai szociális munkát köteles biztosítani.

(3)

(4) A fővárosi kerületi önkormányzat köteles biztosítani az **(1)-(2) bekezdés** szerinti szociális szolgáltatásokat, a **88. § (2) bekezdésében** foglaltak figyelembevételével.

87. §

88. § (1) A megyei és a fővárosi önkormányzat (a továbbiakban: megyei önkormányzat) köteles gondoskodni

- a) azoknak a szakosított ellátásoknak a megszervezéséről, amelyek biztosítására e törvény alapján a települési önkormányzat nem köteles;
- b) a szakosított szociális szolgáltatások területi összehangolásáról;
- c)

(2) A fővárosban – ha a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzat másként nem állapodik meg – a fővárosi önkormányzat gondoskodik a hajléktalanok éjjeli menedékhelyének és átmeneti szállásának megszervezéséről és fenntartásáról.

(3)

(4)

(5)

(6)

88/A. § (1)

(2)

(3)

(4)

(5) A Kormány által kijelölt szerv – külön jogszabályban meghatározottak szerint – országos jegyzéket vezet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekről, szolgáltatókról.

89. § (1) A települési önkormányzatok ellátási kötelezettsége a település lakosságára, valamint a településen életvitelszerűen tartózkodó hajléktalanokra terjed ki, kivéve, ha az intézményt társulás keretében más önkormányzattal közösen tartják fenn, vagy az intézménnyel nem rendelkező önkormányzattal kötött szerződésben a fenntartó az ellátást más önkormányzat lakosaira kiterjedően is vállalta.

(2) Ha az **(1) bekezdésben** foglaltak szerint az intézmény ellátási területe a fenntartó önkormányzat illetékességi területét meghaladja, az intézmény keretében nyújtott szolgáltatásokat – eltérő megállapodás hiányában – valamennyi beutalt részére azonos feltételekkel kell biztosítani.

(3) A **(2) bekezdést** kell alkalmazni az intézményi ellátás megszüntetése esetén is.

90. § (1) A megyei önkormányzat által fenntartott szakosított ellátást nyújtó intézmények ellátási területe az egész megyére kiterjed.

(2) A megyei jogú város saját területén köteles az alapszolgáltatási, és az átmeneti elhelyezést nyújtó ellátási feladatokat megszervezni, valamint a megyei önkormányzat ellátási kötelezettsége körébe tartozó feladatok közül az idősellátás, továbbá – előzetes igényfelmérésre alapozva – a lakossági szükségletek alapján meghatározott legalább két további intézménytípus feladatait biztosítani. A megyei önkormányzat azonban – szükség esetén – a megyei jogú város lakosainak ellátását erre hivatkozva nem tagadhatja meg.

(3) Az ellátási kötelezettséggel nem rendelkező önkormányzat a szolgáltatása megszervezéséhez kapcsolódóan helyi rendeletében meghatározhatja, hogy csak saját települése lakosai részére biztosítja az ellátást. Az intézményt fenntartó önkormányzat az intézménnyel nem rendelkező önkormányzat kérése alapján a település lakosainak ellátását nem tagadhatja meg, ha e törvény hatálybalépésekor már az ellátást biztosította a másik település lakosai számára.

(4)

(4) A szociális szolgáltatást a helyi önkormányzat, illetve a társulás más helyi önkormányzattal kötött megállapodás útján is biztosíthatja. A megállapodásban rögzíteni kell a szociális szolgáltatás igénybevételére vonatkozó szabályokat és az ellátottak után fizetendő hozzájárulás mértékét.

90/A. § A szociális hatóság az e törvényben meghatározott önkormányzati ellátási kötelezettségek teljesítését folyamatosan figyelemmel kíséri. Amennyiben az önkormányzat ellátási kötelezettségéből adódó feladatainak, különösen fenntartói feladatának, illetve a szolgáltatástervezési koncepció elkészítésének nem tesz eleget, felszólítja az önkormányzatot megfelelő határidő kitérésével a feladat teljesítésére.

91. § A helyi önkormányzat ellátási kötelezettségének a szociális szolgáltatást nyújtó

- a) szolgáltató, intézmény fenntartásával, vagy
- b) szolgáltatót, intézményt fenntartó önkormányzati társulásban történő részvétellel, vagy
- c) szolgáltatót, intézményt működtető fenntartóval létrejött – a szociális szolgáltatás nyújtásának a helyi önkormányzattól vagy a társulástól történő átvállalásáról szóló - **90. § (4) bekezdése** szerinti megállapodás, illetve ellátási szerződés megkötésével tehet eleget.

92. § (1) A helyi önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról rendeletet alkot.

(2) Ha törvény másként nem rendelkezik, a helyi önkormányzat az **(1) bekezdés** szerinti rendeletben szabályozza

- a) az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodás formáit;
- b) az önkormányzat által biztosított ellátás igénybevételére irányuló kérelem benyújtásának módját;

c) azt, hogy az intézményvezető milyen esetekben köteles külön eljárás nélkül ellátást nyújtani;

d) azt, hogy külön eljárás keretében milyen esetekben biztosítható ellátás;

e) az ellátás megszüntetésének eseteit és módjait;

f) a személyes gondoskodásért fizetendő térítési díjak mértékét, a fizetésre kötelezettek körét, a térítési díj csökkentésének, illetve elengedésének eseteit és módjait.

g) az intézményvezető és az ellátást igénybe vevő között kötendő megállapodással összefüggő kérdéseket.

h)

(3) A legalább kétezer lakosú települési önkormányzat, illetve a megyei önkormányzat a településen, illetve a megyében, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el. A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát a helyi önkormányzat, illetve a társulás két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

(4) A koncepció tartalmazza különösen

- a) a lakosság szám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- d) az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

(5) A települési önkormányzat által készített koncepciónak illeszkednie kell a társulás és a megyei, fővárosi önkormányzat által készített koncepcióhoz. A társulás által készített koncepciónak illeszkednie kell a megyei, fővárosi önkormányzat által készített koncepcióhoz, illetve többcélú kistérségi társulás esetén a kistérség területének összehangolt fejlesztését biztosító tervekhez, programokhoz.

(6) A megyei, fővárosi önkormányzat koncepciója – a **(4) bekezdésben** foglaltakon túl – tartalmazza különösen

- a) az általa fenntartott intézményrendszer struktúráját, szerkezetét, legfontosabb jellemzőit,
 - b) a szakosított ellátások iránti igények alakulását, a várakozók számát, korösszetételét, legfontosabb szociális jellemzőit,
 - c) az intézményrendszer korszerűsítésének irányait,
 - d)
- (7) A szolgáltatástervezési koncepciót a helyi önkormányzat az elfogadást megelőzően véleményezteti az intézményvezetőkkel, a kisebbségi önkormányzat(ok)kal, továbbá a települési önkormányzat és a társulás a Szociálpolitikai Tanács területi szervével, a megyei, fővárosi önkormányzat a Szociálpolitikai Tanács országos szervével. A koncepció végleges változatának elfogadása során a kialakított véleményeket az önkormányzat lehetőség szerint figyelembe veszi.
- (8) A települési önkormányzat és a társulás szolgáltatástervezési koncepcióját a megyei, fővárosi önkormányzat előzetesen véleményezi. A megyei, fővárosi önkormányzat és a megyei jogú város a szolgáltatástervezési koncepciót a saját területére készíti el, amelyet az egyeztető bizottság is megtárgyal. A megyei, fővárosi önkormányzat a szolgáltatástervezési koncepcióját véleményezteti a működési területén lévő – szolgáltatástervezési koncepciót készítő – települési önkormányzattal és a szociális szolgáltatási feladatot ellátó társulással.
- (9) Amennyiben a települési önkormányzat, a társulás és a megyei jogú város által készített szolgáltatástervezési koncepció tervezete nincs összhangban a megyei, fővárosi koncepcióval, egyeztetést kell tartani a tervek közös irányainak meghatározásáról.
- (10) A megyei, megyei jogú városi önkormányzat a jóváhagyott szolgáltatástervezési koncepciót megküldi a szociál- és családpolitikáért felelős miniszternek.

V. cím

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény fenntartójának feladat- és jogköre

- 92/A. § (1)** Egy szolgáltatónak, intézménynek egy fenntartója van.
- (2)
- (3) A fenntartó köteles biztosítani a szociális intézmény folyamatos működésének feltételeit, amelyhez az állam szociális szakmai programok meghirdetésével nyújt segítséget a **131. §** szerint.
- (4)
- 92/B. § (1)** A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény állami fenntartója
- a) meghatározza az intézményi térítési díjat;
 - b) ellenőrzi az intézmény működésének törvényességét;
 - c) jóváhagyja az intézmény szervezeti és működési szabályzatát, szakmai programját, valamint a szakosított ellátást nyújtó intézmény esetében a házirendet;
 - d) ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét;
 - e) gondoskodik a szakemberek képzéséről, továbbképzéséről;
 - f) az intézmény vezetője tekintetében gyakorolja a munkáltatói jogokat;
 - g) gondoskodik az érdekképviselői fórum megalakításáról;
 - h) kikéri az ellátottak országos érdekképviselői szervezete területileg illetékes szervének véleményét az intézmény működését érintő lényeges döntés meghozatala előtt. Lényeges döntéshozatalnak minősül különösen az intézmény megszüntetése, az intézményi típus, forma megváltoztatása.
 - i) szolgáltatástervezési koncepciót készíti az általa működtetett szociális szolgáltatások és intézmények vonatkozásában.
- (2) Az állami fenntartó a szervezeti és működési szabályzat, a házirend, valamint a szakmai program jóváhagyását megtagadja, ha az nem felel meg az e törvényben, valamint a külön jogszabályban előírt feltételeknek.
- (3) Az állami fenntartó ha az intézmény működésének ellenőrzése során jogszabálysértést állapít meg, intézkedik annak megszüntetéséről.
- 92/C. § (1)** A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény egyházi, illetve nem állami fenntartója a **92/B. § (1) bekezdésének a), e), f) és h) pontjaiban** meghatározott feladatokon túl
- a) gondoskodik az intézmény szervezeti és működési szabályzatának, szakmai programjának, szakosított ellátást nyújtó intézmény esetében házirendjének elkészítéséről,
 - b) biztosítja az intézmény gazdálkodásának és működésének törvényességét.
- (2)
- (3)-(4)

(5) Ha a tartós bentlakást nyújtó egyházi és nem állami fenntartású intézmény ellenőrzése során megállapításra kerül, hogy az intézmény fenntartója nem tesz eleget az intézmény működésére vonatkozó jogszabályi követelményeknek, a szociális hatóság intézkedik a normatív állami hozzájárulás visszatartása iránt. A visszatartás mértéke, ha a nem állami és egyházi fenntartó

a)

b)

c) az intézmény alapfeladataiban történő változást – mely új működési engedélyeztetési eljárást tesz szükségessé – nem jelzi a működést engedélyező hatóság felé, az éves normatív állami hozzájárulás nyolc százaléka,

d) nem biztosítja a kötelező gyógyszerkészletet vagy gyógyászati segédeszközt, az éves normatív állami hozzájárulás nyolc százaléka.

(6) Amennyiben a működést engedélyező hatóság több – az (5) bekezdésben megjelölt – jogszabálysértő körülményt észlel, a normatív állami hozzájárulás visszatartásának mértéke legfeljebb az éves normatív állami hozzájárulás 15 százaléka.

(7) A visszatartott normatív állami hozzájárulás akkor illeti meg az egyházi és a nem állami fenntartót, ha a visszatartásra okot adó körülményt megszünteti.

VI. cím

A működési nyilvántartás

92/D. § (1) A személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző, valamint a javítóintézetben szakmai munkakörben dolgozó és a képzési előírásoknak megfelelő szakképesítéssel rendelkező személy (a továbbiakban: személyes gondoskodást végző személy) a külön jogszabályban meghatározottak szerint szakmai továbbképzésben vesz részt.

(2) A továbbképzést sikeresen befejező, személyes gondoskodást végző személyt anyagi elismerésben kell részesíteni. Az anyagi elismerés legkisebb összege a továbbképzésen részt vett személy egyhavi illetményével megegyező összeg. Az anyagi elismerést a továbbképzési kötelezettség teljesítését igazoló dokumentumok bemutatását követő év első negyedévében kell kifizetni.

(3) Azt a személyes gondoskodást végző személyt, aki szociális szakvizgát tett, az ezt igazoló oklevél bemutatását követő harmadik hónap első napjától kezdődően a szakvizsga figyelembevételével kell besorolni.

(4) Megszüntethető – a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 89. § (3) bekezdése, illetve a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 30. §-a (1) bekezdésének c) pontjára hivatkozással – annak a személyes gondoskodást végző személynek a munkaviszonya, illetve közalkalmazotti jogviszonya, aki a továbbképzési kötelezettséget a külön jogszabályban meghatározott időtartam alatt nem teljesíti.

92/E. § (1) A személyes gondoskodást végző személy e törvényben meghatározott adatait működési nyilvántartásba kell venni.

(2) A működési nyilvántartás célja a személyes gondoskodást végző személy szakvizgáztatásának, továbbképzésének megszervezése, valamint a képzési követelmények teljesítésének ellenőrzése.

(3) A szociális személyes gondoskodást végző személy esetében a működési nyilvántartást (a továbbiakban: szociális nyilvántartás), valamint a gyermekjóléti, gyermekvédelmi személyes gondoskodást végző személy esetében a működési nyilvántartást (a továbbiakban: gyermekjóléti nyilvántartás) a szociál- és családpolitikáért felelős miniszter által kijelölt szerv vezeti.

92/F. § (1) A működési nyilvántartás az alábbi adatokat tartalmazza:

a) a személyes gondoskodást végző személy természetes személyazonosító adatai;

b) a munkahely megnevezése és címe;

c) a személyes gondoskodást végző személy által betöltött munkakör megnevezése, a foglalkoztatás kezdő időpontja;

d) a megszerzett szakképesítés megnevezése, az erről kiállított oklevél, bizonyítvány száma, a kiállítás helye és időpontja, továbbá a kiállító intézmény megnevezése;

e) a jogszabály által előírt továbbképzés elvégzésének, illetve szakvizsga letételének adatai.

(2) A szociális, gyermekjóléti, továbbá gyermekvédelmi intézmény (a továbbiakban együtt: munkáltató) bejelenti a működési nyilvántartást vezető szervnek

a) a személyes gondoskodást végző személy foglalkoztatását az (1) bekezdésben megjelölt adatok közlésével, továbbá

b) a nyilvántartásba vett adatokban bekövetkezett változást.

(3) A munkáltató az adatbejelentést a foglalkoztatás megkezdésétől, illetőleg az adatváltozás időpontjától számított 30 napon belül teszi meg.

(4) A személyes gondoskodást nem intézményi keretek között végző személy adatainak az (1) bekezdés szerinti nyilvántartására a (2) bekezdés rendelkezései irányadók azzal az eltéréssel, hogy a munkáltató bejelentési kötelezettségének a személyes gondoskodást végző személy tesz eleget.

92/G. § (1) Törölni kell a nyilvántartásból annak a személynek az adatait, aki

- a) elhunyt,
- b) foglalkozása gyakorlásától eltöltő jogerős bírósági határozat hatálya alatt áll.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl törölni kell

- a) a szociális nyilvántartásból annak a személynek az adatait, akinek már nem áll fenn munkaviszonya, közalkalmazotti jogviszonya szociális intézménnyel;
- b) a gyermekjóléti nyilvántartásból annak a személynek az adatait, akinek már nem áll fenn munkaviszonya, közalkalmazotti jogviszonya gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézménnyel.

92/H. § A működési nyilvántartásból adatok a nyilvántartásba vett személy, a munkáltató, valamint a továbbképzést, szakvizsgáztatást szervező, továbbá – az adatvédelmi jogszabályok megtartásával – tudományos, statisztikai feldolgozást végzők részére továbbíthatók.

92/I. § (1) Szociális szakvizsgát az a legalább öt éves szakmai gyakorlattal rendelkező személy tehet, aki

- a) felsőfokú szociális alapvégzettséggel (szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális szervező) rendelkezik, vagy
- b) személyes gondoskodást végez és egyéb felsőfokú végzettséggel rendelkezik, valamint elvégezte a szociális alapismereteket nyújtó tanfolyamot. A tanfolyam elvégzése nem kötelező, ha a jelölt a személyes gondoskodás szakterületén legalább tíz éve folyamatosan képesítéshez kötött tevékenységet végez.

(2) A szociális szakvizsgára kötelezettek körét külön jogszabály határozza meg.

Az Országos Szociálpolitikai Szakértői Névjegyzék

92/J. § A Kormány által erre kijelölt szerv a szakértői tevékenység folytatására engedéllyel rendelkező sze-

mélyekről a Gyvt. szerint névjegyzéket vezet.

VII. cím

A szociális szolgáltatások engedélyezése

92/K. § (1) Szociális szolgáltatásokat a **4. § (1) bekezdésének** m) pontjában meghatározott bármely állami, egyházi és nem állami fenntartó biztosíthat, ha az általa fenntartott szociális szolgáltató, illetve szociális intézmény

- a) megfelel az e törvényben és külön jogszabályban meghatározott feltételeknek, és
- b) jogerős működési engedéllyel rendelkezik.

(2) A működési engedély kiadásáról – a fenntartó kérelmére – a működést engedélyező szerv dönt. A működési engedély kiadásával, módosításával és visszavonásával kapcsolatos eljárások illetékmentesek.

(3) A működést engedélyező szerv ellenőrzi, hogy a szociális szolgáltató, illetve intézmény működése megfelel-e a működési engedélyben és a jogszabályokban foglaltaknak.

(4) A működést engedélyező szerv – külön jogszabályban foglaltak szerint – a működési engedélyt visszavonhatja, és kötelezheti a fenntartót a szociális szolgáltatás abbahagyására, ha működése nem felel meg a jogszabályokban, illetve a működési engedélyben foglaltaknak.

(5) Az intézményben ellátottak száma egyetlen napon sem haladhatja meg

- a) nappali intézmény esetén – a nappali melegedő kivételével – a működési engedélyben meghatározott férőhelyszám százöt százalékat,

- b) bentlakásos intézmény esetén a működési engedélyben meghatározott férőhelyszám százöt százalékat,

éves átlagban pedig a férőhelyszám száz százalékát. Ha az intézményben egymást követő hatvan napot meghaladóan a működési engedélyben meghatározott férőhelyszámnál több személyt látnak el, a fenntartó köteles kérelmezni a működési engedély módosítását.

(6) Házi segítségnyújtás esetében az ellátottak száma egyetlen napon sem haladhatja meg a működési engedélyben meghatározott ellátotti létszám százöt százalékat, éves átlagban pedig annak száz százalékát.

(6) A Kormány által kijelölt szerv a működési engedéllyel rendelkező szociális szolgáltatókról, intézményekről nyilvántartást vezet, amelynek adattartalma nyilvános.

(7) A működést engedélyező szerv a működés személyi és tárgyi feltételeinek, a működés jogszerűségének, a szociális szolgáltatásra való jogosultság megállapításának, illetőleg az intézményi jogviszonyra vonatkozó szabályok megtartásának ellenőrzése érdekében, az ahhoz szükséges mértékben

a) megismerheti és kezelheti az ellátott, törvényes képviselője, az ellátott tartására jogszabály, szerződés vagy bírósági határozat alapján köteles személy, a térítési díjat, az egyszeri hozzájárulást megfizető személy, továbbá a szolgáltató, intézmény alkalmazottjainak a személyes adatait,

b) betekinthesz a szolgáltató, intézmény létrehozásával, működésével és megszűnésével, illetve az intézményi jogviszony keletkezésével, fennállásával és megszűnésével összefüggő iratokba, kérheti azok bemutatását, azokról másolatot készíthet, illetve azokat lefoglalhatja.

(8) A működést engedélyező szerv a fenntartóval, az intézményvezetővel, illetve más jogsértő személlyel szemben az ellátottak jogainak megsértése és más, külön jogszabályban meghatározott jogsértések esetén legfeljebb 200 000 forint összegű szociális igazgatási bírságot szabhat ki. A szociális igazgatási bírság több jogsértés esetén halmozottan is kiszabható.

(9) A jogerősen kiszabott és meg nem fizetett bírság köztartozásnak minősül, és adók módjára kell behajtani.

V. Fejezet

AZ INTÉZMÉNYI JOGVISZONY

I. Cím

Általános szabályok

Az ellátás igénybevételének módja

93. § (1) A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője kérelmére, indítványára történik.

(2) Ha az ellátást igénylő személy cselekvőképtelen, a kérelmet, illetve indítványt – az érintett személy véleményét lehetőség szerint figyelembe véve – a törvényes képviselője terjeszti elő. A korlátozottan cselekvőképes személy a kérelmét, indítványát a törvényes képviselőjének beleegyezésével vagy – ha e tekintetben a bíróság a cselekvőképességét nem korlátozta – önállóan terjesztheti elő.

(3) Ha a törvényes képviselő ideiglenes gondnok, intézményi elhelyezésre vonatkozó kérelméhez, indítványához a gyámhivatal előzetes jóváhagyása szükséges.

94. § (1) A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi jogviszony keletkezését

a) a lakóhely szerint illetékes települési önkormányzat képviselő-testületének határozata,

b) a bíróság ideiglenes intézkedést tartalmazó végzése,

c) a bírói ítélet,

d) az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek esetében a gyámhivatal határozata [a továbbiakban a)-d) pont alattiak együtt: beutaló határozat],

e) az intézményvezető intézkedése,

f) a 94/D. § szerinti esetben a megállapodás alapozza meg.

(2) Pszichiátriai betegek ellátását biztosító bentlakásos intézményi szolgáltatás bíróság általi kötelező elrendelésére abban az esetben kerülhet sor, ha

a) a pszichiátriai beteg további fekvőbeteggyógyintézeti kezelést nem igényel, és saját lakóhelyére nem bocsátható vissza, mivel önmaga ellátására nem képes, ellátására alkalmas családtagja nincs, illetve

b) a korábban szociális vagy egészségügyi ellátásban részesült személy esetében tartós bentlakásos intézményi elhelyezés indokolt.

(3) Amennyiben az intézményi elhelyezés soron kívüliséget igényel, a bíróság a külön jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén soron kívüli elhelyezésről is dönthet.

94/A. § (1) Az állami fenntartású intézmény esetén a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás iránti kérelemről

a) a települési önkormányzat által fenntartott szociális szolgáltató, nappali és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény esetében az intézményvezető,

b) a megyei, fővárosi önkormányzat által fenntartott tartós bentlakásos intézmény esetében, ha a fenntartó önkormányzat képviselő-testülete eltérően nem rendelkezik, az intézményvezető,

c) a települési önkormányzat – ide nem értve a fővárosi önkormányzat – által fenntartott tartós bentlakásos intézmény esetében, ha a fenntartó önkormányzat képviselő-testülete eltérően nem rendelkezik, az intézményvezető,

- d)** a szociál- és családpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium által fenntartott szociális intézmény esetén az intézményvezető dönt.
- (2)** Az (1) bekezdés szerinti esetben az intézményvezető írásban értesíti döntéséről az ellátást igénylőt, illetve törvényes képviselőjét.
- (3)** Ha az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője az intézmény vezetőjének a (2) bekezdés szerinti döntését vitatja, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. Ilyen esetben a fenntartó (önkormányzati intézmény esetén az önkormányzat képviselőtestülete) határozattal dönt a beutalás kérdéséről.
- (4)** A tartós bentlakásos intézménybe történő beutaló határozat tartalmazza
- az ellátást nyújtó intézmény megjelölését,
 - az intézményi ellátás időtartamát (határozott vagy határozatlan idejű megjelölését),
 - idősotthon esetében a gondozási szükséglet vizsgálatának eredményét.
A beutaló határozat egy példányának megküldésével az ellátást nyújtó intézmény vezetőjét is értesíteni kell.
- 94/B. § (1)** Az állami fenntartású intézmény esetén az ellátás igénybevételének megkezdésekor az intézményvezető az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével megállapodást köt, kivéve, ha az ellátás biztosítása a bíróság kötelező intézeti elhelyezést kimondó döntésén alapul. Az intézményvezető a megállapodást tizenöt napon belül megküldi a fenntartónak.
- (2)** Az (1) bekezdés szerinti megállapodás tartalmazza
- az intézményi ellátás időtartamát (a határozott vagy határozatlan időtartam megjelölését),
 - az intézmény által nyújtott szolgáltatások formáját, módját, körét,
 - a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat,
 - egyszeri hozzájárulás megfizetésének kötelezettsége esetén a hozzájárulás összegét, továbbá az annak beszámítására, teljes vagy részleges visszafizetésére vonatkozó szabályokat.
- (3)** Nem kell az ellátással az (1) bekezdés szerint írásbeli megállapodást kötni
- népkonyhán történő étkeztetés esetén,
 - családsegítés esetén,

- szenvedélybetegek részére nyújtott alacsony költségű ellátás esetén,
- utcai szociális munka esetén,
- hajléktalanok nappali melegedője esetén,
- hajléktalanok éjjeli menedékhelye esetén,
- hajléktalanok átmeneti szállása esetén, ha az ellátás időtartama a 30 napot nem haladja meg.

94/C. § (1) Az intézményvezető – a 20/A. §-ban foglaltak szerint – az igények beérkezésének sorrendjében gondoskodik az ellátást igénylők elhelyezéséről.

- (2)** Az intézmény vezetője az ellátást igénylő azonnali elhelyezéséről gondoskodik, ha annak helyzete a soron kívüli elhelyezést indokolja. A soron kívüli elhelyezésre vonatkozó igényt a kérelemben, illetve a beutaló határozatban fel kell tüntetni.
- (3)** Több soron kívüli elhelyezésre vonatkozó kérelem, illetve beutaló határozat esetén az intézményvezető az igény kielégítésének sorrendjéről az intézmény orvosának és a fenntartó képviselőjének bevonásával dönt.

94/D. § (1) Egyházi, illetve nem állami fenntartású intézmény esetén a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás igénybevételéről – a 94/B. § (3) bekezdésében foglalt kivételekkel – az intézményfenntartó vagy az általa megbízott személy és az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője írásbeli megállapodást köt. A megállapodás a 94/B. § (2) bekezdésben foglaltakon túl tartalmazza még az ellátás

- kezdetének időpontját,
- megszüntetésének módjait.

- (2)** Ha az egyházi, illetve nem állami fenntartó a helyi önkormányzattal, társulással vagy állami szervvel ellátási szerződést kötött, és az ellátási szerződés hatálya alá tartozó esetben a szociális szolgáltatásra irányuló kérelmet elutasítja, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője az egyházi, nem állami fenntartó döntése ellen a közléstől számított nyolc napon belül az ellátási szerződést megkötő helyi önkormányzathoz, társuláshoz, illetve állami szervhez fordulhat. A helyi önkormányzat, a társulás, illetve állami szerv a kérelemtől határozattal dönt.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekben ellátottak jogai

94/E. § (1) A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi ellátást igénybe vevő ellátottnak joga

van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel a szociális intézmény által biztosított teljes körű ellátásra, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére. Az alapszolgáltatásban részesülő számára az igénybe vett ellátáshoz kapcsolódó, az e törvényben meghatározott általános vagy speciális jogokat is biztosítani kell.

(2) A szociális szolgáltatások biztosítása során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az ellátást igénybevevő jövedelmi helyzetét csak a törvényben, illetve törvény felhatalmazása alapján készült kormányrendeletben meghatározott esetekben és feltételek mellett lehet vizsgálni.

(3) Az ellátást igénybevevőnek joga van az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez. Ennek teljesítése érdekében az intézmény vezetője évente tájékoztatót készít az intézmény gazdálkodásáról és azt az intézményben jól látható helyen kifüggeszti, illetve szükség esetén szóban ad tájékoztatást az ellátást igénybevevő részére. A tájékoztató tartalmazza

- a) az intézmény működési költségének összesítését,
- b) az intézményi térítési díj havi összegét,
- c) az egy ellátottra jutó havi önköltség összegét.

(4) A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény az általa biztosított szolgáltatást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybevevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel

- a) az élethez, emberi méltósághoz,
- b) a testi épséghez,
- c) a testi-lelki egészséghez való jogra.

(5) Az ellátást igénybevevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. Az igénybevételi eljárás során különös figyelmet kell fordítani arra, hogy az ellátást igénylő adataihoz csak az arra jogosult személyek férjenek hozzá. Az intézményvezető köteles biztosítani továbbá, hogy az intézményi elhelyezés során az ellátott egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival kapcsolatos információkról más ellátást igénybevevő, valamint arra illetéktelen személy ne szerezhessen tudomást, különös figyelemmel az ellátást igénybevevő szociális rászorultságának tényére.

(6) Az intézmény nem korlátozhatja az ellátottat a személyes tulajdonát képező tárgyai, illetve minden-

napi használati tárgyai használatában, kivéve a házi-rendben meghatározott azon tárgyak körét, amelyek veszélyt jelenthetnek az intézményben élők testi épségére. A veszélyeztetett tárgyak körét, ezen tárgyak birtoklásának feltételeit, illetve ellenőrzését a házi-rend szabályozza. A korlátozás azonban nem érintheti a mindennapi használati tárgyakat.

(7) Az intézményvezetőnek gondoskodnia kell az ellátást igénybevevők intézménybe bevitt vagyontárgyainak, személyes tárgyainak és értékeinek megfelelő és – szükség esetén – biztonságos elhelyezéséről. Az intézmény a házi-rendben szabályozhatja – figyelemmel a raktározási és elhelyezési lehetőségekre – hogy az egyes ellátást igénybevevők milyen nagyságú, illetve milyen mennyiségű, az intézményi élethez szükséges, azzal összefüggő személyes tárgy intézménybe történő bevitelére jogosultak. Ezen kívül a vagyon- és értékmegőrzés nem korlátozható arra való hivatkozással, hogy az intézmény nem tud megfelelő feltételeket kialakítani a megőrzésre. Amennyiben az ellátást igénybevevőt korlátozzák a személyes tárgyainak bevitelében, erről az igénybevételhez kapcsolódó megállapodásban is rendelkezni kell.

(8) Ha az ellátást igénybevevő vagyontárgya vagy értéktárgya a megőrzés szempontjából speciális feltételeket igényel, az intézmény köteles segítséget nyújtani az ellátást igénybevevő részére a megfelelő elhelyezéshez, illetve annak igénybevételéhez vagy eléréséhez.

(9) Az ellátást igénybevevőnek joga van az intézményen belüli és intézményen kívüli szabad mozgásra, figyelemmel a saját és társai nyugalma, biztonságára. Az intézmény házi-rendje meghatározza az intézményből történő távozás és visszatérés rendjét. Az ellátást igénybevevőnek az igénybevételi eljárás során részletes és pontos tájékoztatást kell adni az intézményen belüli és az eltávozás esetére kialakított szabályokról.

(10) Az ellátást igénybevevőnek joga van családi kapcsolatainak fenntartására, rokonok, látogatók fogadására. Az intézményvezető a házi-rendben szabályozott módon rendelkezhet a látogatás rendjéről, és meg kell határozni azokat az eseteket, amikor a látogatók látogatási időn kívül is kapcsolatot tarthatnak az ellátást igénybevevővel. A látogatók fogadása során figyelemmel kell lenni az intézményben élő más személyek nyugalma.

(11) Az intézményvezető a házi-rendben szabályozott módon és esetekben intézkedhet a látogatás rendjét

szándékosan és súlyosan megzavaró személyekkel szemben.

- (12) Amennyiben az intézményben ellátott személy betegsége miatt ápolásra, gyógykezelésre szorul, ellátása során figyelemmel kell lenni az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) beteg jogait szabályozó rendelkezéseire.
- (13) Amennyiben az ellátást igénybevevő egészségi állapotánál vagy egyéb körülményeinél fogva közvetlenül nem képes a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervek megkeresésére, az intézményvezető segítséget nyújt ebben, illetve értesíti az ellátott törvényes képviselőjét, vagy az ellátottjogi képviselőt az ellátott jogainak gyakorlásához szükséges segítségnyújtás céljából.
- (14) Az intézményvezető tizenöt napon belül köteles a panasztevőt írásban értesíteni a panasz kivizsgálásának eredményéről. Amennyiben az intézményvezető határidőben nem intézkedik, vagy a panasztevő nem ért egyet az intézkedéssel, az intézkedés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslattal.

Az egyes ellátotti csoportok speciális jogai

- 94/F. § (1)** Az egyes szociális intézmények ellátását igénybe vevő személynek, törvényes képviselőjének joga van az ellátott állapotának felülvizsgálatával kapcsolatos információk megismerésére. Az intézmény vezetője a felülvizsgálatot megelőzően, valamint a felülvizsgálatot követően írásban tájékoztatja az ellátást igénybevevőt – annak állapotát figyelembe véve -, illetve törvényes képviselőjét a felülvizsgálat céljáról, folyamatáról, valamint annak eredményéről.
- (2) A fogyatékos személyek jogainak érvényesülése érdekében figyelemmel kell lenni különösen
- a) az akadálymentes környezet biztosítására,
 - b) az információkhoz, az ellátottat érintő legfontosabb adatokhoz való hozzáférés biztosítására,
 - c) a képességek, készségek fejlesztésére, illetve az állapotfenntartás vagy – javítás lehetőségeinek megteremtésére,
 - d) az önrendelkezés elvére, a fogyatékos személy életvitelével kapcsolatos döntéseinek tiszteletben tartására,
 - e) társadalmi integrációjukhoz való jogra, más személyekkel történő kapcsolat létesítésére, kapcsolattartásra, valamint intézmények, szolgáltatások igénybevételére, elérésére.

94/G. § (1) A pszichiátriai betegeket ellátó bentlakásos intézményben, ha az ellátott veszélyeztető, vagy közvetlen veszélyeztető magatartást tanúsít, az Eütv. vonatkozó rendelkezéseit kell értelemszerűen alkalmazni.

- (2) Korlátozó intézkedés alkalmazására csak az ellátott pszichés megnyugtatásának megkísérlését követően kerülhet sor. A korlátozó intézkedés, eljárás – a szabad mozgásban történő korlátozás, illetve farmakoterápia, az intézményen belüli elkülönítés, vagy ezen eszközök komplex alkalmazása – nem lehet büntető jellegű, és csak addig tarthat, illetve az adott helyzethez igazodóan csak olyan mértékű és jellegű lehet, amely a veszély elhárításához feltétlenül szükséges.
- (3) A korlátozó intézkedés, eljárás alkalmazásának elrendelésére az intézmény orvosa, az orvos elérhetőségének hiányában a vezető ápoló jogosult. Ez utóbbi esetben az orvost azonnal értesíteni kell a korlátozó intézkedés, eljárás alkalmazásáról, és azt az intézmény orvosának jóvá kell hagynia. A döntést a korlátozó intézkedés, eljárás alkalmazását megelőzően, ha ez nem lehetséges, az intézkedés megtételét követően azonnal a külön jogszabályban meghatározott írásos formában dokumentálni kell. Az intézkedés csak addig maradhat fenn, amíg a veszélyeztető vagy közvetlen veszélyeztető állapot tart.
- (4) Az intézmény orvosa a korlátozó intézkedés, eljárás alkalmazásáról tájékoztatja az intézmény vezetőjét. Az intézményvezető feladata az intézkedéshez szükséges feltételek, illetve szükség esetén a többi ellátott védelmének biztosítása. Az intézményvezető negyvennyolc órán belül köteles tájékoztatni az ellátottjogi képviselőt a korlátozó intézkedés, eljárás tényéről. Amennyiben az ellátást igénybevevő cselekvőképtelen, intézménybe történő felvételkor az intézményvezető külön jogszabályban meghatározott írásos formában tájékoztatja az ellátást igénybevevőt, illetve törvényes képviselőjét a korlátozó intézkedés esetén az ellátottjogi képviselő megkeresésének szükségességéről.
- (5) E törvény alkalmazásában veszélyeztető magatartásnak minősül, ha az ellátott pszichés állapotának zavara következtében saját vagy mások életére, egészségére, testi épségére jelentős veszélyt jelenthet, de a megbetegedés jellegére tekintettel a sürgős intézeti gyógykezelésbe vétel nem indokolt.
- (6) E törvény alkalmazásában közvetlen veszélyeztető magatartásnak minősül, ha az ellátott pszichés állapotának akut zavara következtében saját vagy mások

testi épségére, egészségére, életére közvetlen és súlyos veszélyt jelent.

(7) A korlátozó intézkedés, eljárás alkalmazása ellen az ellátást igénybevevő vagy törvényes képviselője panasszal élhet az intézmény fenntartójánál. A panasz kivizsgálásához és a döntéshez a fenntartó szakértőként pszichiáter szakorvost vesz igénybe.

(8) A 94/G. § rendelkezéseit kell alkalmazni a fogyatékos személyeket, illetve a szenvedélybetegeket ellátó bentlakásos intézmények esetében is.

94/H. § (1) A hajléktalan személyeket ellátó bentlakásos intézményben elhelyezett személyek esetében különös figyelemmel kell lenni az emberi méltóság védelmére. Az intézmény vezetője a lehetőségek figyelembevételével köteles olyan feltételeket biztosítani, ahol a hajléktalan személyek alapvető tisztálkodási, pihenési feltételei nyugodt körülmények között adottak.

(2) A hajléktalan személy intézményi szolgáltatásának igénybevétele nem tehető függővé olyan információktól, mely korábbi életvitelével, előéletével kapcsolatos.

(3) A hajléktalan személyeket ellátó intézmény vezetője az ellátott személyek részére köteles postacímét biztosítani, és a részükre szóló küldeményt átadni.

94/I. § A szenvedélybetegeket ellátó bentlakásos intézményben különös figyelmet kell fordítani az ellátottak adatainak, személyiségi jogainak védelmére.

94/J. § A gondnokság alatt álló jogosult érdekeinek védelmében az intézményvezető köteles kezdeményezni új gondnok kirendelését, ha a gondnok a gondnoki teendőket nem megfelelően látja el, különösen, ha nem a gondnokolt érdekeinek figyelembevételével végzi ezen feladatokat.

Az ellátottjogi képviselő

94/K. § (1) Az ellátottjogi képviselő a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybevevő, illetve a szolgáltatásban részesülő részére nyújtott segítséget jogai gyakorlásában. Működése során tekintettel van a személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény rendelkezéseire.

(2) Az ellátottjogi képviselő feladatai

a) megkeresésre, illetve saját kezdeményezésre tájékoztatást nyújthat az ellátottakat érintő legfontosabb alapjogok tekintetében, az intézmény kötele-

zettségeiről és az ellátást igénybevevőket érintő jogokról,

b) segíti az ellátást igénybevevőt, törvényes képviselőjét az ellátással kapcsolatos kérdések, problémák megoldásában, szükség esetén segítséget nyújt az intézmény és az ellátott között kialakult konfliktus megoldásában,

c) segít az ellátást igénybe vevőnek, törvényes képviselőjének panasza megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását az intézmény vezetőjénél és a fenntartónál, segítséget nyújt a hatóságokhoz benyújtandó kérelmek, beadványok megfogalmazásában,

d) a jogviszony keletkezése és megszűnése, továbbá az áthelyezés kivételével eljárhat az intézményi ellátással kapcsolatosan az intézmény vezetőjénél, fenntartójánál, illetve az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságnál, és ennek során – írásbeli meghatalmazás alapján – képviselheti az ellátást igénybevevőt, törvényes képviselőjét,

e) az intézmény vezetőjével történt előzetes egyeztetés alapján tájékoztatja a szociális intézményekben foglalkoztatottakat az ellátottak jogairól, továbbá ezen jogok érvényesüléséről és a figyelembevételéről a szakmai munka során,

f) intézkedést kezdeményezhet a fenntartónál a jogszabálysértő gyakorlat megszüntetésére,

g) észrevételt tehet az intézményben folytatott gondozási munkára vonatkozóan az intézmény vezetőjénél,

h) amennyiben az ellátottak meghatározott körét érintő jogsértés fennállását észleli, intézkedés megtételét kezdeményezheti a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságok felé,

i) a korlátozó intézkedésekre, eljárásokra vonatkozó dokumentációt megvizsgálhatja.

(3) Az ellátottjogi képviselő e célra létrehozott szervezet keretében működik.

(4) A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény vezetője az ellátottakat tájékoztatja az ellátottjogi képviselő által nyújtható segítségadás lehetőségéről, az ellátottjogi képviselő elérhetőségéről.

(5) A szociális szolgáltató, intézmény vezetője, fenntartója, valamint az ellátottjogi képviselő által megkeresett hatóság a külön jogszabályban meghatározott határidőn belül megvizsgálja az ellátottjogi képviselő észrevételét, kezdeményezését, megkeresését, és az ezzel kapcsolatos érdemi állásfoglalásáról, intézkedéséről őt tájékoztatja

(6)

- (7) Az ellátottjogi képviselő munkaköre pályázat alapján tölthető be, külön jogszabályban meghatározott felsőfokú iskolai végzettséggel.
- (8) Az ellátottjogi képviselő jogosult
- a) a szociális szolgáltató vagy intézmény működési területére belépni,
 - b) a vonatkozó iratokba betekinteni, azokról másolatot készíteni, az intézmény működésére vonatkozó dokumentumokat megismerni,
 - c) a szolgáltatást nyújtó személyekhez és az ellátottakhoz kérdést intézni, velük megbeszélést, egyeztetést kezdeményezni és folytatni.
- (9) Az ellátottjogi képviselő köteles az ellátást igénybevevőre vonatkozó és tudomására jutott orvosi titkot megtartani, és az ellátást igénylő személyes adatait a vonatkozó jogszabályok szerint kezelni.
- (10) Nem lehet ellátottjogi képviselő, aki
- a) büntetett előéletű, vagy
 - b) a tevékenységének ellátását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll.
- (11) Azt a tényt, hogy a (10) bekezdés szerinti kizáró ok nem áll fenn,
- a) az ellátott jogi képviselői munkakör betöltésére pályázatot benyújtó személy a pályázat benyújtásával egyidejűleg,
 - b) az ellátottjogi képviselő – tevékenysége gyakorlásának időtartama alatt – az ellátottjogi képviselő céljára létrehozott szervezet vezetőjének írásbeli felhívására, a felhívástól számított tizenöt munkanapon belül, ha e határidőn belül az ellátottjogi képviselőn kívül álló ok miatt nem lehetséges, az ok megszűnését követően haladéktalanul hatósági bizonyítvánnyal igazolja.
- (12) Az ellátottjogi képviselő céljára létrehozott szervezet vezetője az ellátottjogi képviselő tevékenysége gyakorlásának időtartama alatt írásban, a mulasztás jogkövetkezményeinek ismertetésével felhívhatja az ellátottjogi képviselőt annak igazolására, hogy vele szemben a (10) bekezdés szerinti kizáró ok nem áll fenn. Ha az ellátottjogi képviselő igazolja, hogy vele szemben nem áll fenn a (10) bekezdés szerinti kizáró ok, az ellátottjogi képviselő céljára létrehozott szervezet az igazolás céljából a büntetőnyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány kiadása iránti eljárásért megfizetett igazgatási szolgáltatási díjat az ellátottjogi képviselő részére megtéríti.
- (13) Az ellátottjogi képviselő megbízatását az ellátottjogi képviselő céljára létrehozott szervezet vezetője megszünteti, ha
- a) az ellátottjogi képviselő a (11) bekezdés b) pontjában foglalt kötelezettségének az ismételt szabályszerű felhívástól számított tizenöt munkanapon belül sem tesz eleget, és nem bizonyítja, hogy a kötelezettség elmulasztása rajta kívül álló ok következménye, az ismételt felhívástól számított tizenötödik munkanapon,
 - b) ha a (10) bekezdésben meghatározott kizáró ok fennállását az ellátottjogi képviselő céljára létrehozott szervezet vezetője az igazolás céljából a büntetőnyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány tartalma alapján megállapítja, e megállapításnak az ellátottjogi képviselő részére történő kézbesítése napján.
- (14) A (11) bekezdés alapján megismert személyes adatokat az ellátottjogi képviselő céljára létrehozott szervezet vezetője
- a) az ellátottjogi képviselői munkakör betöltésére benyújtott pályázat elbírálásáig,
 - b) az ellátottjogi képviselő megbízatása megszűnéséig kezeli.

A szociális szolgálatást végzők jogai

- 94/L. § (1)** A szociális ágazatban foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.
- (2) Közfeladatot ellátó személynek minősül az alábbi munkaköröket betöltő személy:
- a) a házi segítségnyújtást végző szociális gondozó, ideértve a vezető gondozó,
 - b) a családgondozó,
 - c) a támogató szolgálatot, a pszichiátriai betegek közösségi ellátását, a szenvedélybetegek ellátását végző szociális gondozó,
 - d) a hajléktalan személyek ellátását végző szociális segítő és utcai szociális munkás,
 - e) az előgondozással megbízott személy.
- (3) A bentlakásos intézménynek rendelkeznie kell – a szolgáltatásban foglalkoztatottak védelme érdekében – az ellátást igénybevevők részéről esetlegesen felmerülő veszélyhelyzet kezelésére vonatkozó belső utasítással.
- (4) Azoknak a munkavállalóknak a munkaidejét, pihenőidejét, előmeneteli és illetményrendszerét, akik olyan egyházi vagy nem állami fenntartású szolgáltatónál, intézménynél dolgoznak, amely után a

fenntartó normatív állami hozzájárulásban részesül – ideértve a 127. § (4) bekezdés szerinti szolgáltatót, intézményt is -, a Kjt. 55-80. §-a szerint kell megállapítani. E rendelkezésektől akkor lehet eltérni, ha azzal a munkavállaló kizárólag előnyt szerez.

(5) A szociális szolgáltatónál és szociális intézményben történő foglalkoztatás esetén a Kjt. 41. § (2) bekezdésének a) pontja nem alkalmazható.

Tájékoztatási kötelezettség

95. § (1) A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás feltételeiről a kérelem benyújtásakor a kérelmezőt tájékoztatni kell. Az ellátás megkezdésének legkorábbi időpontjáról az intézmény vezetője a jogosultat, illetve hozzátartozóját értesíti.

(2) A bentlakásos intézményi ellátás esetén az (1) bekezdés szerinti értesítés, illetőleg tájékoztatás tartalmazza

a) az igénybevétel megkezdésére fenntartott legalább nyolcnapos határidőt, továbbá az annak elmulasztása esetén követendő eljárást;

b) az intézménybe való felvételre, az intézményi jogviszony létesítéséhez szükséges okiratokra, személyes használati tárgyakra, hozzátartozói nyilatkozatokra, a személyes megjelenésre vonatkozó szabályokat és más, jogszabályban meghatározott feltételeket.

(3) Ha a jogosult a bentlakásos intézménybe az igénybevételre biztosított időtartamon belül nem költözik be, és ennek okáról az intézmény vezetőjét nem értesíti, az intézmény vezetője megkeresi a jogosult lakóhelye (tartózkodási helye) szerint illetékes jegyzőt.

(4) A jegyző a (3) bekezdés szerinti megkeresésre tájékoztatást ad

a) a jogosult tartózkodási helyéről;

b) a beköltözés elmaradásának indokairól;

c) az intézményi ellátás igénybevételének várható időpontjáról.

(5) Ha a jegyző tájékoztatása szerint a jogosult az intézményi ellátást neki fel nem róható okból nem tudta megkezdni, az intézményvezető az akadályoztatásra okot adó körülmény megszűnését követő 30 napon belül lehetőség szerint gondoskodik az érintett elhelyezéséről. Egyéb esetben kezdeményezi a beutalás megszüntetését.

96. § (1) Az intézménybe való felvételkor az intézmény tájékoztatást ad a jogosult és hozzátartozója számára

a) az intézményben biztosított ellátás tartalmáról és feltételeiről;

b) az intézmény által vezetett nyilvántartásokról;

c) a bentlakásos intézményi elhelyezéskor a jogosult és hozzátartozói közötti kapcsolattartás, különösen a látogatás, a távozás és a visszatérés rendjéről;

d) panaszjoguk gyakorlásának módjáról;

e) az intézményi jogviszony megszűnésének eseteiről;

f) az intézmény házirendjéről;

g) a fizetendő térítési díjról, teljesítési feltételeiről, továbbá a mulasztás következményeiről.

h) a jogosult jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezetekről.

(2)

(3) A jogosult és hozzátartozója az intézménybe való felvételkor köteles

a) nyilatkozni az (1) bekezdésben meghatározott tájékoztatásban foglaltak tudomásulvételéről, tiszteletben tartásáról;

b) adatokat szolgáltatni az intézményben e törvény alapján vezetett nyilvántartásokhoz;

c) nyilatkozni arról, hogy a szociális ellátásra való jogosultság feltételeit és a jogosult, továbbá a közeli hozzátartozója természetes személyazonosító adataiban beállott változásokat haladéktalanul közli az intézmény vezetőjével.

96/A. § (1) A tájékoztatási kötelezettség teljesítése érdekében a módszertani intézmény ismertetőt készít a feladatkörébe tartozó szociális intézményekről. Az esetleges intézményi változások ismeretében évente elvégzi az adatok szükség szerinti módosítását. Az ismertető az intézmény székhelyét, telephelyeit, a szolgáltatások körét, az intézménybe történő felvétel, illetve az elhelyezés körülményeire, valamint az ellátottjogi képviselő személyére, elérhetőségére vonatkozó adatokat tartalmazza.

(2) A szociális intézmény a módszertani intézmény feladatának teljesítéséhez közli az (1) bekezdésben meghatározott adatokat. Az esetleges változásokat azok keletkezésétől számított 30 napon belül közli a módszertani intézménnyel.

A jogosultak érdekvédelme

97. § Az intézményvezető az ellátás igénybevételekor a fenntartó által jóváhagyott intézményi házirend egy példányát átadja a jogosultnak. Egyébként a házirendet az intézményben jól látható helyen ki kell függeszteni és gondoskodni kell arról, hogy az a jogosultak

hozzátartozói és az intézmény dolgozói számára folyamatosan hozzáférhető legyen.

98. §

99. § (1) A bentlakásos intézmény fenntartója köteles meghatározni az intézményi jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekvédelmét szolgáló fórum (a továbbiakban: érdekképviselői fórum) megalakításának és tevékenységének szabályait.

(2) Az érdekképviselői fórum a bentlakásos intézménnyel intézményi jogviszonyban állók jogainak, érdekeinek érvényesülését elősegíteni hivatott szerv, mely a házirendben meghatározott feltételek és eljárás szerint működik. Az érdekképviselői fórum megalakítását a székhelyen, illetve telephelyenként kell biztosítani.

(3) Az érdekképviselői fórum tagjai

a)

aa) kettőszáz férőhelyig kettő fő,

ab) kettőszáz férőhely felett négy fő;

b) választás alapján, az ellátottak hozzátartozói, illetve törvényes képviselői közül egy fő;

c) választás alapján, az intézmény dolgozóinak képviselőjében egy fő;

d) kijelölés alapján, az intézményt fenntartó szervezet képviselőjében egy fő.

(4) Az érdekképviselői fórum

a) előzetesen véleményezi az intézmény vezetője által készített, az ellátottakkal, valamint az intézmény belső életével kapcsolatos dokumentumok közül a szakmai programot, az éves munkatervet, a házirendet, az ellátottak részére készült tájékoztatókat,

b) megtárgyalja az intézményben élők panaszait – ide nem értve a jogviszony keletkezésével, megszüntetésével és az áthelyezéssel kapcsolatos panaszokat -, és intézkedést kezdeményez az intézményvezető felé,

c) tájékoztatást kérhet az intézményvezetőtől az ellátottakat érintő kérdésekben, az ellátás szervezésével kapcsolatos feladatokban,

d) intézkedés megtételét kezdeményezheti a fenntartó felé, valamint más, hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságok, szervek felé, amennyiben az intézmény működésével kapcsolatos jogszabálysértésre utaló jeleket észlel.

(5) Az érdekképviselői fórum működésének és választásának részletes szabályait a házirend tartalmazza.

99/A. § A nappali ellátást nyújtó és a bentlakásos intézményekben az ellátottak érdekeik közösségben történő képviselőjére és közösségi életük megszervezésére – választott képviselőikből – ellátotti önkormányzatot hozhatnak létre, amely ellátja az intézmény szervezeti és működési szabályzatában, illetve házirendjében meghatározott feladatokat. Az ellátotti önkormányzat megalakítása az érdekképviselői fórum működését és a **99. § (4) bekezdésében** meghatározott feladatait nem érinti.

Az ellátottak szociális intézményen belüli foglalkoztatása

99/B. § (1) Az intézményi jogviszonyban álló személy intézményen belüli foglalkoztatása az intézmény szakmai programja alapján, az egyéni gondozási, fejlesztési, illetve rehabilitációs tervben foglaltak szerint, az ellátott meglévő képességeire építve, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelően munka-rehabilitáció vagy fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás keretében biztosítható (a továbbiakban együtt: szociális foglalkoztatás).

(2) A szociális foglalkoztatásban foglalkoztatóként az a személy, illetve szervezet vehet részt, aki erre a szociális hatóság által kiadott engedéllyel rendelkezik (a továbbiakban: szociális foglalkoztatási engedély). A szociális foglalkoztatás személyi és tárgyi feltételeit, engedélyezésének és szakmai ellenőrzésének szabályait külön jogszabály tartalmazza.

(3) A szociális foglalkoztatás feltétele az ellátott rehabilitációs alkalmassági vizsgálatának elvégzése.

(4) Az ellátott foglalkoztatásáról – a rehabilitációs alkalmassági vizsgálat eredménye alapján – a szociális intézmény vezetője dönt. Az intézményvezető a döntésről írásban értesíti az ellátottat, illetve törvényes képviselőjét, valamint – amennyiben az ellátott munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll – az ellátottat foglalkoztató személyt, illetve szervezetet. Ha az ellátott, illetve törvényes képviselője az intézmény vezetőjének döntését vitatja, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat, amely 15 napon belül dönt az ellátott foglalkoztatásáról.

(5) Az ellátottat foglalkoztató személy, illetve szervezet a szociális intézmény vezetője, illetve a fenntartó döntésének beérkezését követő 15 napon belül – szükség esetén – ajánlatot tesz a foglalkoztatásra irányuló jogviszony módosítására az ellátott, illetve törvényes képviselője részére. Ha az ajánlattételt követő 15 napon belül az ellátott, illetve törvényes kép-

viselője nem nyilatkozik, vagy az ajánlatot nem fogadja el, a foglalkoztatásra irányuló jogviszony megszűnik.

(6) A foglalkoztató a foglalkoztatásra irányuló jogviszony (5) bekezdés szerinti módosításáról, illetve megszűnéséről – a módosítást, megszűnést követő 3 napon belül, módosítás esetén a szerződés másolatának egyidejű megküldésével – írásban tájékoztatja a szociális intézményt.

99/C. § (1) A szociális hatóság – a szociális foglalkoztatással kapcsolatos hatósági ellenőrzés érdekében – nyilvántartást vezet az illetékességi területén lévő szociális intézményben biztosított szociális foglalkoztatásról. A nyilvántartás tartalmazza

- a) a foglalkoztató nevét, címét, székhelyét, telephelyét, a szociális foglalkoztatási engedély másolatát;
- b) a foglalkoztatott természetes személyazonosító adatait, lakó-, illetve tartózkodási helyét, a rehabilitációs alkalmassági vizsgálatot végző szociális szakértői szerv szakértői véleményét, valamint a foglalkoztatásra irányuló megállapodásnak, illetve munkaszerződésnek a másolatát.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásban foglalt adatokat, dokumentumokat a szociális intézmény szolgáltatja. A szociális intézmény az adatokban történt változást 15 napon belül jelzi a szociális hatóságnak.

(3) A szociális hatóság ellenőrzi, hogy az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően történik-e a foglalkoztatás.

(4) A szociális intézmény a szociális foglalkoztatás keretében foglalkoztatott után támogatást igényelhet (a továbbiakban: szociális foglalkoztatási támogatás). A szociális foglalkoztatási támogatást munka-rehabilitációs díjra, bérjellegű kifizetésekre, valamint a foglalkoztatáshoz kapcsolódó személyi és dologi kiadásokra, valamint tárgyeszközbeszerzésekre kell fordítani. A szociális foglalkoztatási támogatás igénylésének és a támogatás felhasználása ellenőrzésének szabályait külön jogszabály tartalmazza.

(5)

(6) A szociális foglalkoztatás keretében foglalkoztatott személy után a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának támogatása előirányzatból külön jogszabály szerinti költségvetési támogatás (dotáció) nem igényelhető.

(7) A szociális hatóság a szociális foglalkoztatásról vezetett nyilvántartásból az országos, illetve ágaza-

ti érdekegyeztetésben történő részvétel megállapítása céljából, a megállapításra törvényben feljogosított hatóság igénylése alapján az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott adatokat, továbbá a b) pontban meghatározott adatokból a foglalkoztatottak létszámára vonatkozóan adatot szolgáltat.

99/D. § (1) A munka-rehabilitáció célja a szociális intézményben ellátott személy munkakészségének, valamint testi és szellemi képességeinek munkavégzéssel történő megőrzése, illetve fejlesztése, továbbá a fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásra való felkészítés.

(2) A munka-rehabilitáció az intézményi jogviszony keretében történik. A munka-rehabilitációban történő részvételtől az ellátott, illetve – amennyiben az ellátott jognyilatkozata a Ptk. 15/A. §-ának (1) bekezdése alapján semmisnek minősülne – törvényes képviselője írásban, a (3)-(6) bekezdésben foglalt figyelembevételével megállapodást köt a szociális intézmény vezetőjével. Ez utóbbi esetben a megállapodást az ellátott aláírhatja. A megállapodás tartalmazza

- a) a munka-rehabilitáció keretében végzett tevékenység részletes leírását,
- b) a munka-rehabilitáció időbeosztását,
- c) a munka-rehabilitációs díj havi összegét,
- d) szándéknyilatkozatot arra nézve, hogy az ellátott testi és szellemi képességeihez mérten elvárható módon közreműködik a munka-rehabilitációban.

(3) A munka-rehabilitációs tevékenység megválasztásánál a szociális intézmény vezetője figyelembe veszi az ellátott testi és szellemi képességeit, és speciális szükségleteinek megfelelően biztosítja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit.

(4) A munka-rehabilitáció időbeosztását az ellátott állapotának, képességeinek figyelembevételével egyénileg kell meghatározni az egyéni gondozási, fejlesztési, illetve rehabilitációs tervben úgy, hogy a foglalkoztatás időtartama nem haladhatja meg a napi 6 és a heti 30 órát, és el kell érnie a napi 4 és a heti 20 órát.

(5) Munka-rehabilitáció esetén a szociális intézmény vezetője az ellátottat munka-rehabilitációs díjban részesíti. A munka-rehabilitációs díj havi összege nem lehet kevesebb a mindenkori kötelező legkisebb munkabér 30%-ánál.

(6) A szociális intézmény vezetője a munka-rehabilitációra vonatkozó megállapodás módosítá-

sát, illetve – különösen indokolt esetben – megszüntetését kezdeményezi, ha az ellátott a foglalkoztatás során

- a) saját, illetve más személy testi épségét, egészségét veszélyezteti,
- b) egyébként olyan magatartást tanúsít, amely mellett biztonságos foglalkoztatása nem tartható fenn.

(7)

99/E. § (1) A fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás célja a szociális intézményben ellátott személy számára munkafolyamatok betanítása és foglalkoztatása révén az önálló munkavégző képesség kialakítása, helyreállítása, fejlesztése, valamint az ellátott felkészítése védett munka keretében, illetve a nyílt munkaerőpiacon történő önálló munkavégzésre.

(2) A fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás

- a) az ellátott, és
- b) az intézmény vagy az intézménnyel az ellátottak foglalkoztatására megállapodást kötött szervezet által, legfeljebb egy évre kötött munkaszerződés alapján, a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény szerinti határozott idejű munkaviszony keretében folytatható. Az intézményi jogviszony megszűnése esetén a fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásra irányuló jogviszony is megszűnik.

(3) Az intézmény és az intézménnyel az ellátottak foglalkoztatására megállapodást kötő szervezet közötti szerződésre a 122/B. §-ban foglaltakat megfelelően kell alkalmazni.

(4) A fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás keretében

- a) a 16. életévét betöltött személy foglalkoztatható,
- b) a foglalkoztatás időtartama nem haladhatja meg a napi 8 órát és a heti 40 órát,
- c) munkaidőkeret nem alkalmazható,
- d) ha a munkavállaló napi munkaideje a négy és fél órát meghaladja, részére legalább 30 perc munkaközi szünetet kell biztosítani,
- e) a munkavállaló éjszakai munkára, rendkívüli és többműszakos munkavégzésre, ügyeletre, készenlétre nem vehető igénybe,
- f) a kiküldetésre, kirendelésre, munkaerő-kölcsönzésre vonatkozó szabályok nem alkalmazhatók.

Az intézményi jogviszony megszűnése

100. § Az intézményi jogviszony megszűnik

- a) az intézmény jogutód nélküli megszűnésével,

b) a jogosult halálával,

c) a határozott idejű intézeti elhelyezés esetén a megjelölt időtartam lejártával, kivéve, ha e törvény rendelkezései alapján az elhelyezés időtartama meghosszabbítható.

101. § (1) Az állami fenntartású intézményi jogviszony megszüntetését a jogosult, illetve törvényes képviselője kezdeményezheti. A jogosult, illetve törvényes képviselője kezdeményezése alapján az intézményvezető az intézményi jogviszonyt megszünteti. Ilyen esetben a jogviszony a felek megegyezése szerinti időpontban, ennek hiányában a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.

(2) Az intézményvezető az intézményi jogviszonyt megszünteti, ha a jogosult

- a) másik intézménybe történő elhelyezése indokolt,
- b) a házirendet súlyosan megsérti,
- c) intézményi elhelyezése nem indokolt.

(3) Az intézmény vezetője az ellátás megszüntetéséről, valamint a megszüntetés ellen tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat, illetve törvényes képviselőjét. Ha a megszüntetéssel a jogosult, illetve törvényes képviselője nem ért egyet, az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat. Ilyen esetben az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítani kell, amíg a fenntartó, illetve a bíróság jogerős és végrehajtható határozatot nem hoz.

(4) Ha az intézményi jogviszonyt beutaló határozat alapozza meg, a jogviszony megszüntetésére az (1)-(2) bekezdésben foglaltakat értelemszerűen alkalmazni kell, azonban a jogviszonyt a beutaló szerv határozata szünteti meg.

102. § (1) Egyházi és nem állami fenntartású szolgáltató, intézmény esetén az intézményi jogviszony megszűnik, ha a 94/D. § szerinti megállapodást az ellátott, illetve törvényes képviselője vagy a fenntartó felmondja.

(2) Ápolást, gondozást nyújtó intézmény és ápoló, gondozó célú lakóotthon esetén a fenntartó a megállapodást akkor mondhatja fel, ha az ellátott a házirendet súlyosan megsérti.

(3) A felmondási idő, ha a 94/D. § szerinti megállapodás másként nem rendelkezik,

- a) alapszolgáltatás esetén tizenöt nap,
- b) bentlakásos intézmény esetén három hónap.

(4) Ha a **94/D. §** szerinti megállapodás felmondásának jogszerűségét az ellátott, a törvényes képviselője, a térítési díjat vagy az egyszeri hozzájárulást megfizető személy, illetőleg a fenntartó vitatja, kérheti a bíróságtól a megállapodás jogellenes felmondásának megállapítását. Az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítani kell, amíg a bíróság jogerős határozatot nem hoz.

103. § Az intézményi jogviszony megszűnése esetén az intézmény vezetője értesíti a jogosultat, illetve törvényes képviselőjét

- a) a személyes használati tárgyak és a megőrzésre átvett értékek, vagyontárgyak elvitelének határidejéről, rendjéről és feltételeiről;
- b) az esedékes, illetve hátralékos térítési díj befizetési kötelezettségéről;
- c) az intézménnyel, illetve a jogosulttal szembeni követelésről, kárigényről, azok esetleges előterjesztési és rendezési módjáról.

104. § Ha a jogosult korlátozottan cselekvőképes vagy cselekvőképtelen, a **95-100. §**-ban szabályozott, jogi következményekkel járó cselekmények és jognyilatkozatok tekintetében a hozzátartozóra vonatkozó rendelkezéseket a törvényes képviselőre kell alkalmazni.

II. Cím

Egyes intézményekre vonatkozó külön szabályok

A bentlakásos szociális intézményekre vonatkozó külön szabályok

105. § (1)

- (2) A jogosult kérelmére, legfeljebb hat hónapi időtartamig ideiglenesen is beutalható. Ideiglenes beutalás esetén a jogosultnak a fennálló lakásbérleti jogviszonya nem szüntethető meg.
- (3)
- (4)

106. § A bentlakásos szociális intézmény vezetője köteles értesíteni, illetve tájékoztatni a jogosultat és az általa megjelölt hozzátartozóját

- a) a jogosult állapotáról, annak lényeges változásáról;
- b) az egészségügyi intézménybe való beutalásáról;
- c) az ellátás biztosításában felmerült akadályoztatásról, az ellátás ideiglenes szüneteltetéséről;

- d) az áthelyezés kezdeményezéséről, illetőleg kérelmezéséről;
- e) a díjfizetési hátralék következményeiről, valamint a behajtás érdekében kezdeményezett intézkedéséről.

107. §

108. § (1) Ha az állami fenntartású bentlakásos szociális intézményben az elhelyezés határozott időre szól, annak lejárta előtt az intézményvezető, a beutaló önkormányzat képviselő-testülete megvizsgálja, hogy az elhelyezés feltételei továbbra is fennállnak-e. Ennek eldöntéséhez a jogosult kezelőorvosának szakvéleményét is ki kell kérni.

(2) A **3. § (3) bekezdésének a) pontja** szerinti személy bentlakásos szociális intézményben határozott időre, tartózkodási joga fennállásának időtartamára helyezhető el.

(3) Ha az intézményi elhelyezés feltételei nem állnak fenn, az intézményvezető, a beutaló önkormányzat képviselő-testülete az elhelyezést megszünteti és erről a jogosultat, valamint a tartásra, gondozásra kötelezett hozzátartozót értesíti.

(4) Ha az intézményi elhelyezés feltételei továbbra is fennállnak, az intézményvezető, a beutaló önkormányzat képviselő-testülete az elhelyezést további egy évvel meghosszabbíthatja, vagy a jogosultat más, az állapotának megfelelő intézménybe helyezi át.

(5) Ha az intézményi jogviszonyt az intézményvezető intézkedése keletkezteti és a jogosult, illetve törvényes képviselője az intézmény vezetőjének a **(2)-(4) bekezdésben** meghatározott intézkedésével nem ért egyet, az erről szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat.

109. § (1) Ha az állami fenntartású bentlakásos szociális intézményben az elhelyezés határozatlan időre szól, vagy határozott időre szól ugyan, de az abban foglalt időtartam még nem telt el, akkor a más intézménybe történő áthelyezést a jogosult, törvényes képviselője, valamint az intézmény vezetője kezdeményezheti.

(2) Az intézmény vezetője az áthelyezést különösen akkor kezdeményezheti, ha a jogosult

- a) egészségi állapotának megváltozása miatt indokolt, vagy nem egészségi állapotának megfelelő intézménybe került elhelyezésre,
- b) az adott intézményben állapotára tekintettel tovább nem rehabilitálható,

c) a házirendet többször, súlyosan megsérti és emiatt az érdekképviselői fórum a jogosult áthelyezését javasolja.

(3) Ha az intézményi jogviszonyt

a) beutaló határozat alapozza meg, az áthelyezésről a beutaló önkormányzat képviselő-testülete határozattal dönt,

b) az intézményvezető intézkedése keletkezteti, az áthelyezéshez a jogosult, illetve törvényes képviselője és a másik intézmény vezetőjének közös megegyezése szükséges.

(4) A (2) bekezdés a)-b) pontjában meghatározott esetekben a jogosult kezelőorvosának javaslatát, valamint a jogosult, illetve törvényes képviselőjének egyetértő nyilatkozatát is be kell szerezni. Ha a jogosult, illetve törvényes képviselője az egyetértő nyilatkozatot nem adja meg, az intézményi elhelyezést az önkormányzat képviselő-testülete megszünteti. Ha az áthelyezés idők otthonába történik, a 68/A. § szabályait is alkalmazni kell.

(5) Az (1)-(4) bekezdésben foglaltak az irányadók akkor is, ha a jogosultat egy intézményen belül másik szakosított ellátási formában kell gondozni.

110. §

111. §

111. §

A rehabilitációs intézményekre és a rehabilitációs célú lakóotthonokra vonatkozó külön szabályok

112. § (1) Rehabilitációs intézményben, illetve rehabilitációs célú lakóotthonban az ellátás időtartama a (3) bekezdésben foglalt kivételével – nem haladhatja meg a három évet. Az ápolást, gondozást nyújtó intézmény rehabilitációs részlegére a rehabilitációs intézményre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az ellátás (1) bekezdés szerinti időtartama egy alkalommal, legfeljebb két évvel meghosszabbítható, ha

a) a rehabilitációs programban meghatározott eredményeket nem sikerült elérni, de az ellátással az eredményes rehabilitáció megvalósítható, vagy

b) az ellátott önálló életvitelének kialakítása további segítséget igényel, amely azonban utógondozói szolgáltatás keretében nem valósítható meg.

(3) A rehabilitációs célú lakóotthonban az ellátott határozatlan időre is elhelyezhető, ha a rehabilitációs alkalmassági vizsgálat, illetve a felülvizsgálat eredménye szerint az ellátott az önálló életvitel kialakítására várhatóan csak részben lesz képes.

(4) A rehabilitációs intézményben és a rehabilitációs célú lakóotthonban minden esetben biztosítani kell

a) a lakhatást,

b) a textíliával való ellátást, és

c) a mentális gondozást.

(5) A rehabilitációs intézményben és a rehabilitációs célú lakóotthonban határozott időre elhelyezett ellátottak részére – külön jogszabályban meghatározott feltételek alapján – kötelező előtakarékosági rendszert kell működtetni.

(6) A (4)-(5) bekezdés szerinti szolgáltatásokon túl az ellátottnak nyújtott további szolgáltatásokkal kapcsolatos körülményeket, így különösen

a) az önálló, részben önálló életvitelhez szükséges feltételek biztosítását, a szükséges étkeztetést,

b) az ellátott rehabilitációjához szükséges fejlesztő felkészítést, képzést, foglalkoztatást vagy a foglalkoztatáshoz történő hozzájutás módját,

c) a szükséges egészségügyi ellátást vagy az egészségügyi ellátáshoz történő hozzájutás módját,

d) a szükséges utógondozást

az ellátottal kötött, a 94/B. § (2) bekezdése, illetve a 94/D. § (1) bekezdése szerinti megállapodásban a rehabilitációs alkalmassági vizsgálat, illetve a felülvizsgálat eredményének figyelembevételével kell meghatározni.

(7) Az utógondozás a rehabilitációs intézmény és a rehabilitációs célú lakóotthon által a társadalmi életben való részvétel, a munkavállalás és az önálló életvitel elősegítése érdekében nyújtott szolgáltatás. Az utógondozás időtartama nem haladhatja meg a két évet.

113. § (1) A rehabilitációs intézménybe, illetve rehabilitációs célú lakóotthonba történő bekerülés feltétele a rehabilitációs alkalmassági vizsgálat elvégzése. A rehabilitációs alkalmassági vizsgálatot végző szociális szakértői szerv megállapítása alapján azok az ellátást igénylők, akik a vizsgálat időpontjában nem felelnek meg a rehabilitációs intézménybe, illetve rehabilitációs célú lakóotthonba történő elhelyezés feltételeinek, de a rehabilitációra alkalmassá tehetők, ideiglenes jelleggel legfeljebb egyéves időtartamra elhelyezhetők az intézményben, illetve lakóotthonban.

(2) Az egyéves időtartam eltelte után a rehabilitációs alkalmassági vizsgálatot végző szociális szakértői szerv megállapítja, hogy az elhelyezést igénylő alkalmas-e a rehabilitációs intézményben, illetve rehabilitációs célú lakóotthonban történő elhelyezésre. Amennyiben a rehabilitációs tevékenység nem lehet eredményes, abban az esetben az ellátott más típusú intézménybe történő áthelyezését kell kezdeményezni a fenntartónál, aki köteles az ellátást igénybevevőt más intézménytípusban elhelyezni.

Az ellátottak felülvizsgálata

113/A. § A külön jogszabályban meghatározott felülvizsgálaton vesznek részt

- a) az ápolást, gondozást nyújtó intézményben vagy ápoló-gondozó célú lakóotthonban elhelyezett, BNO 10 kódkönyv F diagnóziskóddal rendelkező ellátottak,
- b) az ápolást, gondozást nyújtó intézményben vagy ápoló-gondozó célú lakóotthonban ellátott fogyatékos személyek,
- c) a rehabilitációs intézményben, rehabilitációs célú lakóotthonban ellátottak,
- d) a szociális foglalkoztatásban részt vevő ellátottak.

113/B. §

113/C. §

113/D. §

113/E. §

113/F. §

113/G. §

III. Cím Térítési díj

114. § (1) Ha e törvény másként nem rendelkezik, a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokért térítési díjat kell fizetni.

(2) A térítési díjat az e törvényben meghatározottak szerint

- a) az ellátást igénybe vevő jogosult,
- b) a szülői felügyeleti joggal rendelkező törvényes képviselő,
- c) a jogosultnak az a házastársa, élettársa, egyen-ségbeli rokona, örökbe fogadott gyermeke, örökbe fogadó szülője, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem a tartási kötelezettség teljesítése mellett meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének két és félszeresét,
- d) a jogosult tartását szerződésben vállaló személy,
- e) a jogosult tartására bíróság által kötelezett személy (a c)-e) pont alattiak a továbbiakban együtt: tartásra köteles és képes személy) köteles megfizetni [az a)-e) pont alattiak a továbbiakban együtt: kötelezett].

(3) A fenntartó ingyenes ellátásban részesíti azt az ellátottat,

- a) aki jövedelemmel nem rendelkezik,
- b) étkeztetés és házi segítségnyújtás esetében akinek a családja jövedelemmel nem rendelkezik, és bentlakásos ellátás esetében a 119. § (2) bekezdése szerinti jelzalog alapjául szolgáló vagyona nincs.

115. § (1) A személyes gondoskodás körébe tartozó szociális ellátások térítési díja (a továbbiakban: intézményi térítési díj) a szolgáltatási önköltség és a normatív állami hozzájárulás, támogató szolgáltatás és jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén a szolgáltatási önköltség és a szolgáltatás külön jogszabály szerinti költségvetési támogatásának különbözete. Az intézményi térítési díjat integrált intézmény esetében is szolgáltatásonként kell meghatározni, a közös költségelemek szolgáltatásonként! közvetlen költségeinek arányában történő megosztásával. Emelt színvonalú bentlakásos ellátás esetében az intézményi térítési díjat az előző évben ténylegesen igénybe vett normatív állami hozzájárulással kell számítani.

(2) A kötelezett által fizetendő térítési díj összegét (a továbbiakban: személyi térítési díj) az intézményvezető konkrét összegben állapítja meg és arról az ellátást igénylőt az ellátás igénybevételét megelőzően írásban tájékoztatja. A személyi térítési díj nem haladhatja meg az intézményi térítési díj összegét, kivéve, ha az intézményi térítési díj számítása nem eredményez pozitív számot. Ebben az esetben külön jogszabályban meghatározott összegű személyi térítési díjat kell fizetni.

- (3) A személyi térítési díj összege – önkormányzati intézmény esetén – a fenntartó rendeletében foglaltak szerint csökkenthető, illetve elengedhető, ha a kötelezett jövedelmi és vagyoni viszonyai ezt indokoltá teszik.
- (4) Ha az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a személyi térítési díj összegét vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, a (2) bekezdés szerinti értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. Az állami fenntartó a térítési díj összegéről határozattal dönt.
- (5) Ha az ellátott, törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a térítési díj egyházi vagy nem állami fenntartó által megállapított összegét vitatja, a bíróságtól kérheti a térítési díj megállapítását. A bíróság jogerős határozatáig a korábban megállapított térítési díjat kell megfizetni.
- (6) A személyi térítési díj összege a megállapítás időpontjától függetlenül évente két alkalommal vizsgálható felül és változtatható meg, kivéve ha az ellátott, illetve étkeztetés és házi segítségnyújtás esetében a családja jövedelme
- olyan mértékben csökken, hogy az e törvényben meghatározott térítési díj fizetési kötelezettségének nem tud eleget tenni;
 - az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 25%-át meghaladó mértékben növekedett.
- (7) A térítési díj felülvizsgálata során megállapított új személyi térítési díj megfizetésének időpontjáról a fenntartó rendelkezik, azzal a feltétellel, hogy az új térítési díj megfizetésére a kötelezett nem kötelezhető a felülvizsgálatot megelőző időszakra.
- (8) A személyi térítési díj felülvizsgálata során a (4) bekezdés rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell.
- (9) A szolgáltatási önköltség a szolgáltatás kapcsán felmerült ráfordítások (a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 78-80. §-ai szerinti költségek, önkormányzati intézményeknél az éves költségvetési beszámoló 21. táblája 01-07 soraiban feltüntetett költségek) egy szolgáltatási egységre (ételadag, szolgáltatási óra, nap) számított értéke, amelyet az előző év adatai alapján, a tárgyév április 1-jéig kell megállapítani. A szolgáltatási önköltség év közben egy alkalommal korrigálható, ha azt a tárgyidőszaki folyamatok indokolják. Ha a szolgáltatás az előző évben nem működött, az önköltség számításának alapjául a tárgyévre tervezett költségeket kell figyelembe venni.
- (10) A fenntartó az intézményi térítési díjat az (1) bekezdés szerint kiszámított és külön jogszabály szerint dokumentált térítési díjnal alacsonyabb összegben is meghatározhatja.
- 115/A. §** Térítésmentesen kell biztosítani
- a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatást,
 - a népkonyhán történő étkeztetést,
 - a családsegítést,
 - a közösségi ellátásokat,
 - az utcai szociális munkát,
 - hajléktalan személyek részére a nappali ellátást,
 - az éjjeli menedékhelyen biztosított ellátást.
- 116. § (1)** A szociális alapszolgáltatás személyi térítési díjának megállapításánál
- a szolgáltatást igénybe vevő személy rendszeres havi jövedelmét,
 - étkeztetés és házi segítségnyújtás esetében a családban egy főre jutó jövedelmet,
 - kiskorú igénybe vevő esetén – a b) pont szerinti kivétellel – a vele közös háztartásban élő szülők egy főre jutó rendszeres havi jövedelmét kell figyelembe venni.
- (2) Az 59/A. § (1) bekezdése szerinti szolgáltatásoknál a szociálisan nem rászorult személy esetében a térítési díj összegét a fenntartó szabadon állapítja meg.
- (3) A személyi térítési díj – a (2) bekezdés szerinti kivétellel – nem haladhatja meg az (1) bekezdés szerinti jövedelem
- 30%-át étkeztetés,
 - 25%-át házi segítségnyújtás,
 - 30%-át, ha a házi segítségnyújtás mellett étkezést is biztosítanak, illetve támogató szolgáltatás,
 - 20%-át a kiskorú részére nyújtott támogató szolgáltatás,
 - 2%-át jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetében.
- (4)
- (5)
- (6)
- 117. § (1)**
- (2) Az intézményi ellátásért fizetendő személyi térítési díj nem haladhatja meg az ellátott havi jövedelmének
- 15%-át a nappali ellátást, illetve 30%-át anappali ellátást és ott étkezést;

- b) 60%-át az átmeneti elhelyezést,
- c) 50%-át a rehabilitációs célú lakóotthoni elhelyezést;
- d) 80%-át, a c) pont alá nem tartozó egyéb tartós elhelyezést nyújtó intézmények esetén.

(3) Az önkormányzati fenntartó a személyi térítési díjat határozattal is megállapíthatja.

(4)

117/A. § (1) A bentlakásos intézményekben – kivéve a hajléktalan személyek átmeneti szállását és az éjjeli menedékhelyet – a jövedelemmel nem rendelkező 16 év fölötti ellátottak részére személyes szükségleteik fedezésére az intézmény költőpénzt biztosít. Költőpénzt kell biztosítani annak az ellátottnak is, aki helyett a térítési díjat jövedelem hiányában kizárólag a tartásra köteles és képes személy fizeti, illetve a térítési díjat vagyona terhére állapították meg. Ha vagyonnal rendelkező ellátottnak költőpénzt állapítanak meg, a költőpénz terhelését a térítési díjra vonatkozó szabályok szerint kell elrendelni. A költőpénz havi összege nem lehet kevesebb a tárgyév január 1-jén érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegének 20%-ánál, ha a térítési díjat úgy állapították meg, hogy az vagyont is terhel, 30%-ánál. Legalább a költőpénz összegére kell kiegészíteni az ellátottnak ezt az összeget el nem érő jövedelmét.

(2) A bentlakásos intézményben az ellátott által fizetendő térítési díjat úgy kell megállapítani, hogy részére legalább az (1) bekezdés szerinti költőpénz visszamaradjon.

(3) Az ellátást igénybevevő részére az egészségi állapot javításához vagy szinten tartásához szükséges alapgyógyszereket a bentlakásos intézmény – a külön jogszabályban meghatározottak szerint – térítésmentesen biztosítja. Ezen túlmenően az egyéni gyógyszerigények költségét – a külön jogszabályban foglaltak szerint – az ellátott személy viseli.

117/B. § Az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy írásban vállalhatja a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését. Ebben az esetben a 116. § (1) és (3) bekezdésében, valamint a 117. § (2) bekezdésében foglaltakat nem kell alkalmazni, továbbá nem kell elvégezni a 119/C. §-a szerinti jövedelemvizsgálatot, ugyanakkor biztosítani kell, hogy az ellátást ilyen módon igénylő érintett ne kerüljön előnyösebb helyzetbe, mint ha a vállalat ő vagy a térítési díjat megfizető más személy nem tenné meg.

118. § Amennyiben az intézményi elhelyezést a gyámhivatal határozata alapozza meg, a kiskorú ellátott után térítési díj fizetésének kötelezettsége nem írható elő. A gyámhivatal határozatában megállapított gondozási díjat – a külön jogszabályban meghatározott feltételek és eljárás alapján – a szociális intézmény részére kell átutalni.

119. § (1) A személyi térítési díjat

- a) a kiskorú és a gondnokság alatt álló jogosult esetén a törvényes képviselő,
- b) a gondnokság alatt nem álló, magasabb összegű családi pótlékban részesülő jogosult esetén a családi pótlékra vagy a családi pótlék felvételére jogosult,
- c) az a)-b) pontban nem szabályozott esetekben a térítési díj fizetésére kötelezett jogosult vagy tartására köteles és képes személy fizeti meg az intézménynek.

(2) Ha a személyi térítési díjat az (1) bekezdés szerint nem fizetik meg, illetve ha a költőpénzt az intézmény biztosítja, a követelést tartós bentlakásos intézményi ellátás esetében a kötelezett ingatlanvagyonán, idősothoni ellátás esetében a 119/C. § (5) bekezdése szerinti vagyonán fennálló jelzálogjog biztosítja.

(3) A jelzálogjogot a külön jogszabály szerint nyilvántartott folyó évi hátralék erejéig lehet bejegyezni. A jelzálog bejegyzésének kezdeményezéséről a szociális hatóság a jogszabályi feltételek fennállása esetén – a fenntartó kérelme alapján – határozatot hoz. A határozatot az ingatlanügyi hatósággal közölni kell.

119/A. § Az ellátottól, törvényes képviselőjétől, hozzátartozójától [Ptk. 685. § b) pontja], az ellátott tartására jogszabály, szerződés vagy bírósági határozat alapján köteles személytől, valamint a térítési díjat vagy az egyszeri hozzájárulást megfizető személytől a térítési díjon és az egyszeri hozzájáruláson kívül más jogcímen a szociális szolgáltatásért, illetve az intézményben történő elhelyezésért a szolgáltató, az intézmény, a fenntartó vagy egy harmadik személy számára pénzbefizetés vagy más vagyoni előny nyújtása nem kérhető.

119/B. § (1) Az étkeztetést, illetve a házi segítségnyújtást nem ellátási kötelezettség alapján végző szolgáltató, intézmény fenntartója az ellátásra kötelezett települési önkormányzattól követelheti az ellátott intézményi térítési díja és személyi térítési díja különbözetének, de legfeljebb az étkeztetés, illetve a házi

segítségnyújtás után egy ellátottra járó éves normatív állami hozzájárulás időarányos részének megfizetését, ha

- a) a települési önkormányzat ellátási kötelezettségét teljesítő szolgáltató, intézmény vezetője, az ellátási szerződéssel működtetett szolgáltató, intézmény fenntartója, az ellátásra kötelezett települési önkormányzat vagy a bíróság az ellátott étkeztetésre, illetve házi segítségnyújtásra való jogosultságát megállapította, és
- b) az ellátásra kötelezett települési önkormányzat az étkeztetést, illetve a házi segítségnyújtást az ellátott részére nem biztosítja.

(2) Az ellátásra kötelezett települési önkormányzat mentesül az (1) bekezdés szerinti kötelezettsége alól, ha az általa biztosított étkeztetést, illetve házi segítségnyújtást az ellátott nem veszi igénybe.

(3) A fenntartónak az (1) bekezdés szerinti követelés érvényesítéséhez írásban kell felhívnia a települési önkormányzatot az ellátási kötelezettség teljesítésére.

(4) Ha az ellátásra kötelezett települési önkormányzat a felhívás kézhezvételét követő tizenöt napon belül az ellátott részére az étkeztetést, illetve a házi segítségnyújtást nem biztosítja, a fenntartó a bíróságtól kérheti, hogy kötelezze a települési önkormányzatot az (1) bekezdés alapján meghatározott összeg megfizetésére. A fenntartó a különbözet megfizetését legfeljebb a felhívás kézhezvételét követő naptól kezdődő időre követelheti.

(5) Az ellátásra kötelezett települési önkormányzat (1) bekezdés szerinti megtérítési kötelezettsége megszűnik

- a) a (2) bekezdés szerinti esetben, vagy
- b) ha az ellátásra kötelezett települési önkormányzat vagy a bíróság megállapítja, hogy az ellátottnak az étkeztetésre, illetve a házi segítségnyújtásra való jogosultsága megszűnt.

IV. cím

Jövedelemvizsgálat személyes gondoskodás esetében

119/C. § (1) Az idősothoni ellátás igénybevételét megelőzően a jegyző megvizsgálja az ellátást igénylő havi jövedelmét. A jövedelemvizsgálatra a 10. § és a 32-32/A. § szabályait is alkalmazni kell.

(2) Az intézmény vezetője a jövedelemvizsgálatot a gondozási szükséglet vizsgálatának elvégzésével egyidejűleg kérelmezi a jegyzőnél.

(3) A jegyző a jövedelemvizsgálat alapján igazolást állít ki a havi jövedelemről. Az igazolás az ellátást igénylő természetes személyazonosító adatait és havi jövedelmét, illetve azon belül a vagyomból a (6) bekezdés szerint a havi jövedelemhez hozzáadandó összeget tartalmazza.

(4) Ha a jegyző az ellátást igénylő jövedelmi helyzetét az igazolás kiállítása iránti kérelem benyújtását megelőzően is vizsgálta, a három hónapnál nem régebbi adatok a jövedelem vizsgálatánál felhasználhatók.

(5) A jövedelemvizsgálat keretében a jegyző megvizsgálja az ellátást igénylő vagyoni helyzetét. Vagyonként kell figyelembe venni az ellátás igénylésének időpontjában az ellátást igénylő tulajdonában álló ingatlant, valamint az őt illető hasznosítható, ingatlanon fennálló vagyoni értékű jogot, illetve az ellátás igénylését megelőző 18 hónapban ingyenesen átruházott ingatlant, ha azok együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a negyvenszeresét meghaladja. Osztatlan közös tulajdon esetén a tulajdoni hányadot kell figyelembe venni.

(6) Az (5) bekezdés szerinti vagyon együttes értékének az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a negyvenszeresét meghaladó részét jövedelemként kell figyelembe venni, azt 96 hónapra elosztva kell meghatározni, és az ellátást igénylő, illetve az ellátott havi jövedelméhez hozzáadni.

(7) Az idősothoni ellátás igénybevétele során a személyi térítési díj számításakor a vagyomból a (6) bekezdés szerint a havi jövedelemhez hozzáadandó összegként a jegyzői igazolásban meghatározott összeget kell figyelembe venni.

119/D. §

VI. Fejezet SZERZŐDÉSES SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK

120. § A helyi önkormányzat, illetve a társulás, valamint a Kormány, illetve más állami szerv a szociális szolgáltatást vagy a pihenéshez való jog érvényesülését szolgáló szolgáltatást egyházi vagy más, nem állami szervvel, fenntartóval kötött ellátási szerződés útján is biztosíthatja.

121. § (1) Az ellátási szerződést írásban kell megkötöni.

(2) Az ellátási szerződésnek tartalmaznia kell

- a) az egyházi, állami fenntartó nevét, székhelyét és adószámát;
- b) a szociális ellátás formáját, az ellátásban részesítendőek körét, számát;
- c) az egyházi, nem állami fenntartó nyilatkozatát a szerződésben meghatározott szociális szolgáltatásra vonatkozó külön jogszabályok és szakmai követelmények, nyilvántartási kötelezettségek betartására, illetve a szolgáltatóval, intézménnyel történő betartatására;
- d) a személyi térítési díj csökkentésének, illetve elengedésének eseteit és módjait;
- e) szerződésszegés esetén a szolgáltatás folyamatos biztosítására, valamint a kártérítés mértékére vonatkozó kikötést;
- f) a szerződés felmondásának hónapokban meghatározott idejét.
- g) az ellátás igénybevételének szabályaihoz kapcsolódva különösen a tájékoztatási kötelezettség teljesítését, az e törvényben meghatározott értesítési kötelezettséget, különös tekintettel arra az esetre, ha a települési önkormányzat rendelkezik meghatározott számú férőhellyel az intézményben;
- h) a panaszok érvényesítésének rendjét, az önkormányzat tájékoztatásának formáját, a panaszok kivizsgálására vonatkozó megállapodást;
- i) az önkormányzat, illetve a társulás részére történő beszámolás, tájékoztatás módját, formáját, gyakoriságát azzal, hogy az ellátást biztosító szervezetet évente legalább egyszer beszámolási kötelezettség terheli;
- j) a külön jogszabályban meghatározott adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésének módját, a statisztikai adatgyűjtéshez szükséges adatok rendelkezésre bocsátását.
- k) az ellátási szerződés alapján végzett feladat ellátásához kapcsolódóan a szolgáltatásért járó ellenérték összegét,
- l) az ellenérték megfizetésével kapcsolatos eljárási kérdéseket, határidőket,
- m) az ellenértékkel történő elszámolással kapcsolatos kötelezettségeket.

(3122. §) A helyi önkormányzat képviselő-testülete az ellátási szerződés megkötését, a szerződés módosítását, illetve megszüntetését nem ruházhatja át.

Az intézményi szolgáltatások ellátása intézményen kívüli szervezet által

122/A. § (1) A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény fenntartója vagy az önállóan gazdálkodó intézmény vezetője az intézmény által biztosítandó egyes szolgáltatásokat intézményen kívüli szervezet igénybevételével – legfeljebb öt éves időtartamra kötött szerződés alapján – elvégeztetheti.

- (2)** Szerződéses szolgáltatások lehetnek különösen
- a) mosatás,
 - b) takarítás,
 - c) étkeztetés,
 - d) könyvelés,
 - e) karbantartási feladatok elvégzése.
 - f) jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén a jelzőrendszer működtetése.

122/B. § (1) A szerződéses szolgáltatások alapján kötött szerződés – függetlenül a közbeszerzés vagy a pályázat alkalmazásától – tartalmazza

- a) a szolgáltató nevét, székhelyét és adószámát,
- b) szükség esetén az adott tevékenység végzésére jogosító hatósági engedélyt vagy a szakképzettséget igazoló irat adatait;
- c) a szolgáltatás formáját, a szolgáltatással érintett intézmény(ek) körét, valamint a szolgáltatást biztosító nyilatkozatát arra nézve, hogy a szolgáltatásra vonatkozó, külön jogszabályban meghatározott szakmai követelményeket ismeri;
- d) a szolgáltatást nyújtó részéről az arra vonatkozó nyilatkozatot, hogy az ellátottak adatainak vonatkozásában az adatvédelmi jogszabályi rendelkezéseket betartja és betartatja;
- e) a szolgáltatásért járó díj mértékére, fizetésére vonatkozó szabályokat;
- f) az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére vonatkozó szabályokat;
- g) szerződésszegés esetén a szolgáltatás folyamatos biztosítására vonatkozó feltételeket, illetve a kártérítés mértékére vonatkozó megállapodást;
- h) a szerződés felmondásának szabályait, a felmondás határidejét, figyelemmel a szolgáltatás folyamatos biztosításának kötelezettségére;
- i) a szolgáltatás alvállalkozásba adásának tilalmát kimondó rendelkezést;
- j) a szolgáltatással kapcsolatosan az intézmény tájékoztatásának formáját, módját, körét, az intézmény vezetőjének jogosítványait a szolgáltatás biztosításával kapcsolatos vitás kérdések rendezését;

k) a vitás kérdések rendezésének eljárási szabályait;
l) a szolgáltatást biztosító szervezet nyilatkozatát arról, hogy lejárt köztartozása nincs, valamint nyilatkozatot a számlaszámáról, illetve a megállapodás megkötéséhez szükséges egyéb adatokról.

(2) Amennyiben a fenntartó, illetve az önállóan gazdálkodó intézmény vezetője megállapítása szerint a szolgáltató nem megfelelő színvonalon végzi a tevékenységét, felszólítja a szolgáltatót a szerződés szerinti teljesítésre, majd kezdeményezi a szerződés felmondását.

122/C. §. (1) Ha a szerződéssel érintett szolgáltatás ellenértéke nem éri el a közbeszerzési értékhatárt, az állami fenntartó, illetve az önállóan gazdálkodó intézmény vezetője pályázatot ír ki a lebonyolításra. A pályázat szövegét a helyben szokásos módon, valamint egy országos napilapban közzé kell tenni.

(2) A pályázatot elbíráló bizottság tagjai

- a) a fenntartó pénzügyi, illetve szakmai képviselője,
- b) az érintett szociális intézmény vezetője – amennyiben több intézményt érint a szerződés, abban az esetben a fenntartó által kijelölt intézményvezető,
- c) az intézmény gazdasági vezetője – több intézmény esetén a fenntartó által kijelölt gazdasági vezető, amely személy azonban nem lehet ugyanazon intézmény alkalmazottja, mint az intézményvezetők közül kijelölt személy.

(3) A pályázatok eredményéről, a bizottság döntéséről a fenntartó, illetve az önállóan gazdálkodó intézmény vezetője értesíti a pályázókat.

(4) A megállapodást írásba kell foglalni. A szolgáltatást biztosító szervezet és az intézményvezető évente egyszer köteles beszámolni a képviselő-testületnek a feladat ellátásáról, a szolgáltatás költségeiről, az esetleges panaszokról.

VII. Fejezet

A SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK FINANSZÍROZÁSÁNAK EGYES SZABÁLYAI

123. § (1) A központi költségvetés terhére kell biztosítani az 50. § (1) és (2) bekezdése alapján kiállított közgyógyellátási igazolvány után fizetendő térítésnek a fedezetét.

(2)

124. § (1) A rendelkezésre állási támogatás folyósított összegének 80%-át, a 37/B. § (1) bekezdése szerinti személynek folyósított rendszeres szociális segély összegének 90%-át, a hajléktalan személy részére folyósított rendelkezésre állási támogatás és rendszeres szociális segély teljes összegét a központi költségvetés megtéríti.

(2) A települési önkormányzat által szervezett közcélú foglalkoztatással kapcsolatos személyi kiadások 95%-át a központi költségvetés megtéríti. Közcélú foglalkoztatásként a központi költségvetésből nem finanszírozható a munkavégzés, ha ugyanazon személy után egyidejűleg közmunka vagy közhasznú munka keretében támogatást vettek igénybe.

(3)

(4) A 45. § (5) bekezdése szerinti átmeneti segélyezés fedezetéhez a szociál- és családpolitikáért felelős miniszter a fővárosi önkormányzattal évente kötött megállapodásban foglalt keretösszeggel hozzájárul.

(5)

(6) Az önkormányzat a központi költségvetés részére a költségviselés arányában visszafizeti

- a) a jogosulatlanul, illetve rosszhiszeműen igénybe vett pénzbeli szociális ellátás [17. § (1) bekezdés a) pontja]
- b) megtérítésével befolyt összeget.

125. § A települési önkormányzat által megállapított és folyósított pénzbeli és természetben nyújtott ellátások kiadásaihoz, továbbá a közcélú foglalkoztatás költségeihez, valamint a helyi önkormányzatok, illetve társulásaik által fenntartott szociális szolgáltatók és intézmények működési költségeihez az állam – a központi költségvetési törvényben foglaltak szerint -

- a) normatív állami hozzájárulásokkal;
- b) kötött felhasználású foglalkoztatási támogatással;
- c) a lakásfenntartási támogatáshoz [38. § (2) és (5) bek.] és az adósságcsökkentési támogatáshoz kötött felhasználású támogatásokkal;
- d)
- e) a szociális továbbképzéssel és szakvizsgával kapcsolatos kiadásokhoz kötött felhasználású támogatással járul hozzá.

126. § Az áll andó lakosok után járó normatív állami hozzájárulás tartalmazza a települési önkormányzatok által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások

kiadásaihoz, valamint az éves költségvetési törvényben meghatározott szociális szolgáltatások működtetési költségeihez történő állami hozzájárulást.

127. § (1) A szociális szolgáltatások után járó normatív állami hozzájárulások tartalmazzák az egyes szociális szolgáltatások működtetési költségeihez történő állami hozzájárulást.

(2) A nem állami, illetve egyházi fenntartónak a külön jogszabályban meghatározott, és az általa fenntartott szociális intézmény működéséhez biztosított normatív állami hozzájárulás – kivéve a kiegészítő támogatást – teljes összegét át kell adnia annak az intézménynek, amelyre tekintettel a támogatás megállapítására sor került.

(3) A 92/K. § (5)-(6) bekezdése szerinti férőhelyszámon, illetve házi segítségnyújtás esetén meghatározott ellátotti létszámon felül ellátott személyek után normatív állami hozzájárulás nem igényelhető és nem számolható el.

127/A. § (1) Ha helyi önkormányzat vagy társulás az általa fenntartott szolgáltatót, intézményt egyházi fenntartónak adja át, az egyházi kiegészítő támogatást a helyi önkormányzat, illetve a társulás köteles a központi költségvetésnek öt éven keresztül folyamatosan, a nettó finanszírozás keretében megtéríteni.

(2) Ha helyi önkormányzat vagy társulás által fenntartott szolgáltató, intézmény megszűnésétől számított tizenkét hónapon belül egyházi fenntartó új szolgáltatót, intézményt hoz létre, a korábbi fenntartó köteles az egyházi kiegészítő támogatás öt éven keresztül fizetendő összegét folyamatosan, a nettó finanszírozás keretében a központi költségvetésnek megtéríteni, feltéve, hogy

a) a megszűnt és a létrehozott szolgáltató, intézmény ellátottainak legalább ötven százaléka azonos, továbbá

b) nappali és bentlakásos intézményi ellátás esetén a megszűntés a létrehozott intézmény-részben vagy egészben – ugyanabban az ingatlanban működik.

(3) A megtérítendő összeg megállapítása során nem vehető figyelembe a korábbi fenntartó működési engedélyében nem szereplő szociális szolgáltatás – ide nem értve azt az esetet, ha az új szociális szolgáltatást a korábbi férőhelyek átminősítésével hozták létre – és férőhelyszám, illetve ellátható személyek száma.

(4) Ha a nem állami fenntartó a fenntartásában működő szolgáltatót, intézményt egyházi fenntartónak adja át, vagy a nem állami fenntartó által fenntartott

szolgáltató, intézmény megszűnésétől számított tizenkét hónapon belül egyházi fenntartó a (2) bekezdés a)-b) pontjában foglaltaknak megfelelő új szolgáltatót, intézményt hoz létre, a nem állami fenntartó köteles az egyházi kiegészítő támogatás öt évre számított átalányösszegét a központi költségvetésnek megtéríteni. Az átalányösszeg a nem állami fenntartónak a fenntartóváltást, illetve a szolgáltató, intézmény megszűnését megelőzően járó normatív állami hozzájárulás – törtéves működés esetén egész évre számított – összegének és az egyházi kiegészítő támogatás akkor hatályos mértékének szorzata alapján számított összeg ötszöröse. A teljes átalányösszeg megfizetéséig a fenntartóváltás, illetve az új szolgáltató, intézmény nem engedélyezhető.

(5) Az egyházi kiegészítő támogatás megtérítéséről a kincstár külön kormányrendeletben meghatározott eljárás szerint határozatban dönt.

(6) Nem kell az egyházi kiegészítő támogatást az (1) és (2) bekezdés szerinti esetben megtéríteni, ha

a) a fenntartó egyház, illetve az az egyház, amelynek az egyházi fenntartó az önálló szervezete vagy szervezeti egysége, a Kormánnyal a szociális feladatok ellátására is kiterjedő megállapodást kötött, ideértve a Magyar Köztársaság és az Apostoli Szentsek között a Katolikus Egyház magyarországi közszolgálati és hitéleti tevékenységének finanszírozásáról, valamint néhány vagyoni természetű kérdésről 1997. június 20-án, Vatikánvárosban aláírt Megállapodás alapján a Magyar Katolikus Egyházat is, és

b) az egyházi fenntartó a szolgáltató, intézmény által nyújtott, 86. § szerinti szociális szolgáltatásokra az azok biztosítására köteles valamely helyi önkormányzattal vagy az ilyen önkormányzat részvételével működő társulással ellátási szerződést kötött.

128. § (1) Kötött felhasználású állami támogatásként a helyi önkormányzatok

a) címzett és céltámogatást a külön törvényben foglaltak szerint,

b) központosított előirányzatot,

c) szociális szakmai programokhoz nyújtott támogatást kaphatnak.

(2) Az egyházi és nem állami fenntartó szociális szakmai programokhoz támogatást kaphat.

129. § Fogyatékos személyek ápolást-gondozást nyújtó intézményeinek címzett támogatással történő beruházása esetén kizárólag az ötven főnél nagyobb férőhelyszámú intézmény kiváltása támogatható.

130. §

131. § A szociális szakmai programok meghirdetésével kell elősegíteni a fenntartó számára a szociális intézmények olyan mértékű fejlesztésének támogatását, hogy az érintett önkormányzatok eleget tudjanak tenni az e törvényben előírt kötelezettségüknek.

131/A. § A támogató szolgáltatások, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és a közösségi ellátások működtetését az állam – a külön jogszabályban meghatározott eljárási rend szerint kiválasztott – fenntartókkal kötött finanszírozási szerződések útján támogatja. A finanszírozási szerződést – ha jogszabály másként nem rendelkezik – három évre kell megkötöni.

VIII. Fejezet ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

132. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy megállapítsa

- a) a pénzbeli szociális ellátások elszámolásának szabályait;
- b) a közgyógyellátásra való jogosultság, valamint az igazolványok kiadásának, visszavonásának, az igazolvány alapján járó kedvezmények igénybevételének részletes szabályait, valamint az igazolvány tartalmát;
- c) a Szociálpolitikai Tanács összetételére, megalkotására és működésére vonatkozó részletes szabályokat;
- d) a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályait;
- e) a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokért fizetendő térítési díjak megállapításának részletes szabályait,
- f) a szociális szolgáltató tevékenységet végzők működése engedélyezésének és ellenőrzésének részletes szabályait, a működést engedélyező szerv vagy szervek kijelölését;
- g) a nem állami és egyházi fenntartók által igénybe vehető normatív állami hozzájárulás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályait;
- i) a foglalkoztatási támogatás igénylésével, elszámolásával kapcsolatos szabályokat,
- j) az országos jelentési rendszer számára bejelentendő adatok körét, valamint az adatközlés módjára és idejére vonatkozó szabályokat, továbbá az országos

jelentési rendszert működtető szerv vagy szervek kijelölését;

- k) a 3. § (3) bekezdésében meghatározott személyekre vonatkozó ellátások igénylésével, megállapításával, folyósításával, valamint az igényelbíráló szervek adatkezelésével kapcsolatos részletes szabályokat;
 - l) a rehabilitációs intézményekben elhelyezettek utógondozási feladatainak részletes szabályait.
 - m) a szociális foglalkoztatás engedélyezésének és ellenőrzésének, valamint a szociális foglalkoztatási támogatás igénylésének és a támogatás felhasználása ellenőrzésének szabályait.
 - n) a szociális hatóság és a szociális szakértői szerv kijelölését;
 - o) a szociális intézmények, szolgáltatók országos nyilvántartásának részletes szabályait, a nyilvántartást vezető szerv vagy szervek kijelölését.
 - s)
 - p) a támogató szolgáltatás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és a közösségi ellátások finanszírozásának rendjére vonatkozó részletes szabályokat;
 - q) a személyes gondoskodás igénybevételével kapcsolatos eljárásokban közreműködő szakértőkre, szakértői szervekre vonatkozó részletes szabályokat;
 - r) a szociális intézményekben ellátott személyek állapotának felülvizsgálatára, a rehabilitációs alkalmassági vizsgálatra, továbbá a fogyatékos személyek alapvizsgálatára vonatkozó szabályokat;
 - s) a szociális igazgatási bírság alkalmazására és felhasználására vonatkozó részletes szabályokat;
 - t) az energiateljesítmény felhasználási támogatás mértékére, a támogatásra való jogosultság megállapításának feltételeire és a jogosultak körére, a támogatás igénylésére, megállapítására, érvényesítésére, a támogatás jogszerű igénybevétele ellenőrzésének és a jogosulatlanul igénybe vett támogatás visszakövetelésének rendjére, továbbá a támogatás forrásául szolgáló előirányzat kezelésére és felhasználására vonatkozó szabályokat.
 - u) az egyházi kiegészítő támogatás megtérítésének részletes szabályait.
 - v) a szükség-, veszély- vagy katasztrófa helyzetből eredő kár esetén közcélú munkavégzés keretében ellátható helyreállítási feladatok körét, az e feladatokra fordítható költségvetési forrás összegét, valamint e forrás igénybevételenek eljárásrendjét.
- (2)** Felhatalmazást kap a szociál- és családpolitikáért felelős miniszter, hogy rendeletben szabályozza

- a) az Országos Szociálpolitikai Szakértői Névjegyzékkel, valamint a szakértők tevékenységével összefüggő részletes szabályokat;
- b) a szociális szolgáltatások működési feltételére vonatkozó szabályait,
- c) a szociális szolgáltatások szakmai feladataira vonatkozó szabályait,
- d) a külföldi alap-, közép- és felsőfokú szakképzés, valamint szakirányú szakképzés során szerzett szakképzettség megszerzését tanúsító oklevelek elismerésére, valamint az eljáró hatóságra, annak feladat- és hatáskörére vonatkozó részletes szabályokat;
- e) a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat,
- f) a szociális alapvizsgára, szakvizsgára, valamint a szociális szolgáltatásokat nyújtó személyek továbbképzésére vonatkozó szabályokat, ide nem értve a szakirányú továbbképzési szakokon folyó továbbképzést;
- g) a módszertani intézmények kijelölésére és feladataira vonatkozó részletes szabályokat;
- h) a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételére vonatkozó szabályokat.
- k)
- k) az egyes szociális szolgáltatásokat végzők képzésére és vizsgakövetelményeire vonatkozó szabályokat;
- l) a szociális foglalkoztatás személyi és tárgyi feltételeit.
- m) a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályait;
- n) az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben a szociálisan rászorult személyek földgáz- és távhőszolgáltatáshoz kapcsolódó kiegészítő támogatásának, valamint egyéb fűtési támogatásának szabályait.
- (3) Felhatalmazást kap az egészségbiztosításért felelős miniszter és az egészségügyért felelős miniszter, hogy együttes rendeletben szabályozza
- a) a szakmai szabályok szerint elsőként választandó, legalacsonyabb napi terápiás költséggel alkalmazott készítmények kiválasztásának szabályait,
- b)
- (4) Felhatalmazást kap a települési önkormányzat, hogy rendeletben szabályozza
- a) az aktív korúak ellátására jogosult személyek közfoglalkoztatásban vagy képzésben való részvétele alól történő mentesítésének a 37/B. § (1) bekezdés a)-c) pontjában foglaltakon túli további feltételeit, valamint a feltételek fennállásának igazolási szabályait,
- b) a rendszeres szociális segélyben részesülő, egészségkárosodottnak nem minősülő személyek együttműködésének eljárási szabályait, a beilleszkedést segítő programok típusait és az együttműködés megszegésének eseteit.
- 133. § (1)** E törvény – a 24. § (2) bekezdése, a 33-37. §-a, a 127. §-a, a 129-130. §-a, valamint a 135. §-a kivételével – a kihirdetést követő 30. napon lép hatályba.
- (2) A törvény 33-37. §-a, 130. §-a és 135. §-a a kihirdetés napját követő hónap első napján, a 24. § (2) bekezdése 1993. május 1. napján, a 127. és a 129. § 1994. január 1-jén lép hatályba.
- 134. §**
- 135. §**
- 136. § (1)**
- (2)
- (3)
- 137. §**
- 138. §**
- 139. § (1)** A törvény 18-24. §-ainak rendelkezéseit kell alkalmazni a törvény által nem szabályozott, az önkormányzat képviselő-testülete, a polgármester, valamint a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó szociális ellátásokról és szolgáltatásokról vezetett, személyes adatokat is tartalmazó nyilvántartásokra.
- (2) Az (1) bekezdés rendelkezései az irányadók akkor is, ha a személyes gondoskodás megszervezését nem önkormányzati szerv az önkormányzattól átvállalja.
- 139/A. §**
- 140. §** Az egyes egészségügyi és szociális tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi LXXXIX. törvénnyel megállapított 127/A. § (6) bekezdésének rendelkezéseit abban az esetben is alkalmazni kell, ha a fenntartóváltozás vagy az egyházi fenntartású szolgáltató, intézmény engedélyezése iránti kérelmet 2010. augusztus 1-jét megelőzően nyújtották be, azzal, hogy az eddig az időpontig a központi költségvetésnek megtérített egyházi kiegészítő támogatás nem követhető vissza.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

141. §. Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való részleges megfelelést szolgálja:

- a)** a Tanács 2003/109/EK tanácsi irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés d) pont és 21. cikk,
- b)** az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak

és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.